ठाकुरबाबा नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड :६ संख्या :८ कार्यपालिकाबाट पारित मितिः २०८०।०२।१८

प्रमाणिकरणः २०८०।०२।२०

प्रकाशन मितिः २०८०।०२।२१

भाग २-

ठाकुरबाबा नगरपालिका

ठाकुरबाबा नगरपालिकाको विपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८०

परिच्छेद १ : परिचय, योजनाको पृष्ठभुमि र उद्देश्य

१.१ पृष्ठभुमि

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको मूलभूत उद्देश्य विपद्बाट हुने मृत्युदर तथा प्रभावितहरुको सङ्ख्या उल्लेख्य रूपमा घटाउनु, अन्य विपद् वा महामारीका कारण उत्पन्न हुनसक्ने स्वास्थ्य संकटको रोकथाम एवम् व्यवस्थापन गरी मानवीय क्षति न्यूनीकरण गर्नु, कृषि, उद्योग, सडक, सञ्चार, खानेपानी एवम् सरसफाईका संरचना तथा स्वास्थ्य र शिक्षाका पूर्वाधार एवम् सेवामा विपद्का कारणबाट हुने क्षति तथा नोक्सानी घटाउँदै तिनीहरूको उत्थानशीलता बढाएर विकासको दीगोपनालाई स्थायित्व दिनु र विकास तथा पूर्वाधार निर्माणमा गरिएको लगानीलाई सुरक्षित गर्नु हो। तीनवटै तहका सरकारको अधिकार बाँडफाट सम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्था, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यावस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ (२) तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यावस्थापन नियमावली, २०७५ को दफा ८ (१) एवम् स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ (२) न तथा ११ (४) ख (१५) र स्वास्थ्य सेवा ऐन २०७५ को दफा ४८ मा प्रवन्ध गरिए बमोजिम स्थानीय तहको विपद् एवम् स्वास्थ्य संकट व्यवस्थापन सम्बन्धमा तोकिएको काम कर्तव्य र अधिकार, नगर विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समितिको काम कर्तव्य

र अधिकार एवम् विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्वस्थापन राष्ट्रिय नीति, २०७५ तथा रणनीतिक कार्ययोजना, २०१८ -२०३० को लक्ष्य र मार्गदर्शन एवम् नीतिगत र कानूनी आधार तथा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७ को पहिलो संशोधन २०७६ ले तय गरेको विधि र प्रकृया बमोजिम स्वास्थ्य संकट एवम् विपद् प्रतिकार्यलाई चुस्त तथा प्रभावकारी बनाउन र त्यसको लागि आवश्यक पूर्वतयारी गर्न यस ठाकुरबाबा नगरपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना समय सापेक्ष अद्यावधिक गरिएको छ ।

विपद्को सवाल भनेको राहत र उद्धार संग मात्र सीमित छैन । आधारभूत मानव अधिकार, मानवीय कानून, विकास निर्माण, गांस, बास, कपास, शान्ति सुरक्षा, स्वास्थ्य एवं सामाजिक, आर्थिक, साँस्कृतिक लगायतका हरेक विषयहरुसंग यसको प्रत्यक्ष सम्बन्ध छ । यस्तै संवेदनशील सवालहरुलाई हृदयंगम गरी विपद् व्यवस्थापनका गतिविधिहरुलाई विकासका हरेक पक्षसंग समाहित गर्दै दिगो विकासको अवधारणाभित्र एकीकृत गरिनुपर्ने आजको आवश्यकता रहेको छ । यसका लागि आवश्यक पर्ने अल्पकालीन एवम् दीर्घकालीन योजनाका साथ विपद् व्यवस्थापनका गतिविधिहरुलाई विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरु र सरोकारवाला निकायहरुबीचको साझेदारी, समन्वय र सहकार्यमा प्रतिबद्धता र ऐक्यबद्धताका साथ योजना तर्जुमादेखि कार्यान्वयनसम्म कार्य गर्नुपर्ने आजको सान्दर्भिकता हो ।

यिनै कुराहरुलाई मनन गरी खतरा तथा संङकटासन्नता, विपद् प्रभावित गाउपालिका तथा नगरपालिकाहरु, जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरुको क्षमता र सहभागिता सुनिश्चित गर्दै जिल्लास्तरमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्यलाई बलियो बनाउने र विपद् जोखिम व्यवस्थापनलाई स्थानीय तहसम्म प्रभावकारी बनाउने प्रयासस्वरुप ठाकुरबाबा नगरपालिको विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७ लाई अद्यावधिक गरी २०७९ प्रकाशन गरिएको छ ।

१.३ नगरपालिकाको परिचय

नेपालको संविधान २०७२ ले नेपाललाई एक वहुजातीय, वहुभाषिक, वहुधार्मिक, वहुसाँस्कृतिक तथा वहुभौगोलिक विविधतायुक्त राष्ट्रको रुपमा स्विकार गर्दै नागरीक स्वतन्त्रता, मानव अधिकार, वालिग मताधिकारको सुनिश्चितता सहित सबै प्रकारका विभेदहरुको अन्त्य गर्दै आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्न समानुपातिक समावेशी र सहभागितामुलक सिद्धान्तका आधारमा समाजवाद उन्मुख समाज सहितको राष्ट्रको परिकल्पना गरेको छ । संविधानको भाग ४ अन्तरगत राज्यका निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्व, भाग १७ अन्तरगत स्थानिय कार्यपालिका, धारा २१४ स्थानीय तहको कार्यकारिणी अधिकार, भाग १८ स्थानीय व्यवस्थापीका, भाग १९ स्थानिय आर्थिक कार्य प्रणाली भाग २० संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच अर्न्तसम्वन्ध, एवम् अनुसूचि ८ र ९ ले व्यवस्था गरेका प्रावधानहरुको प्रयोग गरी लुम्विनी प्रदेश अर्न्तरगत वर्दिया जिल्लाको साविकका नेउलापुर, बगनाहा, ठाकुरद्वारा र शिवपुर गाविस गाभिएर ठाकुरवावा नगरपालिकाको स्थापना भएको छ ।

भौगोलिक विभाजन अनुसार ठाकुरवावा नगरपालिका नेपालको लुम्विनी प्रदेशको भेरी अञ्चल अन्तर्गत वर्दिया जिल्लाको वर्दिया राष्ट्रिय निकुन्जसँग जोडिएको मध्यमस्तरको आबादी भएको नगरपालिका हो । बर्दिया जिल्लाको केन्द्रिय सँसदिय प्रणाली अनुसार निर्वाचन क्षेत्र न २ र प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्रको आधारमा ३ (ख) मा पर्ने साविकको ठाकुद्वारा गाविसमा रहेको ठाकुरद्वारा मन्दिरको नामबाट यस नगरपालिका ठाकुरबाबा नाम ठाकुरवावा नगरपालिका रहन गएको छ । यस नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल १०४.५७ वर्ग किलो मिटर रहेको छ भने यस नगरपालिकामा ९ वडा रहेका छन् । यो नगरपालिका वर्दिया जिल्लाका ८ वटा स्थानिय तह मध्ये क्षेत्रफलको हिसाबले दोश्रो सानो नगरपालिका हो । भौगोलिक हिसावले यस ठाकुरवावा नगरपालिका पुर्व, पश्चिम र उत्तरी सिमामा बर्दिया राष्ट्रिय निकुन्जले घेरेको छ भने दक्षिणमा बारबर्दिया र मधुवन नगरपालिका रहेको छ । यहाँको जनघनत्व ५३४ प्रति वर्ग किलोमिटर रहेको छ ।

सरदर सामुन्द्रिक सतहबाट १७५ मिटरको उचाईमा रहेको यहाँको बार्षिक औषत तापक्रम न्युनतम ८ डिग्री सेल्सीयस देखि अधिकतम ४३ डिग्री सेल्सीयस र औषत वार्षिक बर्षा ११२० मि.लि.हुने गरेको छ। समुन्द्र सतहबाट सरदर १७५ मिटरको उचाईमा रहेको यहाँको बार्षिक औषत तापक्रम न्युनतम ८ डिग्री सेल्सीयस देखी अधिकतम ४३ डिग्री सेल्सीयस र औषत बर्षा ११२० मि.लि. हुने गरेको छ।

यातायातको आंशिक विकास भएको यस क्षेत्र जिल्ला सदरमुकाम गुलरियावाट २२ किलोमिटरको दुरीमा उत्तर पश्चिममा अवस्थित छ। प्रसाशनीक कामका लागी सदरमुकाम जाने भएता पनि दैनिक उपभोग्य वस्तु किनमेलको लागी यहाँका वासिन्दाहरु यसै नगरपालिका अन्तर्गत पर्ने भुरीगाँउ बजारबाट नै आफनो किनमेलको व्यवस्थापन गर्ने गरेको पाईन्छ। पूर्व पश्चिम राजमार्ग यही नगरपालिका भएर जाने भएको तथा सुदुरश्चिम प्रदेशको द्वारकोरुपमा पनि परिचित रहेको छ। याहाबाट भुरीगाँउ ढोढरी मार्गले गुलरिया राजमार्गलाई जोडेको छ जसले गर्दा मानिसहरुलाई आवतजावत गर्न सजिलो भएको छ।

१.३.१ जनसंख्या

जनगणना २०६४ अनुसार ८,६५२ घरधुरी सहित ४४,३१६ (२३,५५२ महिला र २०७६४ पुरुष)[1] जनसंख्या रहेको यस नगरपालिका क्षेत्रमा नगरपालिकाले गरेको घरधुरी सर्वेक्षण २०७६ को आधारमा १०,४५४ घरधुरी सहित कुल जनसँख्या ५७,२०४ रहेको छ।

तालिका १ः नगरपालिकाको वडागत जनसंख्या विवरण

वार्ड	घरपरिवार	पूरुष	महिला	जम्मा
१	१५५१	४१२५	३९६६	८०९१
२	१५८०	४३६६	४२१२	८५७८
३	१४१३	४११०	३९६६	८०७६
४	९३८	२६९३	२६७०	५३६३
५	११२४	३००३	३०२३	६०२६
६	८९५	२४०१	२३२६	४७२७
७	८७९	२५४९	२५६५	५११४
८	८९३	२५१०	२५१६	५०२६
९	११८१	३१०३	३१००	६२०३
	१०४५४	२८८६०	२८३४४	५७२०४

स्रोतः ठाकुरवावा नगरपालिकाबाट प्राप्त विवरण, २०७७

यस नगरपालिकाको सकारात्मक रुपान्तरणको आधार भनेको नै जनशक्ति हो। ठाकुरबाबा नगरपालिकाको घरधुरी सर्वेक्षण अनुसार पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार यस नगरपालिकाका जम्मा जनसंख्या २८,३४४ महिला तथा २८,८६० पूरुष सहित ५७,२०४ रहेको छ। यस नगरपालिकाको जनसङ्ख्याको वनावट हेर्दा सक्रिय उमेर समूह (१५ देखि ५९ वर्ष सम्म) को जनसङ्ख्या अत्यधिक (५५ प्रतिशत) रहेको छ। यो जनसङ्ख्याको सही व्यवस्थापन र सहभागिताले नै नगरपालिकाको रुपान्तरणको दिशालाई निर्देश गर्दछ। ६ वर्षदेखि १४ वर्षसम्म उमेर समूहको जनसङ्ख्या ३१ प्रतिशत (१-५ वर्ष) को जनसंख्या ९ प्रतिशत हुनुले जन्मदर क्रमश घटदै गईरहेको संकेत गर्दछ। यो जनसङ्ख्या वितरण विकासको लागि अत्यन्तै सम्भावित र उपयोगी जनसङ्ख्या हो। तर हालको सक्रिय जनसङ्ख्याको केही हिस्सा वृद्धावस्था (६० वर्षे उमेर समूह) मा प्रवेश गर्दा किशोरावस्था देखि सक्रिय उमेर समूहमा प्रवेश गर्ने जनसङ्ख्या तुलनात्मक रुपमा कम हुने दखिन्छ। यहि समयमा नावालक जनसङ्ख्या किशोरावस्थामा प्रवेश गर्दा सकृय उमेर समूहको जनसङ्ख्या

[1] जनगणना २०६४ अनुसार र वर्दिया जिल्लाको पार्शवचिज्ञ २०७५ अनुसार

पुनः सन्तुलित हुने देखिन्छ । हालको जन्मदरले जनसङ्ख्यालाई सन्तुलनमा राख्नुको साथै वृद्धि हुन जाने देखिन्छ। हालको सक्रिय जनसङ्ख्यालाई उत्पादनमुलक क्षेत्रमा सहभागी गराउने र नगरपालिकामा उत्पादन र व्यवसायिक संस्कारको विकास गरेर उत्पादकत्वलाई वहुआयामिक वनाएर निरन्तर रुपमा उत्पादकत्व वृद्धि गरेर दिगो विकासको आधार तयार गर्न सकिन्छ । यसको लागि प्रयाप्त मात्रमा सिप तथा दक्षता विकासका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरेर जनशक्तिको दक्षता अभिवृद्धि गर्ने अवसरहरु रहेका छन् ।

मुख्य पेशा कृषी, व्यापार, व्यवसाय र पशुपालन रहेको यहाँका मानिसहरु अन्य सेवाहरु जस्तै सरकारी जागिर, व्यवसायीक खेती, होटेल, आदीमा संलग्न रहेका छन् । ठाकुरबाबा नगरपालिकाका अनुसार यहाँ स्वास्थ्य उपचारको लागि ४ वटा स्वास्थ्य चौकी, १ सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ, १ शर्प दंश उपचार केन्द्र, २२ वटा खोप क्लिनिक, २० वटा नगरघर क्लिनिक, ८३ जना महिला स्वास्थ स्वयमसेविकाहरु रहेका छन । शिक्षाका लागि यस नगरपालिकामा २ वटा क्याम्पस, २ वटा प्रविधिक शिक्षालय, १४ संस्थागत र २७ सामुदायिक विद्यालयहरु रहेका छन् ।

यस नगरपालिकामा विभिन्न सिप, कला र दक्षता भएका मानिसहरु जस अन्तर्गत खोज तथा उद्धार, प्राथमिक उपचार र पूर्व सुचनामा स्थानीय दक्ष जनशक्ति न्यून मात्रामा रहेता पनि यस नगरपालिकाको हकमा नेपाल प्रहरी, नेपाली सेना तथा स्थानिय क्लबहरुले सहकार्य गरेको पाईन्छ। ८३ जना महिला स्वास्थ स्वयमसेविकाहरु रहेको यस नगरपालिकामा कृषि प्राविधिक जनशक्ति चाहि प्रयाप्त नरहेको अवस्था विद्यमान छ ।

तालिका २: स्वास्थ्यसेवा प्रदायक संस्थाहरु

स्वास्थ्य संस्थाहरु	सङ्ख्या	उपचारका प्रकारहरु	वडा नं
स्वास्थ्य चौकी	४	प्राथमिक उपचार	१, ४, ६ र ८
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	५	जाँच र औषधी	२, ३, ५, ७ र ९
सर्षदंश उपचार केन्द	१	सर्षदंश उपचार	४
नगरघर क्लिनिक	२०	प्राथमिक उपचार	१ देखि ९ सम्म
खोप क्लिनिक	२२	खोप सेवा	१ देखि ९ सम्म
महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका	८३	परामर्श तथा प्रेषण	१ देखि ९ सम्म

श्रोतः ठाकुरबाबा नगरपालिका स्वास्थ्य पार्श्वचित्र, २०७८

१.३.२. भु-उपयोग अवस्था

ठाकुरवावा नगरपालीकाको कूल क्षेत्र मध्ये ४६.१४ वर्ग कि.मि. (४४.६५ प्रतिशत) भू-भाग कृषिमा उपयोग भएको छ । २९.९५ वर्ग कि.मि. (२८.९८ प्रतिशत) भू-भाग बनजंगलले ढाकेको यस नगरपालिका क्षेत्र १२.०३ वर्ग कि.मि. (११.६४ प्रतिशत) भू-भाग घाँसे मैदान, १.८४ वर्ग कि.मि. (८.४३ प्रतिशत) भू-भाग वस्ती, ५.६६ वर्ग कि.मि. (५.४८ प्रतिशत) भू-भाग पानीले ढाकेको छ । यस नगरपालीकामा नदिजन्य, बनजन्य, कृषिजन्य उद्योग धन्दा सञ्चालनको प्रचूर सम्भावना रहेको छ । (**स्रोत : ठाकुरबाबा नगरपालिका भू उपयोग प्रतिवेदन**)

तालिका ३: ठाकूरबाबा नगरपालिका भु-उपयोग

उपयोग	क्षेत्रफल वर्ग कि. मि.	प्रतिशत
कृषि	४६.१४ (६८०८.८७ विघा)	४४.६५

जंगल	२९.९५	२८.९८
घासे मैदान	१२.०३	११.६४
वस्ती	८.७१	८.४३
अन्य	०.८५	०.८२
पानीले ढाकेको	५.६६	५.४८
जम्मा	१०३.३४	१००.००

श्रोत: ठाकूरबाबा नगरपालिका भु-उपयोग प्रतिवेदन २०७५

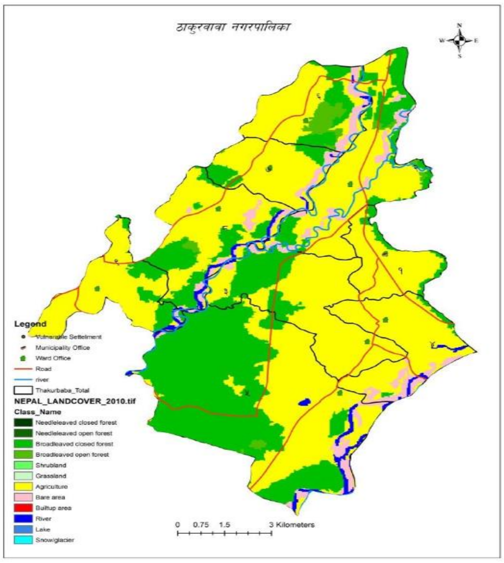

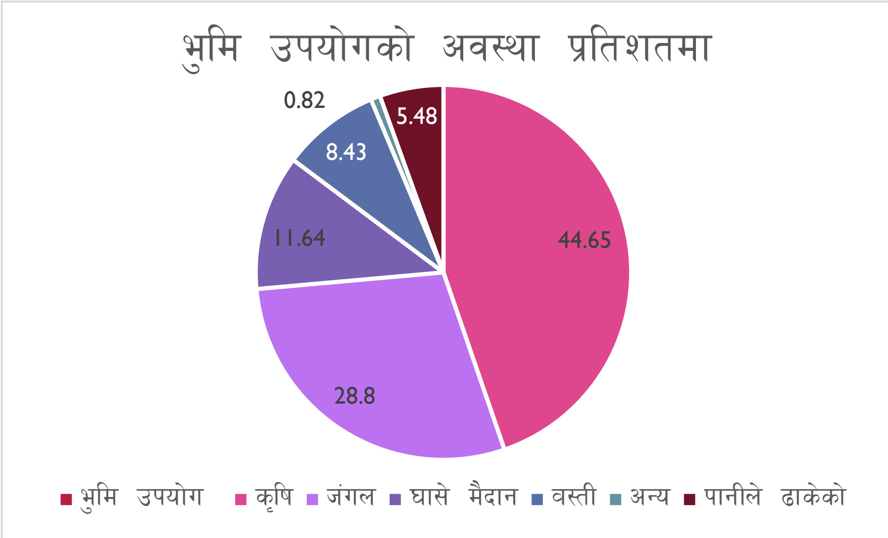

नक्सा १ ठाकूरवावा नगरपालिकाको भू-उपयोग नक्सा, २०७६

१.४ विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पृष्ठभुमि

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनकालागि कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्थापनको क्षेत्रमा नेपाल सरकारले समयानुकुल परिमार्जन गर्दै राष्ट्रिय, प्रदेश र स्थानीय तहमा विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जूमा गर्ने र कायान्वयन गर्नु पर्ने अनिवार्य व्यवस्था गरेको छ। यस्ता कानुनी व्यवस्थाहरुमा विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७५), स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४, विपद् जोखिम न्यूनिकरण राष्ट्रिय नीति २०७५ र विपद् जोखिम न्यूनिकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना, २०७६ लगायत रहेका छन् । यसै गरी अन्तराष्ट्रिय स्तरमा विपद् विपद् जोखिम न्यूनिकरणकालागि सेण्डाई ढाँचा (सन २०१५-२०३०), दिगो विकासका लक्षहरु समेतलाई आत्मसात गरी तथा भौतिक क्षेतीमा न्यूनिकरण गर्ने ध्येयका साथ यो योजना तयार गरिएको छ।

विपद्को अवस्थामा प्रभावकारी मानवीय सहयोग तथा सम्भावित विपद्को जोखिम कम गर्न तथा विपद्को अवस्थामा आइपर्ने समस्याहरुलाई समाधान गर्नका लागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना आवश्यक पर्दछ। विशेष गरी मानवीय सहयोगको प्रत्याभुति गराउन विपद् जोखिम न्युनीकरणमा समुदायलाई सहयोग गर्न, प्रतिकार्यमा समान पहुच पुरयाउन, सामाजिक, सांस्कृतिक मर्यादा कायम राख्न, खानेपानी तथा सरसफाई एवं स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गर्न यस योजनाले मार्गनिर्देश गर्दछ। त्यसका साथै श्रोतको सहि पहिचान तथा परिचालन गर्न जवाफदेही र उत्तरदायित्वको भावनाको विकास गराउन पनि यस योजनाले सहयोग गर्दछ । यसै आवश्यकतालाई महशुस गर्दै यस नगरपालिकाले विपद्बाट हुने क्षतिलाई कम गर्न तथा विपद्को बेला प्रभावकारी समन्वयात्मक प्रतिकार्यमा योगदान गर्नका निमित्त मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित तथा प्रभाकारी बनाउन पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य दस्तावेजका रुपमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

२०७७ तयार पारिएको हो । सन २०२० संगै विश्वव्यापी महामारीको रुपमा कोभिड-१९ (कोरोना भाइरस) संक्रमणका कारण सुमदाय स्तरमा नै तत्थ्यांक संकलन गर्ने कार्यमा सहजता उत्पन्न भएकोकारण नगरपालिकाका विभिन्न दस्तावेजहरुमा संलग्न तत्थ्यांकलाई सन्दर्भका रुपमा प्रयोग गरी यो प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ ।

१.५. विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य

विपद् एवम् स्वास्थ्य संकटको समयमा प्रभावितहरूको जीवन रक्षा सम्पत्ति तथा जनधनको सुरक्षा र संरक्षण गरी मानवीय संकटको सामना तथा प्रभावकारी प्रतिकार्य गर्न स्थानीय स्रोत साधन र प्रविधिको उपयोग गर्दै विपद् प्रभावित व्यक्ति तथा समुदायलाई उचित मानवीय सहायता सुनिश्चित गर्नु र विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि नगरको स्रोत साधन एवम् क्षमता वृद्धि गर्दै विपद् जोखिम तथा स्वास्थ्य संकट व्यवस्थापन पद्धति, संरचना र प्रकृयालाई जवाफदेहीपूर्ण ढंगले परिचालन एवम् कार्यान्वयन गरी ठाकुरबाबा नगरपालिकालाई उत्थानशील तथा सुरक्षित नगरपालीकाको रूपमा विकास गर्नु यस योजनाको प्रमुख उद्देश्य हो भने यसका विशिष्ट उद्देश्यहरु निम्नानुसार रहेका छन् ।

१. विपद्बाट हुने क्षति तथा नोक्सानी घटाउनु र प्रभावित हुने व्यक्ति, परिवार तथा समुदायलाई उपयुक्त मानवीय सहायता सुनिश्चित गर्नु ।

२. नगरपालिकामा स्वास्थ्य संकट एवम् विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा पूर्वतयारीका गतिविधिहरूलाई व्यवस्थित र समन्वयात्मक रूपमा कार्यान्वयन गर्नु ।

३. स्वास्थ्य संकट एवम् विपद् प्रतिकार्य तथा पूर्वतयारीका लागि स्थानीय साधन स्रोतको अधिकतम् परिचालन गर्नु ।

४. विपद् पूर्वतयारीलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरी विपद् पछि उद्धार तथा राहतका लागि हुने खर्च घटाउनु ।

५. विभिन्न सरोकारवाला निकाय तथा संस्थाहरूसँगको समन्वय र सहकार्यमा नगरको स्वास्थ्य संकट एवम् विपद् प्रतिकार्य पद्धति, संरचना तथा समग्र क्षमता सुदृढ गर्नु ।

६. विषयगत क्षेत्रका आधारमा नगरको विपद् न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन क्षमता बढाउँदै क्षेत्रगत तथा नियमित विकास कार्यक्रम मार्फत स्वास्थ्य संकट एवम् विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई निरन्तरता दिनु ।

१.४ योजनाका तर्जुमा एवम् कार्यान्वयनका आधारभूत मान्यता

१. ठाकुरबाबा नगरपालिका क्षेत्रमा गरिने स्वास्थ्य संकट एवम् विपद् जोखिम न्यूनीकरण, व्यवस्थापन, पूर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा पुनर्निर्माणका सबै गतिविधिहरू नगरपालीकाको नेतृत्वमा हुनेछन् ।

२.विपद् प्रतिकार्य तथा पूर्वतयारी कार्यमा कहिँ कतै रिक्तता हुन नदिन र सन्तुलित कार्यान्वयनको लागि सात वटा विषयगत क्षेत्र (Cluster) को प्रवन्ध गरिएको छ। यस नगरपालिकामा कार्यरत सबै सरोकारवाला निकायहरू तथा संस्थाहरूले आफ्नो कार्यक्षेत्र बमोजिम सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रसँगको समन्वयमा प्रतिकार्य र पूर्वतयारीका गतिविधिहरूमा सहयोग गर्नेछन् ।

३. विपद् पूर्वतयारीको काम, विपद् एवम् स्वास्थ्य संकट प्रतिकार्य तथा मानवीय सहायताका लागि गरिने सहयोग एकद्धार नीति बमोजिम नगरपालिकाको स्वीकृत मापदण्ड र प्रक्रिया बमोजिम हुनेछ ।

४. विपद् प्रतिकार्य तथा पूर्वतयारीको काम विषयगत क्षेत्रको समन्वय तथा नगरपालिकाको नेतृत्वमा हुनेछ र विपद् लेखाजोखा, सूचना व्यावस्थापन, श्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन एकिकृत पद्धति अनुरूप हुनेछ ।

५. समुदाय, सामाजिक संस्था तथा सरकारी निकायहरूको स्वास्थ्य संकट एवम् विपद् प्रतिकार्य क्षमता विकास गरी नगरपालिकाको समग्र विपद् व्यवस्थापन क्षमता सुदृढ गरिनेछ।

६.स्वास्थ्य संकट एवम् विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा प्रतिकार्यको काम स्थानीय सरकारको नेतृत्व तथा समन्वय, सामाजिक तथा नागरिक क्षेत्रको सहयोग र नीजि क्षेत्रसँगको साझेदारीमा हुनेछन्।

७. स्वास्थ्य संकट एवम् विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका गतिविधि तथा मानवीय सहायताका कार्यहरू सुशासनको मान्यता अनुरूप पारदर्शी, सहभागितामूलक र समावेसी हुनेछन्।

८. स्वास्थ्य संकट एवम् विपद् पूर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा मानवीय सहायताका गतिविधिहरू मानवता, तटस्थता, निष्पक्षता र स्वतन्त्रता जस्ता मानवीयताका मुलभूत सिद्धान्तमा आधारित हुनेछन्।

९. विपद् जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा समग्र विपद् एवम् स्वास्थ्य संकट व्यवस्थापनमा उपलब्ध स्थानीय श्रोत तथा जनशक्तिको अधिकतम प्रयोग र परिचालनको नीति लिइनेछ।

१०. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा स्वास्थ्य संकट व्यवस्थापनका प्राथमिकता प्राप्त कार्यहरूलाई क्षेत्रगत विकासका नियमित गतिविधिहरूसँग एकिकृत गरी विकासमा मूल प्रवाहीकरण गर्दै नगरपालिकाको उत्थानशीलता विकास गरिनेछ

१.६ विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा :

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समग्र उद्देश्य विपद् पूर्वतयारी सम्बन्धी क्रियाकलापहरुलाई संगठित, व्यवस्थित बनाई प्रभावकारी प्रतिकार्य मार्फत् सम्भावित क्षति, नोक्सानी न्यूनीकरण गर्नु हो, साथै विपद्को समयमा प्रभावितको खोज तथा उद्धार गरी स्थानीय स्रोत साधनको अधिकतम उपयोगद्वारा प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी र जवाफदेही मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु यस योजनाको मूल उद्देश्य रहेको छ। यस योजनाका विशिष्ट नतिजा निम्नअनुसार छन् :

- विपद् पहिले गर्नुपर्ने आधारभूत जोखिम न्युनीकरणका कार्य सुनिश्चित हुनेछन्।
- विपद्का समयमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित गर्न सकिनेछ।
- विपद्को जोखिम कम गर्न सरोकारवाला निकाय र समुदायबीच सहकार्यको अभिवृद्धि हुनेछ।
- उद्धार र राहतजस्ता कार्यमा प्रभावित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति हुनेछ।
- सामाजिक, साँस्कृतिक मर्यादा तथा सद्भाव अभिवृद्धि भई विपद्को सामनामा एकजुट हुने वातावरण तयार हुनेछ
- क्षेत्रगत रूपमा कामको बाँडफाँड हुने हुँदा मानवीय सहयोग, पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुका साथै जवाफदेहिता र उत्तरदायित्वका भावनाको विकास हुनेछ।
- सङ्कटासन्न समुदाय एवं क्षेत्रहरु पहिचान भई प्रकोप जोखिम नक्शांकन तयार हुनेछ।
- मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरु पहिचान भई स्रोत र साधनको आँकलन हुनेछ।
- विपद् प्रभावितहरुलाई तत्काल उद्दार तथा राहत सेवा पु-याउन सरल उपायहरु अविलम्बन गर्न सजिलो पार्नेछ।
- विपद् जोखिम् न्यूनीकरण गर्न सराकोरवालाहरुबीच समन्वयात्मक संयन्त्रको निर्माण भई प्रकोपको समय र प्रकोप पश्चात् तत्काल प्रतिकार्य गर्न सहज हुनेछ।

योजना-तर्जुमा गर्नुपूर्व सोको अपनत्व सहित कार्यान्वयनको जिम्मेवारी लिनुपर्ने निकाय स्पष्ट हुनुपर्छ। त्यसो नगरी कुनै तेस्रो पक्षले योजना तयार गरिसकेपछि स्थानीय सरकार वा सम्बन्धित बहुसरोकारवाला निकायलाई हस्तान्तरण गरेमा स्थानीय सरकारले अपनत्व महसुस नगरेको अवस्थामा योजना कागजमै सीमित हुने सम्भावना बढी हुन्छ। त्यसैले, यस चरणमा योजनाको स्वामित्व लिने स्थानीय सरकार वा सम्बन्धित बहुसरोकारवाला समितिसँग समन्वय र बैठक तथा छलफल गरी साझा बुझाइ विकास गर्ने

क्रियाकलाप अनुसार नगरपालिकाका पदाधिकारी संग छलफल गरिएको थियो । यसै वैठक मार्फत योजना निर्माण प्रकृयालाई सहयोग तथा सहजिकरण गर्न एक कार्यदल बनाईएको थियो ।

१.७ योजना तर्जूमाकालागि रणनैतिक प्रस्ताव

- पूर्वतयारी सम्बन्धित कामहरूमा विपद् घटना अगावै गरिने, प्रायः सबै प्रकोपको जोखिम न्यूनीकरणकालागि गर्नुपर्ने विपद् प्रतिकार्यकालागि भौतिक संरचना, मेशिन औजार, शीप विकास, जनचेतना, कृत्रिम घटना अभ्यास जस्ता गतिविधिहरू समावेश गरिएका छन् ।
- यसका साथै कोभिड–१९ संवेदनशीलता सहितको पुर्बतयारी कार्य योजना अन्तरगत संस्थागत क्षमता, पूर्व तयारी र प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरु समावेश गरिएका छन् ।
- विपद् प्रतिकार्य योजनालाई नागरपालिकाको बार्षिक योजना प्रकृयामा मूलप्रवाहीकरण गर्दै आवश्यक स्रोत तथा साधानको व्यवस्थापन गरिने । यसका अलावा विपद् व्यवस्थापन कोषलाई हरेक वडा तथा सामुदायिक तहमा विस्तार गरिने प्रस्ताव गरिएको छ ।
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्नु पनि पूर्वतयारी कार्य हो । त्यसकारण नगरपालिकाको अगुवाईमा यस योजनालाई आवधिकरुपमा अद्यावधिक गरिने प्रस्ताव गरिएको छ ।
- नगरपालिकाले यस विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पूर्ण स्वामित्वका साथ प्रदेश तथा संघिय सरकार, नेपाल रेडक्रस, बहुसरोकारवाला समिति लगायत बिकास साझेदारहरुसंग सहयोग, समन्वय र सहकार्यमा वृद्धि साथै विपद प्रतिकार्यमा निजी तथा सार्वजनिक क्षेत्रसंग पनि समन्वय र सहकार्य गरि विपद प्रतिकार्य प्रभावकारी र परिणाममुखी बनाउने प्रस्ताव गरिएको छ ।

परिच्छेद २ : विपद् जोखिम र व्यवस्थापनको अवस्था

२.१ विपद् जोखिमको अवस्था

वर्दिया जिल्लामा विभिन्न प्रकारका प्रकोपबाट उत्पन्न हुने विपद्बाट प्रभावित पालिकाहरुको सूचीमा ठाकुरवावा नगरपालिका पनि रहेको छ । नगरपालिका क्षेत्रमा हरेक वर्ष बाढी, आगलागी, महामारी, शिलतहर, हावाहुरी, जनावरको आक्रमण र सडक दुर्घटनाजन्य विपद्का कारण जनधनको क्षति हुने गरेको छ । यसका साथै हाल कोभिड १९ को विश्वव्यापी संक्रमणको महामारीको प्रभाव नेपालमा पनि दिनानुदिन बढ्दै गइरहेको छ । यस्ता महामारी तथा बिशेष गरी बाढीबाट बर्षेनी ठुलो जनधनको क्षेति हुने गरेकाले मानवीय सहायतालाई प्रभावकारीरुपमा अघि बढाउन आवश्यक छ । विपद्को समयमा विपद् प्रभावितको जीवन र बहुमूल्य सम्पत्तिको संरक्षण तथा सुरक्षा गरी मानिसमाथि पर्ने प्रतिकूल प्रभावको सामना गर्न यस ठाकुरवावा नगरपालिकाको साधनस्रोतको अधिकतम उपयोग गर्दै प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी र जवाफदेहीयुक्त तरिकाले मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु यस विपद्को पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मूल उद्देश्य रहेको छ ।

२.१.१ नगरपालिका स्तरमा विगतका विपदहरुको विश्लेषण तालिका

यस ठाकुरवावा नगरपालिका क्षेत्रमा भएका विभिन्न विपदका घटनाहरुको विवरण अनुसार बाढी प्रमुख प्रकोपको रूपमा देखिएको छ साथै कोभिड-१९ जस्ता महामारी, जंगली जनावर आतँक, हावाहुरी, कृषिमा तथा पशुमा रोगकिरा, खडेरी, शीतलहर, आगलागी, सडक दुर्घटना, चट्याङ, सर्पदँश, जस्ता प्रकोपहरुले प्रभाव पारिरहेको अवस्था रहेको छ । यस विश्लेषणका क्रममा भूकम्पीय घटनाले विगतमा असर नगरेता पनि नेपाल भूकम्पीय जोखिममा रहेको मुलुक भएकोले सरकारले विपद् व्यवस्थापनका कार्यक्रम तय गर्दा भूकम्पीय जोखिम व्यवस्थापनलाई पहिलो प्राथमिकता दिने भएकाले भूकम्पीय प्रकोपलाई यस नगरपालिकाले पनि पहिलो सूचीमा नै समेटिएको छ । यस पालिका स्तरको विगतका विपद्को ऐतिहाँसिक पृष्ठभूमी हेर्दा निम्ननुसारको विवरण प्राप्त भएको छ ।

तालिका ४: नगरपालिका स्तरमा विगतका विपदहरुको विश्लेषण तालिका

विपदको प्रकार	प्रभाव	विपद भएको साल													
		२०६४	२०६५	२०६६	२०६७	२०६८	२०६९	२०७०	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७	२०७८
बाढी	प्रभावित घरधुरी	६४१५	३११६	२७२९	५४१८	३२११	६१८	९१७	२९०३	६८१३	३६१५	४८२३	२९१२	४१६		
	पुर्ण क्षति घरधुरी	२०७०	८५६	५१८	८२१	४२५	१६	९८	६१७	१०८४	३२२	४२५	१३०	०		
	मानविय मृत्यु	७	३	२	२	१	०	१	६	२	२	४	३	४		
	घाईते	१०२	१२	१८	७६	६	१	४	१८	११३	५८	३४	२९	४		
	प्रभावित घरधुरी	१६४	१६०	१२०	१४०	१६०	१३२	१५०	११८	१२७	९०	८४	२२	२६		

विपदको प्रकार	प्रभाव	विपद भएको साल														
		२०६४	२०६५	२०६६	२०६७	२०६८	२०६९	२०७०	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७	२०७८
जंगली जनावर हुने क्षति (Tiger, Elephant, Wild boars, Snake, Wasp)	पुर्ण क्षति घरधुरी	२२	३४	२०	२४	१०	३१	२	४	२६	६	१४	२	०		
	मानविय मृत्यु	६	४	८	५	६	१७	७	९	६	८	११	६	४		
	घाईते	१६	१४	१८	१२	१४	१९	१४	१५	१३	१८	२६	१८	१२		
आगलागी	प्रभावित घरधुरी	१५	२०	१०६	१६	५४	१२	१६	२८	१६	२४	१४	६	४		
	पुर्ण क्षति घरधुरी	५	४	१६	१०	२३	४	६	९	६	८	४	३	२		
	मानविय मृत्यु	१	०	२	०	०	०	२	०	०	२	०	०	०		
	घाईते	४	६	१६	१२	२३	४	२०	४	२	१८	४	२	२		
रोगकिरा	पुर्ण क्षति घरधुरी												१००	२०		
	सामान्य क्षति घरधुरी												२५००	३०००		
शितलहर	पुर्ण क्षति घरधुरी												६०	८०		
	सामान्य क्षति घरधुरी												१७००	२५००		
चट्या□	प्रभावित घरधुरी	४	०	०	१	३	०	०	१	२	१	०	२	४		
	पुर्ण क्षति घरधुरी	४	०	०	१	३	०	०	१	२	१	०	२	४		
	मानविय मृत्यु	१	०	०	१	१	०	०	१	१	०	०	०	०		
	घाईते	१	०	०	१	२	०	०	१	०	२	०	२	०		
माहामारी (COVID 19)	प्रभावित घरधुरी														१३०	
	पुर्ण क्षति घरधुरी															
	मानविय मृत्यु														2	
	घाईते															
हावाहुरी	प्रभावित घरधुरी	१८	८१	५६	३१	११४	१८२	२८	११६	१२१	८१	५६	३१८	११४		
	पुर्ण क्षति घरधुरी	५	६	८	४	१५	१०	४	१०	१३	१३	८	६	४		
	मानविय मृत्यु	१		१	०	०	२			०	१	०	०	०		
	घाईते	४	६	७	४	५६	१६	४	१०	१३	११	८	६	४		

विपदको प्रकार	प्रभाव	विपद भएको साल														
		२०६४	२०६५	२०६६	२०६७	२०६८	२०६९	२०७०	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७	२०७८
भुकम्प	प्रभावित घरधुरी									१८५६						
	पुर्ण क्षति घरधुरी															
	मानविय मृत्यु															
	घाईते															

स्रोत: ठाकूरवावा नगरपालिकावाट प्राप्त विवरण २०७७

२.२ विगतका विपद्हरुको विश्लेषण

यस ठाकुरवावा नगरपालिका क्षेत्रमा भएका विभिन्न विपदका घटनाहरुको विवरण अनुसार बाढी प्रमुख प्रकोपको रूपमा देखिएको छ साथै कोभिड-१९ जस्ता महामारी, जंगली जनावर आतँक, हावाहुरी, कृषिमा तथा पशुमा रोगकिरा, खडेरी, शीतलहर, आगलागी, सडक दुर्घटना, चट्याङ, सर्पदँश, जस्ता प्रकोपहरुले प्रभाव पारिरहेको अवस्था रहेको छ । यस विश्लेषणका क्रममा भूकम्पीय घटनाले विगतमा असर नगरेता पनि नेपाल भूकम्पीय जोखिममा रहेको मुलुक भएकोले सरकारले विपद् व्यवस्थापनका कार्यक्रम तय गर्दा भूकम्पीय जोखिम व्यवस्थापनलाई पहिलो प्राथमिकता दिने भएकाले भूकम्पीय प्रकोपलाई यस नगरपालिकाले पनि पहिलो सूचीमा नै समेटिएको छ ।

२.२.१ प्रकोपको ऐतिहासिक समयरेखा

ऐतिहासिक समयरेखा विश्लेषणको क्रममा कम्तीमा ३० वर्ष आगाडि त्यस समुदायमा घटेका विपदका घटना, असर तथा समुदायले असर कम गर्न गरेका स्थानिय उपाय बारे तत्थ्यांक संकलन गर्न आवश्यक हुन्छ तर यो विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकृया योजना मस्यादाको दौरान कोभिड-१९ को संक्रमणकाृ कारण २०७६ सालमा वनाईएको स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजनाको तत्थ्यांकलाई सन्दर्भको रुपमा लिईएको छ । यस विश्लेषण मार्फत समुदायमा के कस्ता खालका विपदका घटना घटेका छन्, त्यस्ता विपदको निरन्तरता/बारम्बारता र समुदायको समअनुकूलन क्षमताको विश्लेषण गरीएको छ। यो प्रक्रिया समुदायका वृद्ध अथवा त्यस समुदायमा ३० वर्ष भन्दा लामो समय बसोबास गरेको जानिफकार व्यक्तिहरुको सम्पर्कबाट पुरा गरिएको छ ।

यस अर्न्तगत ठाकुरवावा नगरपालिकाको बिगत २०४० साल देखि हालसम्म घटेका मुख्य मुख्य विपद्का घटनाहरु र समुदायले उक्त विपद्का घटनाहरुको सामना के कस्ता प्रयासहरु गरेका छन भन्ने विषयमा स्थानीय अनुकुलन योजनको विश्लेषण लाई सन्दर्भको रुपमा प्रयोग गरिएको छ । यसवाट स्थानीय समुदायहरुले भविष्यमा दोहोरिन सक्ने विपद्का घटनाहरु र सोबाट पर्ने जोखिमहरुको आंकलन गरी भविष्यमा हुन सक्ने विपद्का घटनाहरुको सामना गर्न आवश्यक उपायहरु समयमा नै अपनाउन सहयोग पुग्नेछ । जसलाई वडागतरुपमा निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ५: वडा न १ को प्रकोपहरुको ऐतिहासिक समय रेखा:

विपद् घटना	साल	प्रभावको किसिम	प्रभावित वडा स्थान	बचाउका प्रमुख प्रयास/उपायहरु
बाढी	२०४०, २०५९, २०६४, २०७१-२०७६	करिव ७१२ घरपरिवार मध्ये २३ घर पुर्ण क्षति, ६८९ घर अशिँक क्षति भएको भौतिक पुर्वाधार अर्न्तगत काठे पुल, कल्र्भट तथा ७ कि मी बाटो भत्किएर अशिँक क्षति भएको, करिव १०० जति पशुचौपयाहरुको नास भएको, करिव ७ विगहाको नम्वरी जग्गा कटानी गरेको साथै, १० ओटा पोखरीको माछापालन, ४ ओटा कुखुरा पालन फर्म पुर्णरुपमा क्षति भएको बाढी पश्चात विभिन्न सरुवा रोग देखा परेको सोही अनुसार सिंचाइका कुलोहरु भत्कि सुख्खाको समास्या निम्त्याएको	दुम्रानी, टाँडीपुर, टँकीटोल, त्रिभुवनटोल, सिँहबाहानी, सेम्रहवाटोल, खोदाउ, आर्दशनगर, विकास नगर, बनटुक्री, सुर्योदयटोल, सिमलपुर, भुरीगाँउ, स्कुलटोल, कृष्णा नगर	२०७१, ०७४ को बाढीमा नेपाल सरकार तथा अन्य गैर सरकारी सँस्थाहरुबाट राहत तथा जिविकोपार्जन सम्बन्धि विभिन्न क्रियाकलाप भएको

विपद् घटना	साल	प्रभावको किसिम	प्रभावित वडा स्थान	बचाउका प्रमुख प्रयास/उपायहरु
जँगली जनावरको अतिक्रमण	२०४६ देखि हाल सम्म	हाल सम्मको (२०७५) तथ्याँक अनुसार, ४ जना मानिसको हात्तीको अक्रमणबाट मृत्यु भएको, ५ जना घाइते भएको, राजमार्ग देखि उत्तर बेल्ट निकुन्जसंग जोएिडएका क्षेत्रको हिउदे तरकारी वालीहरु पुर्णरुपमा क्षति हुने अवस्था, करिव ४०० विगाहाको अन्न वाली ६० प्रतिशतले क्षति गर्ने गरेको औसतमा बार्षिक १०० ओटा पशुचौपयाहरु क्षति गर्ने गरेको २०६४ सालमा हात्तीको अक्रमणबाट ६५ मध्येको ६५ घर नै पुर्णरुपमा क्षति भएको हालको अवस्थामा हेर्दा वार्षिक औसतमा ३० देखि ३५ घर हात्तीको अक्रमणबाट क्षति हुने गर्ने गरेको छ।	सिम्रहवा, सिमलपुर, डुम्रेनी, बर्कागाँउ, टाँडीपुर, त्रिभुवनटोल, खानेपानी टोल, सिँहबाहानी, खोदाउ, बासपार्क, बनटुक्री	धापाउने कार्य बाहेक अन्य अनुकुलनको उपाय गर्न सकिएको छैन।
हावाहुरी	प्राय: सवै वर्ष	बार्षिक औषतमा १०० देखि १५० घर उडाएर नोक्सानी गर्ने गरेको हाल सम्मा मानवीय क्षति नभएपनि डारत्रास बृद्धि भएको छ।	वडा १ को सवै वस्ती	जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट ५ जना राहत प्राप्त गरेको, सचेतीकरण बाहेक अन्य कार्यहरु गर्न नसकेको
ऋागलागि		विद्युत सर्टसर्किट भई टाइगर एफ एम नजिकको घरमा आगलागि भई १ घर पुर्णरुपमा क्षति भएको, साथै ग्यास चुहावट भई भुरीगाँउ बजारमा १ होटल र सिँह बाहानीमा १ घर पुर्णरुपमा क्षति भएको	सिँहवाहनी र भुरीगाँउ बजार	स्थानीयवासीहरुको प्रयासमा आगो निभाउने प्रयास गरे पनि खासै सफलता प्राप्त गर्न नसकेको
सुख्खा	प्राय: सवै वर्ष	मुख्यत: यस वडाको डुम्रेनीको आधा भुभाग, खोदाउ गुरुवान (बर्काटोल) को आधा भुभाग र सिम्रहवामा गरी करिव १३० विगहाको खेतीवारी आकाशे पानीको भरमा खेती भएको अवस्था देखिएको छ।	डुम्रेनी, बर्काटोल, सिम्रहवा	
शितलहर	२०७१ देखि प्राय: सवै वर्षहरुमा	यस वडामा रहेको राजमर्गको दक्षिण भुभागको ४०० घरधुरीहररुले औषतरुपमा २ कठठाका दरले हुन आउने ४० विगहाको आलु तथा अन्य तरकारी खेतीमा प्रत्यक्ष प्रभाव शितलहरको कारण आलुको विउ जोगाउन पनि गह्रो भएको पशुचौपयामा विभिन्न रोग तथा मानिसहरुमा भइरल ज्वारो,निमोनिया रोगहरु देखा परेको	वार्ड न १ को सवै वस्तीहरुमा	स्वास्थ्य सचेतीकरण, टनेल खेतीको सुरुवात तथा विषदीहरुको प्रयोग भए पनि प्रभावकारी तारिकाले अनुकुलन कार्य गर्न नसकिएको
कृषि तथा पशुमा रोगकिरा	२०७० देखि प्राय: वर्षहरुमा	यस वडामा रहेको करिव ९०० विगाहाको अन्न तथा तरकारीवालीहरुमा गोवारो, पटवेरवा, खैरा रोग, फौजी किराले प्रत्यक्ष रुपमा प्रभावित भएको, साथै पशुहरुमा खोरेट जस्ता रोगहरुलो गर्दा विभिन्न रोगहरु देखा परेको	वार्ड न १ को सवै वस्तीहरुमा	आशिँक रुपमा कृषि प्रविधिकको सहयोग भए पनि प्रभावकारी तारिकाले अनुकुलनको उपाय गर्न नसकिएको
सडक दुर्घटना	प्राय: सवै वर्ष	बाषिक औषतमा १५ ओटा सडक दुर्घटना हुने अवस्था रहेको	वार्ड न १ को सवै वस्तीहरुमा	

तालिका ६: वडा न २ को प्रकोपहरुको ऐतिहासिक समय रेखा

विपद् घटना	साल	विषयगत क्षेत्रमा पारेको प्रभाव	प्रभावित वडा स्थान	बचाउका प्रमुख प्रयास/उपायहरु
बाढी	२०४०, २०५९, २०६४, २०७१ र २०७४	करिव ३५० घरपरिवार प्रायः सवै साल बाढीबाट प्रभावित भएको, वि स २०७१ को बाढी प्रभावितहरुको तथ्याँकलाई हेर्दा १७ घर पुर्ण क्षति र ३५० घर आशिँक क्षति भएको, यस वडामा रहेको अम्वासा, कल्वेल्वा, झरनाहिया, कर्मलाको झारन, ओराई र निकुन्जको झारनको पानीले डुवान तथा कटान समस्या निम्त्याएको छ । हाल सम्म २ जना मानिसको मृत्यु भैसकेको अवस्था छ भने २ ओटा कुखुरापालन फर्महरु पुर्ण क्षति भएको, करिव १२ ओटा माछापालन पोखरी क्षति भएको, करिव ५० विगाहाको खेतीयोग्य भुमी कटानी गरेको र १० विगाहा खेतवारी पटानी भएको यसका साथै सयौंको सँख्यामा पशुपँक्षी नोक्सान र बाढी पश्चात विभिन्न किसिमका सरुवा रोगहरु देखा परेको यसको प्रभाव बढ्ढो क्रममा रहेको छ ।	रानीपुर, बेसर्माफाँटा, अम्वासा, अम्रेनी, कर्मला, प्रतापपुरको काठमाण्डौ टोल, बालाती, पेराहनी, फुलपुर, सुजनपुर, सतघरुवा	२०७१, ०७४ को बाढीमा नेपाल सरकार तथा अन्य गैर सरकारी सँस्थाहरुबाट राहत तथा जिविकोपार्जन सम्बन्धि विभिन्न क्रियाकलाप भएको
जँगली जनावरको अतिक्रमण	२०६३ देखि हाल सम्म	हाल सम्मको (२०७५) तथ्याँक अनुसार, ७ जना (बानटीमा २ र कर्मलामा ५) मानिसको हात्तीको अक्रमणबाट मृत्यु भएको, २ जना घाइते भएको, हिउदे तरकारी वालीहरु पुर्णरुपमा क्षति हुने अवस्था, करिव ४०० विगहाको अन्न वाली हरु ६० प्रतिशतले क्षति गर्ने गरेको औसतमा बार्षिक ३०० ओटा पशुचौपयाहरु क्षति गर्ने गरेको यसको प्रभाव बढ्ढोक्रममा रहेको	कर्मला, बलाती, रानीपुर, अम्रेनी, पेराहनी, सुजनपुर, सतघरुवा, फुलपुर र अम्वासा	धापाउने कार्य बाहेक अन्य उपाय गर्न सकिएको छैन ।
हावाहुरी	प्रायः सवै वर्ष	बार्षिक औषतमा १० देखि १५ घर उडाएर नोक्सानी गर्ने गरेको हाल सम्मा मानवीय क्षति नभएपनि डारत्रास बृद्धि भएको छ।	वडा २ को सवै वस्ती	जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट राहत प्राप्त गरेको, सचेतीकरण बाहेक अन्य कार्यहरु गर्न नसकेको
सुख्खा	प्रायः सवै वर्ष	मुख्यतः यस वडाको करिव १३० विगहाको खेतीवारी आकाशे भरमा खेती भएको अवस्था देखिएको छ।	रानीपुर, बेर्सामाफाँटा, कर्मला, बालाती, पेरहानीर फुलपुर	ब्यक्तिगतरुपमा सिँचाई बोरिँगको व्यवस्था, आशिँकरुपमा नहर तथा अस्थाई कुलोको विकास भएको
कृषि तथा पशुमा रोगकिरा	२०७० देखि प्रायः वर्षहरुमा	यस वडामा रहेको करिव ९०० विगहाको अन्नवाली, तरकारीवालीहरुमा गोवारो, पटवेरवा, खैरा रोग, फौजी किराले प्रत्यक्ष रुपमा प्रभावित भएको, साथै पशुहरुमा खोरेट जस्ता रोगहरुलो गर्दा विभिन्न रोगहरु देखा परेको	वाड न २ को सवै वस्तीहरुमा	आशिँक रुपमा कृषि प्रविधिकको सहयोग भए पनि प्रभावकारी तारिकाले अनुकुलनको उपाय गर्न नसकिएको
ऋागलागि	प्रायः सवै वर्ष	यस वडामा रहेका करिव १० ओटा सामुदायिक बनहरुमा प्रायः सवै वर्षहरुमा आगलागिको समास्या देखिएको साथै सयौं हेक्टर क्षेत्रफलको जैविक विविधता नास भएको यसको प्रभाव दिन प्रतिदिन बढढै गएको	सवै सामुदायिक बनहरुमा	सचेतीकरण बाहेक अन्य कार्यहरु गर्न सकिएको छैन।

विपद् घटना	साल	विषयगत क्षेत्रमा पारेको प्रभाव	प्रभावित वडा स्थान	बचाउका प्रमुख प्रयास/उपायहरु
शितलहर	२०७१ देखि प्राय: सबै वर्षहरुमा	यस वडामा रहेको रागमर्गको दक्षिण भुभागको ४०० घरधुरीहररुले औषतरुपमा २ कठठाका दरले हुन आउने ४० विगहाको आलु तथा अन्य तरकारी खेतीमा प्रत्यक्ष प्रभाव शितलहरको कारण आलुको विउ जोगाउन पनि गह्रो भएको पशुचौपयामा विभिन्न रोग तथा मानिसहरुमा भइरल ज्वारो,निमोनिया रोगहरु देखा परेको	वाड न २ को सवै वस्तीहरुमा	स्वास्थ्य सचेतीकरण, टनेल खेतीको सुरुवात तथा विषदीहरुको प्रयोग भए पनि प्रभावकारी तारिकाले अनुकुलन कार्य गर्न नसकिएको

तालिका ७: वडा न ३ को प्रकोपहरुको ऐतिहासिक समय रेखा:

विपद् घटना	साल	विषयगत क्षेत्रमा पारेको प्रभाव	प्रभावित वडा स्थान	बचाउका प्रमुख प्रयास/उपायहरु
जँगली जनावरको अतिक्रमण	२०७० देखि हाल सम्म	हाल सम्मको (२०७५) तथ्याँक अनुसार, करिव ३१० विगाहाको ३० प्रतिशत धानवाली क्षति गरेको, सोही अनुसार हिउदे वाली तथा तरकारी खेतीमा ४० प्रतिशत क्षति गर्ने गरेको, औषतमा बार्षिक १० ओटा घर पुर्ण क्षति गर्ने गरेको, करिव १५० भन्दा बढि पशुपँक्षी क्षति भएको, मानवीय क्षति नभएपनि समाजिक असुरक्षा कायम भएको	मुख्य रुपमा मिर्चैया, नेउलापुर, गोदाना र आशिँक रुपमा मानपुर, जड्पानी	केही ठाँउमा तारवार तथा धापाउने कार्य बाहेक अन्य अनुकुलनको उपाय गर्न सकिएको छैन ।
बाढी	२०७१ र २०७४	खास गरी ओराही तथा बबई नदीको प्रभावबाट यस वडाका करिव १२०० घर वर्षेनी जसो बाढीको प्रभावमा परेको देखिन्छ। हाल सम्मा २ जना मानवीय क्षति भएको, यस वडामा विगतको भोगाईको आधारमा ७ ओटा कल्भर्ट पुल, ५ ओटा पक्की पुल, करिव १८० विगाहा खेतीयोग्य भुमी कटानी गरेको, ८० विगहाको खेतीवारी प्रत्यक्ष डुवानमा परि क्षति भएको, साथै मानपुरमा १५ विगाहा र गोदानामा करिव २५ विगाहा खेतीयोग्य भुमी कटानी भएको, १४ ओटा माछापोखरीको माछा बगाउनु र ४ ओटा भन्दा बढि कुखुरापालन फर्म क्षति गरेको बाढी पश्चात विभिन्न किसिमका सरुवा रोगहरु देखा परेको	गोदाना, नेउलापुर, मिर्चैया, मानपुर, जुड्पानी, गिद्धरपुर	नेपाल सरकारबाट राहत उपलब्ध भएको, गैरसरकारी सँस्थाबाट जिविकोपार्जनका कार्यक्रम सँचालन गरिएको, तथा समुदाय स्तरबाट सचेतीकरणको कार्यक्रम सँचालन गरिएको
कृषि तथा पशुमा रोगकिरा	२०७० देखि प्राय: वर्षहरुमा	यस वडामा रहेको करिव १११० विगहाको अन्नवाली, तरकारीवालीहरुमा गोवारो, पटवेरवा, खैरा रोग, फौजी किराले प्रत्यक्ष रुपमा प्रभावित भएको, साथै पशुहरुमा खोरेट जस्ता रोगहरुलो गर्दा विभिन्न रोगहरु देखा परेको	वाड न ३ को सवै वस्तीहरुमा	आशिँक रुपमा कृषि प्रविधिकको सहयोग भए पनि प्रभावकारी तारिकाले अनुकुलनको उपाय गर्न नसकिएको
हावाहुरी	प्राय: सवै वर्ष	बार्षिक औषतमा ३० देखि ३५ घर उडाएर नोक्सानी गर्ने गरेको हाल सम्मा मानवीय क्षति नभएपनि डारत्रास बृद्धि भएको छ ।	वडा ३ को सवै वस्ती	जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट ५ जना राहत प्राप्त गरेको, सचेतीकरण बाहेक अन्य कार्यहरु गर्न नसकेको

विपद् घटना	साल	विषयगत क्षेत्रमा पारेको प्रभाव	प्रभावित वडा स्थान	बचाउका प्रमुख प्रयास/उपायहरु
शितलहर	२०७१ देखि २०७३	वडा न ३ को कुल आलु खेतीको ८० प्रतिशतले उत्पादनमा ह्रस आएको साथै हिउदे वालीहरुमा पनि २० प्रतिशतले उत्पादनमा ह्रस आएको यसका साथै पशुचौपया तथा मानिसहरुमा विविध किसिमको रोगहरु देखा परेको	वडा ३ को सवै वस्ती	विषदीहरुको प्रयोग गरे पनि अनुकुलनको उपाय गर्न सकिन।
ऋागलागि	प्राय: सवै वर्ष	यस वडामा वर्षमा २ देखि ४ घरधुरी सम्मा आगलागिको समास्या तथा वर्षे पिच्छे ८ सामुदायिक वनहरुमा आगलागिको कारण करिव १०० हेक्टर सम्माको जैविक विविधताहरु नष्ट भएको	वडाको सवै वस्तीहरुमा	अनुकुलनको उपाय गर्न नसकेको
खडेरी	२०७१ देखि २०७३ सम्मा	करिव ११५ विगहाको खेतीयोग्य भुमीहरुमा सिँचाई साधनहरुको अभावमा प्राय: सवै वर्षहरुमा खडेरीको समास्या देखिएको छ। यो समास्या दिन प्रतिदिन बढ्दै गएको छ।	मानपुर र गोदाना	व्यक्तिगतरुप तथा गैरसरकारी सँस्थाहरुबाट बोरिंग जडान भएको

तालिका ८: वडा न ४ को प्रकोपहरुको ऐतिहासिक समय रेखा:

विपद् घटना	साल	विषयगत क्षेत्रमा पारेको प्रभाव	प्रभावित वडा स्थान	बचाउका प्रमुख प्रयास/उपायहरु
वाढी	२०४८, २०६३ र २०७१, २०७४	करिव ३१५ घरधुरीहरु प्राय: सवै वर्षहरुमा डुवान तथा बाढीको जोखिममा रहेको, करिव ६०० विगहाको खेतवारीको धानमा डुवानमा परी १० प्रतिशतले नोक्सान भएको विभिन्न भौतिक पुर्वाधारहरु क्षति भएको सयौँको सँख्यामा पुशपँक्षी क्षति भएको	खैलार, बर्गादा, सैनावर, मैनावर, बवानपुर र बगनहा	नेपाल सरकारबाट उद्धारकार्यमा सहयोग प्राप्त भएको,नेपाल सरकार तथा अन्य गैरसरकारी निकायबाट राहत वितरण, ततवन्धनको व्यास्था भएको,चेक ड्यामको व्यावस्था भएको, जैविक ततवन्धनको व्यावस्था भएको, पुर्व सुचना प्रणालीको व्यावस्था तथा उद्धार समाग्रीको व्यावस्था भएको
जँगली जनावरको अक्रमण	२०५७ देखि हाल सम्म	यस वडाको मुख्यतया: सैनावर, बर्गादा र खैलार वस्तीमा जँगली जनावरको (हत्ति, चितवा र बनेल) को प्रभाव देखिएको छ। करिव ९०० विगहाको अन्न वाली ३० प्रतिशतले नोक्सान भएको औषत वाषिक ३० भन्दा बढी घर जँगली हत्तिको अक्रमणबाट प्रभावित (भत्किए) भएको ६० भन्दा बढी पशुचौपयाहरु वर्षेनी नोक्सान भएको हाल सम्मा जँगली जनावरबाट ३ जना मानिसको मृत्यु र १ जना मानिस घाइते भएको	मुख्य तया: सैनावर, बर्गादा र खैलार अशिँक रुपमा सवै वस्तीहरुमा	धापाउने कार्य बाहक अन्य अनुकुलनको उपाय गर्न नसकृको

विपद् घटना	साल	विषयगत क्षेत्रमा पारेको प्रभाव	प्रभावित वडा स्थान	बचाउका प्रमुख प्रयास/उपायहरु
कृषिमा रोग किरा	२०५८ देखि हाल सम्म	यस वडामा रहेको १००० विगहाको धानवाली तथा हिउदेवाली र तरकारीमा गोवारो,फट्याँग्रा,डडुवा, खोरेट, गँधी, धमिरा, पातवेरुवा जस्ता किरा तथा रोगको कारणले २५ प्रतिशत उत्पादनमा कमी आएको	सवै वस्तीहरुमा	विषदीहरुको प्रयोग, जैविक विषदीहरुको प्रयोग,कृषि प्रविधिकहरुबाट सहयोग,काडाँले सम्तिने र खयर गाँडेको
खडेरी	२०७१ देखि २०७३ सम्मा	खैलारमा ६० विगहा, सैनावरमा २५ विगहा र बर्गदामा ६० विगहा गरी करिव १४५ विगहाको खेतीयोग्य भुमी सिचाँईको अभावमा खडेरीबाट प्रभावित भएको	खैलार, सैनावर र बर्गादा	व्यक्तिगतरुप तथा गैरसरकारी सँस्थाहरुबाट बोरिंग जडान भएको
शितलहर	२०७१ देखि २०७३	वडा न ४ को कुल आलु खेतीको ८० प्रतिशतले उत्पादनमा ह्रास आएको साथै हिउदे वालीहरुमा पनि २० प्रतिशतले उत्पादनमा ह्रस आएको यसका साथै पशुचौपया तथा मानिसहरुमा विविध किसिमको रोगहरु देखा परेको	सवै वस्तीहरुमा	विषदीहरुको प्रयोग गरे पनि अनुकुलनको उपाय गर्न सकिन।
ऋागलागि	प्राय: सवै वर्षहरुमा	यस वडामा रहेको ६ ओटा सामुदायिक बनहरुमा प्रया:आगलागि भई सयौ हेक्टरको बन तथा जैविक विविधता क्षति भएको	सवै सामुदायिक बनहरुमा	सचेतीकरण कार्यक्रम, अग्नी रेखा निर्माण गरिएको

तालिका ९: वडा न ५ को प्रकोपहरुको ऐतिहासिक समय रेखा:

विपद् घटना	साल	विषयगत क्षेत्रमा पारेको प्रभाव	प्रभावित वडा स्थान	बचाउका प्रमुख प्रयास/उपायहरु
वाढी	२०७१ र २०७४	यस वडामा करिव २०० घर प्राय: बाढीको जोखिममा रहेको र डुवानमा रहेको २०७१ सालको तथ्याँकअनुसार ९ घर पुर्ण क्षति र करिव ३०० घर आशिँक क्षति भएको, बनकट्टी र शाहीपुरमा करिव ३० विगहाको खेतवारी पाटानी भएको, करिव २५ विगहा खेतीयोग्य भुमी कटानी गरेको, ४५ विगहा समुदायिक बन काटानी गरेको र १ जनाको मृत्यु भएको १ओटा झुलँगे पुल, मुख्य र सहयक गरी करिव ५ कि मी बाटो भत्किएको साथै सयौँको सँख्यामा रहेको पोखरीको माछापालन प्रभावित भएको साथै बाढी पश्चत विभिन्न किसिमको सरुवा रोगहरु देखा परेको	गोविन्दपुर, घुम्नाफाँटा, बीरेन्द्रटोल, बनकट्टी, शाहीपुर, वनवीरपुर र टाकिया	नेपाल सरकारबाट उद्धारकार्यमा सहयोग प्राप्त भएको,नेपाल सरकार तथा अन्य गैरसरकारी निकायबाट राहत वितरण, ततवन्धनको व्यास्था भएको,चेक ड्यामको व्यावस्था भएको, जैविक ततवन्धनको व्यावस्था भएको, पुर्व सुचना प्रणालीको व्यावस्था तथा उद्धार समाग्रीको व्यावस्था भएको
जँगली जनावरको अक्रमण	२०५७ देखि हाल सम्म	करिव ५०० विगहाको अन्नवालीहरु ३० प्रतिशतले नोक्सान गर्ने गरेको साथै हिउदेवालीहरुमा २५प्रतिशतले नोक्सान गरेको, हाल सम्मामा ३ जना जँगली जनावरको अतिक्रमणबाट घाइते भएको औषतमा ६ घर हक्तिको अक्रमणमा भत्काउने कार्य भएको साथै बार्षिक औषत ३०० को हाराहारीमा पशुचौपयाहरुको क्षति भएको	गोविन्दपुर,तकिया, शाहीपुर, ढोँग्रहवा र बनकट्टी, खोनपुर, बनवीरपुर	राष्टिय निकुन्जबाट खोर वितरण भएको, धापाउने कार्य बाहक अन्य अनुकुलनको उपाय गर्न नसकेको

विपद् घटना	साल	विषयगत क्षेत्रमा पारेको प्रभाव	प्रभावित वडा स्थान	बचाउका प्रमुख प्रयास/उपायहरु
कृषिमा रोग किरा	२०५८ देखि हाल सम्म	करिव १०८६ विगहाको धानवाली तथा हिउदेवाली र तरकारीमा तथा पशुहरुमा गोवारो,फट्याँग्रा,डडुवा, खोरेट, गँधी जस्ता किरा तथा रोगको कारणले २५ प्रतिशत उत्पादनमा कमी आएको	वडाको सवै वस्तीहरुमा	विषदीहरुको प्रयोग, जैविक विषदीहरुको प्रयोग,कृषि प्रविधिकहरुबाट सहयोग,काडाँले सम्तिने र खयर गाँडेको
खडेरी	२०७१ देखि २०७३ सम्मा	करिव ४० विगहाको खेतीयोग्य भुमीहरुमा सिँचाई साधनहरुको अभावमा प्राय: सवै वर्षहरुमा खडेरीको समास्या देखिएको छ।	घुम्नाफाँटा, बनवीरपुर	व्यक्तिगतरुप तथा गैरसरकारी सँस्थाहरुबाट बोरिँग जडान भएको
मानव रोग	२०७१ देखि २०७३ सम्मा	डेँगो १ जनमा, मलेरिया २ जनामा , आँखा पक्ने करिव ९५ प्रतिशत, भइरल ज्वारो ७० प्रतिशत, छाला रोग ९० प्रतिशत साथै झडापखला जस्ता रोगहरु अधिक मात्रमा देखा परेको र मानवीय स्वस्थमा क्षति पुरयाएको साथै २०५० देखि २०६० तिर इन्सेफलाइटिस रोग ले करिव २०० जनाको मृत्यु भएको र अधिँकश अपाँग भएको	वडाको सवै वस्तीहरुमा	खोपको व्यावस्था, शिविर सँचालन, जनचेतनामुलका कार्यक्रम सँचालन तथा झुल वितरण
शितलहर	२०७१ देखि २०७३	करिव २५० विगहाको हिउदे कुल आलु खेतीको ८० प्रतिशतले उत्पादनमा ह्रस आएको साथै हिउदे वालीहरुमा पनि २० प्रतिशतले उत्पादनमा ह्रस आएको यसका साथै पशुचौपया तथा मानिसहरुमा विविध किसिमको रोगहरु देखा परेको	वडाको सवै वस्तीहरुमा	विषदीहरुको प्रयोग गरे पनि अनुकुलनको उपाय गर्न सकिन।
ऋागलागि	२०६०	यस वडामा वर्षमा २ देखि ४ घरधुरी सम्मा आगलागिको समास्या तथा वर्षे पिच्छे सामुदायिक वनहरुमा आगलागिको कारण करिव १०० हेक्टर सम्माको जैविक विविधताहरु नष्ट भएको	वडाको सवै वस्तीहरुमा र सवै समुदायिक वनहरुमा	अनुकुलनको उपाय गर्न नसकेको

तालिका १०: वडा न ६ को प्रकोपहरुको ऐतिहासिक समय रेखा:

विपद् घटना	साल	विषयगत क्षेत्रमा पारेको प्रभाव	प्रभावित वडा स्थान	बचाउका प्रमुख प्रयास/उपायहरु
वाढी	२०५३, ०६९,०६४ र २०७१, २०७४	यस वडामा ३१५ घरपरिवार प्रभावित भैरहने, २०७१ सालको बाढीको अवस्थालाई तथ्याँकको आधारमा यस वडामा करिव १३ विगहा पटानी भएको र २ विगहा कटानी भएको ३ ओटा सामुदायिक बनको करिव १० हेक्टर बन कटानी भै जैविक विविधताको क्षति भएको भौतिक पुर्वाधार अर्न्तगत १ कल्भर्ट, २ पक्कीपुल, १ काठेपुल र १ ओटा बाँध पुर्णरुपमा क्षति भएको साथै यस सयौँको सँख्यामा पशुपँक्षीको क्षति भएको मानवीय क्षति नभएपनि बाढीको जोखिम दिन प्रतिदिन बढ्दै गएको छ।	मोतीपुर, तुलसीपुर, मनिकापुर, लँकापुर, तीनघरुवा, खोकलपुर, बनखेत, लठ्ठवा, बकुवा	नेपाल सरकारबाट उद्धारकार्यमा सहयोग प्राप्त भएको,नेपाल सरकार तथा अन्य गैरसरकारी निकायबाट राहत वितरण, ततवन्धनको व्यास्था भएको,चेक ड्यामको व्यावस्था भएको, जैविक ततवन्धनको व्यावस्था भएको, पुर्व सुचना प्रणालीको व्यावस्था तथा उद्धार समाग्रीको व्यावस्था भएको

विपद् घटना	साल	विषयगत क्षेत्रमा पारेको प्रभाव	प्रभावित वडा स्थान	बचाउका प्रमुख प्रयास/उपायहरु
जँगली जनावरको अक्रमण	२०४५ देखि हाल सम्म	यस वडामा रहेको ७५० विगह मध्येको ३५० विगाहाको अन्नवाली ३० प्रतिशतको दरले नोक्सानी भएको हाल सम्मको (२०७५) ५ जना मानिसको मृत्यु हत्तिबाट र ३ जना मानिसको मृत्यु बाँघबाट र ३ जना जँगली जनावारबाट घाइते भैसकेको, बार्षिक औषत २० देखि २५ वटा पशु चौपायाहरुको क्षति हुने गरेको, साथै हत्तिको अतिक्रमणबाट १५ देखि २० घर क्षति भएको यसको प्रभाव दिन प्रतिदिन बढ्दै गएको	मोतीपुर, तुलसीपुर, मनिकापुर, लँकापुर, तीनघरुवा, खोकलपुर, बनखेत, लठ्ठवा र बकुवा	राष्टिय निकुन्जबाट खोर वितरण भएको, धापाउने कार्य बाहेक अन्य अनुकुलनको उपाय गर्न नसकृको
खडेरी	प्राय: सवै साल	कुल ७५० विगहाको धानवाली तथा हिउदेवाली खडेरीको कारण उत्पादनमा ४० प्रतिशतले कमी आएको साथै अकासे भरमा खेती गर्ने भएको कारण सुख्खा भई विभिन्न किसिमका कृषि रोगहरु देखा पर्ने गरेको साथै सुख्खा क्षेत्रको पहिचान गरिएको	वडाको सवै वस्तीहरुमा	व्यक्तिगतरुपमा सिचाई वोरिंगको व्यवस्था भएपनि अन्य अनुकुलनको कार्य गर्न नसकिएको
आँधीहुरी	प्राय: सवै साल	वार्षिक औषतमा १२ देखि १५ घरपरिवार आँधीहुरीबाट प्रत्यक्ष प्रभावित भएको	वडाको सवै वस्तीहरुमा	सचेतीकरण, जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट राहत प्राप्त गरेको
शितलहर	२०७१ देखि २०७३	करिव २०० विगहाको तरकारी तथा आलु खेती ४० प्रतिशतले उत्पादनमा कमी भएको	वडाको सवै वस्तीहरुमा	विषदीहरुको प्रयोग गरे पनि अनुकुलनको उपाय गर्न सकिन।
कृर्षिमा रोग किरा	२०५८ देखि हाल सम्म	करिव ७५० विगहाको धानवाली तथा हिउदेवाली र तरकारीमा तथा पशुहरुमा गोवारो,फट्याँग्रा,डडुवा, खोरेट, गँधी जस्ता किरा तथा रोगको कारणले २५ प्रतिशत उत्पादनमा कमी आएको	वडाको सवै वस्तीहरुमा	विषदीहरुको प्रयोग, जैविक विषदीहरुको प्रयोग,कृर्षि प्रविधिकहरुबाट सहयोग,काडाँले सम्तिने र खयर गाँडेको

तालिका ११: वडा नं. ७ को प्रकोपहरुको ऐतिहासिक समय रेखा:

विपद् घटना	साल	विषयगत क्षेत्रमा पारेको प्रभाव	प्रभावित वडा स्थान	बचाउका प्रमुख प्रयास/उपायहरु
बाढी	२०७१ र प्राय: सवै वर्षहरुमा	करिव ३४६ घरधुरीहरु बाढीबाट प्रत्यक्ष प्रभावित भएको, हालसम्मा मानवीय क्षति नभएपनि यस वडामा बाढीको कारण २५ विगहाको खेतीयोग्य भुमीहरु कटानी भएको, करिव १५ विगहाको खेतीयोग्य भुमी पटानी भई उत्पादनमा कमी आएको, साथै करिव २५ हेक्टरको समुदायिक बन कटानी भई जैविक विविधता नास भएको, सयौंको सँख्यामा पशुचौपयाको क्षति भएको, बाढी पश्चत विभिन्न किसिमको सरुवा रोगहरु देखा परेको	मुक्तिपुर, कर्मलाटोल, कानपुर, सुन्दरपुर, कालीगौडी, सानीगाँउ, भदेली, बठनपुर, पहाडीपुर, बर्कापुरुवा र गिरीटोल	नेपाल सरकारबाट राहत उपलब्ध भएको, सचेतीकरणको कार्यक्रम सँचालन भएको

विपद् घटना	साल	विषयगत क्षेत्रमा पारेको प्रभाव	प्रभावित वडा स्थान	बचाउका प्रमुख प्रयास/उपायहरु
जँगली जनावरको अतिक्रमण	२०६२ देखि हाल सम्मा	हाल सम्मा १ जना मानिसको हत्तिको अक्रमणकबाट मृत्यु भएको, १ जना घाइते भएको, वार्षिक औषत करिव ७० देखि ८० हत्तिको अक्रमणबाट क्षति भएको, बार्षिक औषत करिव ४०० भन्दा बढी पशुचौपयाहरुको क्षति भएको, करिव ९०० विगहाको हिउदेवालीमा ८० प्रतिशतले क्षति भएको भने धानवालीमा २५ प्रतिशतले नोक्सानी भएको	दाँगपुर देखि कर्मला हुदै बठनपुर, मुक्तिपुर, भदेली, कालीगौडी, सुन्दर टोल साथै अशिँकरुपमा सवै वस्तीहरुमा	तारवार, मचान तथा धपाउने कार्यबाहृक अन्य अनुकुलनको उपाय गर्न नसकेको
आधीहुरी	प्राय: सवै वर्षहरुमा	औषतमा वर्षेनी ८ देखि १० घरपरिवारको घरको छाना उडाउनुका साथै पुर्णरुपमा क्षति बनाएको २०७५ सालमा रुख ढलेर घरमा खस्दा १ जना मानिस घाइते भएको, आँप तथा अन्य फलपुल खेतीमा प्रत्यक्ष असर भएको अवस्था देखिएको साथै यसको प्रभाव दिन प्रतिदिन बढ्दै गएको	वाड न ७ को सवै वस्तीहरुमा	व्यक्तिगत रुपमा घर पक्की बनाउनु बाहेक अन्य कार्य गर्न सकिएको छैन ।
चट्याँग	२०७४ बढ्ढोक्रममा	हाल सम्मा मानवीय क्षति नभएपनि बर्षिक ५ भन्दा बढी पटक चट्याँग पर्ने गरेको, समाजिक असुरक्षा कायम भएको	वाड न ७ को सवै वस्तीहरुमा	अनुकुलनको उपाय गर्न नसकेको
खडेरी	२०२९, २०३६ , २०७४ साथै हाल सम्मा	वि स २०२९ र २०३६ सालमा सुख्खाको कारण करिव ९०० विगहाको धानवाली ८० प्रतिशतले नोक्सान भएको सुख्खाको २०७४ सालमा करिव १० कठ्ठा पुर्णरुपमा क्षति भएको कारण स्थानीय वासी कामको लागि भारत तथा अन्य ठाँउहरुमा पालयन भएको आवस्था हालको आवस्थामा यस वाडमा अझ पनि आकाशे भरमा खेती भएको कारण खडेरीको महसुसका साथै उत्पादनमा कमी अएको साथै कृषिमा रोग तथा किरा बृद्घि भएको छ ।	खास गरी सुन्दर वस्ती साथै अशिँक रुपमा सवै वस्ती प्रभावित भएको	व्यक्तिगत रुपमा अस्थाई कुलो तथा बोरिँग जडान भएको साथै अन्य अनुकुलनको उपाय गर्न नसकिएको
कृषि तथा पशुमा रोगकिरा	२०७० देखि प्राय: वर्षहरुमा	यस वडामा रहेको ९०० विगहाको अन्नवाली, तरकारीवालीहरुमा गोवारो, पटवेरवा, खैरा रोग, फौजी किराले प्रत्यक्ष रुपमा प्रभावित भएको, साथै पशुहरुमा खोरेट जस्ता रोगहरुलो गर्दा विभिन्न रोगहरु देखा परेको	वाड न ७ को सवै वस्तीहरुमा	आशिँक रुपमा कृषि प्रविधिकको सहयोग भए पनि प्रभावकारी तारिकाले अनुकुलनको उपाय गर्न नसकिएको
शितलहर	२०७१ देखि प्राय: सवै वर्षहरुमा	यस वडामा रहेको ८२० घरधुरीहररुले औषतरुपमा १.५ कठ्ठाका दरले हुन आउने १२३० कठ्ठाको आलु तथा अन्य तरकारी खेतीमा प्रत्यक्ष प्रभाव शितलहरको कारण आलुको विउ जोगाउन पनि गह्रो भएको पशुचौपयामा विभिन्न रोग तथा मानिसहरुमा भइरल ज्वारो,निमोनिया रोगहरु देखा परेको	वाड न ७ को सवै वस्तीहरुमा	स्वास्थ्य सचेतीकरण, टनेल खेतीको सुरुवात तथा विषदीहरुको प्रयोग भए पनि प्रभावकारी तारिकाले अनुकुलन कार्य गर्न नसकिएको

तालिका १२: वडा न ८ को प्रकोपहरुको ऐतिहासिक समय रेखा:

विपद् घटना	साल	विषयगत क्षेत्रमा पारेको प्रभाव	प्रभावित वडा स्थान	बचाउका प्रमुख प्रयास/उपायहरु
बाढी	२०४०, २०५२, २०६३, २०७१ र २०७४	करिव २० घरपरिवार पुर्ण क्षति, ४०० घर अशिँक क्षति भएको भौतिक पुर्वाधार अर्न्तगत काठे पुल, कर्ल्भट तथा अन्य गरी ७ ओटा पुलहरुको क्षति भएको, करिव २०० जति पशुचौपयाहरुको नास भएको, करिव २ विगहाको नम्वरी जग्गा कटानी गरेको साथै करिव १०० हेक्टर समुदायिक बन कटानी गरेको बाढी पश्चत विभिन्न सरुवा रोग देखा परेको सोही अनुसार कुलो भत्कि सुख्खाको समास्या निम्त्याएको	गोब्रेलामा र मडेलामा ८० घर, चित्कैयामा १०० घर, सुख्खाडमा ५० घर, सुतैयामा १२५ घर, घोघींपुरमा ३५ घर	२०७१, ०७४ को बाढीमा नेपाल सरकार तथा अन्य गैर सरकारी सँस्थाहरुबाट राहत तथा जिविकोपार्जन सम्बन्धि विभिन्न क्रियाकलाप भएको अन्य अनुकुलनको उपाय गर्न नसकिएको
खडेरी	२०२९, २०३६ साथै हाल सम्मा	वि स २०२९ र २०३६ सालमा सुख्खाको कारण करिव ९०० विगहाको धानवाली ९५ प्रतिशतले नोक्सान भएको सुख्खाको कारण स्थानीय वासी कामको लागि भारत तथा अन्य ठाँउहरुमा पालयन भएको आवस्था हालको आवस्थामा यस वाडमा अफ्र पनि आकाशे भरमा खेती भएको कारण खडेरीको महसुसका साथै उत्पादनमा कमी अएको साथै कृषिमा रोग तथा किरा बृद्धि भएको छ ।	वाड न ८ को सवै वस्तीहरुमा	व्यक्तिगत रुपमा अस्थाई कुलो तथा बोरिँग जडान भएको साथै अन्य अनुकुलनको उपाय गर्न नसकिएको
आधीहुरी	प्राय: सवै वर्षहरुमा	औषतमा वर्षेनी २० घरपरिवारको घरको छाना उडाउनुका साथै पुर्णरुपमा क्षति बनाएको अवस्था देखिएको साथै यसको प्रभाव दिन प्रतिदिन बढ्दै गएको	वाड न ८ को सवै वस्तीहरुमा	व्यक्तिगत रुपमा घर पक्की बनाउनु बाहेक अन्य कार्य गर्न सकिएको छैन ।
जँगली जनावरको अक्रमण	२०४५ देखि हाल सम्मा	बार्षिक औषत २५ देखि ३० घर हत्तीको अक्रमणबाट भत्किएको आवस्था, बार्षिक औषतमा २०० ओटा पशु चौपयाहरुको क्षति भएको करिव ९०० विगहाको अन्न वालीहरु मध्ये मध्यवर्ती सा व वारिपरिका क्षेत्रमा प्रत्यक्ष प्रभावित तथा अन्य क्षेत्रमा आशिँकरुपमा वाली नालीहरुमा नोक्सान भएको हाल सम्मा मानवीय क्षति नभए पनि समाजिक असुरक्षा कायम भएको पाइन्छ।	मुख्य वस्तीहरुमा सुतैया, सुखाड, गोव्रेला, मडेला, सा व कोवरिपरि साथै आशिँक रुपमा वाड न ८ का सवै वस्तीहरुमा	आशिँक रुपमा तारवार तथा धापाउने कार्य बाहेक अन्य कार्य नभएको
शितलहर	२०७१ देखि प्राय: सवै वर्षहरुमा	यस वडामा रहेको ८४० घरधुरीहररुले औषतरुपमा २ कठठाका दरले हुन आउने ८४ विगहाको आलु तथा अन्य तरकारी खेतीमा प्रत्यक्ष प्रभाव शितलहरको कारण आलुको विउ जोगाउन पनि गह्रो भएको पशुचौपयामा विभिन्न रोग तथा मानिसहरुमा भइरल ज्वारो,निमोनिया रोगहरु देखा परेको	वाड न ८ को सवै वस्तीहरुमा	स्वास्थ्य सचेतीकरण, टनेल खेतीको सुरुवात तथा विषदीहरुको प्रयोग भए पनि प्रभावकारी तारिकाले अनुकुलन कार्य गर्न नसकिएको
कृषि तथा पशुमा रोगकिरा	२०७० देखि प्राय: वर्षहरुमा	यस वडामा रहेको ९०० विगहाको अन्नवाली, तरकारीवालीहरुमा गोवारो, पटवेरवा, खैरा रोग, फौजी किराले प्रत्यक्ष रुपमा प्रभावित भएको, साथै पशुहरुमा खोरेट जस्ता रोगहरुलो गर्दा विभिन्न रोगहरु देखा परेको	वाड न ८ को सवै वस्तीहरुमा	आशिँक रुपमा कृषि प्रविधिकको सहयोग भए पनि प्रभावकारी तारिकाले अनुकुलनको उपाय गर्न नसकिएको

तालिका १३: वडा न ९ को प्रकोपहरुको ऐतिहासिक समय रेखा:

विपद् घटना	साल	विषयगत क्षेत्रमा पारेको प्रभाव	प्रभावित वडा स्थान	बचाउका प्रमुख प्रयास/उपायहरु
बाढी	२०४०, २०५२, २०६३, २०७१ र २०७४	करिव १५० घरपरिवार बाढीबाट प्रभावित भएको साथै २०७१ सालमा आएको बाढीमा DDRC ले सँकलन गरेको तथ्याँक अनुसार ५१ पुर्ण क्षति, ९९ घर अशिँक क्षति भएको भौतिक पुर्वाधार अर्न्तगत काठे पुल, कर्ल्भट तथा अन्य गरी ४ ओटा पुलहरुको क्षति भएको, करिव ३०० जति पशुचौपयाहरुको नास भएको, करिव बाढी पश्चत विभिन्न सरुवा रोग देखा परेको सोही अनुसार कुलो भत्कि सुख्खाको समास्या निम्त्याएको	बेतहनी र मिठुनिया गरी २५ घर, बानतरियमा ४० घर, खुसलपटुवामा २५ घर, शिवापुर गाँउमा २० घर, ठाकुरद्धारा गाँउमा २० घर, बानुगाँउमा २० घर	२०७१, ०७४ को बाढीमा नेपाल सरकार तथा अन्य गैर सरकारी सँस्थाहरुबाट राहत तथा जिविकोपार्जन सम्बन्धि विभिन्न क्रियाकलाप भएको अन्य अनुकुलनको उपाय गर्न नसकिएको
शितलहर	२०७१ देखि प्राय: सवै वर्षहरुमा	यस वडामा रहेको १०५० घरधुरीहररुले औषतरुपमा १.५ कठठाका दरले हुन आउने ७८ विगहाको आलु तथा अन्य तरकारी खेतीमा प्रत्यक्ष प्रभाव शितलहरको कारण आलुको विउ जोगाउन पनि गह्रो भएको पशुचौपयामा विभिन्न रोग तथा मानिसहरुमा भइरल ज्वारो,निमोनिया रोगहरु देखा परेको	वाड न ९ को सवै वस्तीहरुमा	स्वास्थ्य सचेतीकरण, टनेल खेतीको सुरुवात तथा विषदीहरुको प्रयोग भए पनि प्रभावकारी तारिकाले अनुकुलन कार्य गर्न नसकिएको
जँगली जनावरको अक्रमण	२०४५ देखि हाल सम्मा	हाल सम्मा ४ जना मानिसको मृत्यु भएको जसमा हत्तिबाट २ जना, गैडाबाट १ जना, बाघबाट १ र ५ जना जँगली जनावरबाट घाइते भएको बार्षिक औषत २५ देखि ३० घर हत्तीको अक्रमणबाट भत्किएको आवस्था, बार्षिक औषतमा २०० ओटा पशु चौपयाहरुको क्षति भएको करिव ९०० विगहाको अन्न वालीहरु मध्ये मध्यवर्ती सा व वारिपरिका क्षेत्रमा प्रत्यक्ष प्रभावित तथा अन्य क्षेत्रमा आशिँकरुपमा वाली नालीहरुमा नोक्सान भएको हाल यसको प्रभाव बढ्दै गएको अवस्था पाइन्छ ।	मुख्य वस्तीहरुमा शिवापुर, बेताहनी, ठाकुरद्धारा, वनतारिया र वानुगाँउ साथै आशिँक रुपमा वाड न ९ का सवै वस्तीहरुमा	आशिँक रुपमा तारवार तथा धापाउने कार्य बाहेक अन्य कार्य नभएको
कृषि तथा पशुमा रोगकिरा	२०७० देखि प्राय:वर्षहरुमा	यस वडामा रहेको ६०० विगहाको अन्नवाली, तरकारीवालीहरुमा गोवारो, पटवेरवा, खैरा रोग, फौजी किराले प्रत्यक्ष रुपमा प्रभावित भएको, साथै पशुहरुमा खोरेट जस्ता रोगहरुलो गर्दा विभिन्न रोगहरु देखा परेको	वाड न ९ को सवै वस्तीहरुमा	आशिँक रुपमा कृषि प्रविधिकको सहयोग भए पनि प्रभावकारी तारिकाले अनुकुलनको उपाय गर्न नसकिएको
आधीहुरी	प्राय:सवै वर्षहरुमा	औषतमा वर्षेनी १० घरपरिवारको घरको छाना उडाउनुका साथै पुर्णरुपमा क्षति बनाएको २०७५ सालमा रुख ढलेर घरमा खस्दा १ जना मानिस घाइते भएको, अवस्था देखिएको साथै यसको प्रभाव दिन प्रतिदिन बढ्दै गएको	वाड न ९ को सवै वस्तीहरुमा	व्यक्तिगत रुपमा घर पक्की बनाउनु बाहेक अन्य कार्य गर्न सकिएको छैन ।
ऋागलागि	प्राय: सवै वर्षहरुमा	यस वडामा रहेको ५ ओटा मध्यवर्ती समुदायिक वनमा प्राय: सवै वर्षहरुमा आगलागिको समास्या देखिएको सोही अनुसार यस सा वमा रहेको जैविक विविधता क्षति भएको	बेतहनी म सा व, ठाकुरद्धारा म सा व, विन्द्रपुरी म सा व, बनुगाँउ म सा व, शिवापुरी म सा व	अग्नी रेखा निर्माण, सँरक्षण शिक्षा सचेतीकारण कार्यक्रम सँचालन गरिएपनि प्रभावकारि तारिकाले अनुकुलन कार्य गर्न नसकिएको

यस नगरपालिका अर्न्तगत विगतका बर्षमा वडागत विपदको विवरणलाई विश्लेषण गर्दा जम्मा आठ किसिमका स्थानीय विपद्हरु पहिचान भएका छन् । यस नगर भित्र भुकम्पको प्रभाव नदेखिएतापनि शहरीकरण उन्मुख भएकाले भुकम्प जस्ता प्रकोपको पनि उच्च जोखिममा रहेको अवस्था छ । यि मध्ये बाढी मुख्य र हावाहुरी, आगलागी, जंगली जनावर आतँक, सडक दुर्घटना, सर्पदँश, शितलहर जस्ता प्रभाव रहेको देखिन्छ । २०४० देखी हाल सम्मको सवै वडाको वाढिको क्षेती विवरण विश्लेषण गर्दा ४ हजार भन्दा वढी घरधुरी वर्षेनी वाढीको प्रकोपबाट प्रत्यक्ष प्रभावित भएको पाइन्छ भने करीव १० प्रतिशत घरधुरी पूर्ण क्षेती भएको छ । वाढीकै कारण वर्षेनी ९०० विगाहा खेतवारी डुवान र कटानीको प्रकोप भोग्दै आएको देखिन्छ ।

२.२.३. वडागत विपद जोखिमको अवस्था विश्लेषण

यस नगरपालिकामा घटेका प्रकोपहरुको स्तर र त्यसले समुदायमा पार्ने प्रभावको आधारमा निम्न तालिका प्रयोग गरि विश्लेषण गरिएको छ । यसबाट कुन विपद्का घटनाले वडागतल कती घरधुरीहरु अति जोखिम, मध्यम जोखिम तथा सामान्य जोखिम अवस्थामा रहेको छ भन्ने कुरा जानकारी गराउंदछ । यसै विश्लेषण मार्फत समुदायले जोखिम न्यूनीकरणकालागि आवश्यक तथा आधारभूत योजना तर्जुमा गर्न सहयोग पुग्दछ भने यो विश्लेषणलाई यस पूर्व तयारी तथा प्रतिकाय योजना तयारको क्रममा उपयोग गरिएको छ ।

तालिका १४: नगरपालिकाको विपद जोखिममा रहेका संकटासन्न घरधूरी मुल्यांकनको तथ्यांक

विपदको प्रकार	जोखिमको किसिम	वडा अनुसार संकटासन्नता घरधुरी विवरण									जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	
वाढी	उच्च जोखिम घरधुरी	६७	१०४	१२९	८४	५६	४५	४५	४०	४६	६१६
	मध्यम जोखिम घुरधुरी	१०५	२००	२७३	१९४	१३२	९६	११८	९८	१४०	१३५६
	न्युन जोखिम घुरधुरी	३२०	२५०	४२३	२७५	२१४	१४३	१९०	२१०	२४१	२२६६
आगलागी	उच्च जोखिम घरधुरी	३९	३९	३८	७०	१३०	६९	४९	४१	८९	५६४
	मध्यम जोखिम घुरधुरी	१२१	१२१	४०	११६	२१६	१२८	९८	१००	१४९	१०८९
	न्युन जोखिम घुरधुरी	३१०	३१०	१००	१८८	२७०	१७०	१७४	१४८	२१४	१८८४
जङ्गली जीव, जन्तुको आक्रमण (बाघ, बदेल श्याल, बारुलो, सर्प, विच्छी देखि हात्ती सम्म)	उच्च जोखिम घरधुरी	११०	२३७	३२	७४	१४५	१३६	१०८	१२०	१५४	१११६
	मध्यम जोखिम घुरधुरी	२९०	३०९	६४	१६५	२११	२३४	१९४	२३६	१९७	१९००
	न्युन जोखिम घुरधुरी	४००	३२१	१००	३१९	२१६	३६३	३३०	९५	११५	२२५९
सडक दुर्घटना	उच्च जोखिम घरधुरी	३९	६९	६०	७८	५२	६२	४०	४९	५०	४९९
	मध्यम जोखिम घुरधुरी	६६	११२	१२९	८९	९९	१०५	८७	८१	१०१	८६९
	न्युन जोखिम घुरधुरी	९०	१७५	२१६	१२५	१४८	३०	९८	५२	१०३	१०३७
भूकम्प	उच्च जोखिम घरधुरी	५५	६९	८१	६६	५४	५२	६०	४९	९०	५७६
	मध्यम जोखिम घुरधुरी	१४०	९५	१३२	१३३	१०९	९०	१२०	६९	११४	१००२
	न्युन जोखिम घुरधुरी	१७५	१३५	२९	४०	१२६	१०६	१३२	८१	५७	८८१
महामारी	उच्च जोखिम घरधुरी	१२०	२११	१४४	१४८	१३४	९८	१७०	१२०	१४८	१२९३
	मध्यम जोखिम घुरधुरी	२२०	२८६	२८४	२०८	२२७	९०	९८	१५८	२०६	१७७७
	न्युन जोखिम घुरधुरी	३३०	३९६	३७७	३७१	४१०	२३३	१८०	११५	२४८	२६६०

२.२.४. वडागत सामुदायिक स्तरको जोखिम विश्लेषण

प्राप्त तत्थ्यांकलाई विश्लेषण गर्दा यस नगरपालिकाका समुदायहरुमा जँगली जनावरको अतिक्रमणबाट सवभन्दा बढी प्रभावित भएको देखिन्छ तर साथै क्रमशः बाढी तथा डुवान, कृषि तथा पशुमा रोगकिरा,

आँधीहुरी, शितलहर, नदी कटान, सुख्खा तथा खडेरी तथा केही मात्रमा आगलागिको विपद देखिएको छ सो विपद्सँग जुध्नको लागि गरिएको अनुकुलनको प्रयासको स्तरलाई विश्लेषण गर्दा हाल सम्म जँगली जनावरको अतिक्रमणबाट हुने प्रभाव सँग जुध्न सक्ने अनुकुलनको अभ्यास धेरै मात्रमा गर्न सकिएको छैन सोही अनुसार बाढीको प्रभाव तथा असर पनि धेरै मात्रमा देखिएको खास गरी भौतिक विकासको सर्न्दभमा केही वस्तीहरु डुवानमा पर्न सक्ने तथा त्यसको प्रत्यक्ष असर देखिएको छ। अन्ततः यस तालिका लाई विश्लेषण गर्दा विपद्हरु धेरै मात्रमा देखिएको तर अनुकुलनको अभ्यास कम मात्रमा देखिएको परिवर्तित जलवायुजन्य प्रकोप तथा त्यसबाट सिर्जित विपद् न्युनीकरणको लागि स्थानीय सरकार तथा सवै सरोकारवाला निकायहरुले यस वारेमा ध्यान दिनुपर्ने जरुरी देखिएको छ।

तालिका १५: ठाकूरबाबा नगरपालिका वार्ड न. १ सामुदायिक स्तरको जोखिम विश्लेषण

क्र.सं.	जोखिमको प्रकार	समूदायको नाम	जम्मा घर धुरी	जनसंख्या			जोखिम युक्त घरधुरी		
				म.	पु.	जम्मा	उच्च	मध्यम	न्यून जोखिम
१	वाढी	डुम्रेनी	४०४				१०	१५	१५०
		भुरिगाउ बजार क्षेत्र	१५३				४१	५०	११०
		सिहंबाहिनी (वसपार्क/ सेमरहवा फाँटा/खोडाऊ)	४६८				८	१०	२०
		भुरिगाऊ(उत्तर टोल, दक्षिण टोल, राजमार्ग क्षेत्र)	३८०				८	३०	४०
		जम्मा	**१४०५**	**२९९६**	**२८४२**	**५८३८**	**६७**	**१०५**	**३२०**
२.	आगलागी	डुम्रेनी	४०४				८	६१	१००
		भुरिगाउ बजार क्षेत्र	१५३				११	२०	२०
		सिहंबाहिनी (वसपार्क/ सेमरहवा फाँटा/खोडाऊ)	४६८				१४	३०	१००
		भुरिगाऊ(उत्तर टोल, दक्षिण टोल, राजमार्ग क्षेत्र)	३८०				६	१०	९०
		जम्मा	**१४०५**	**२९९६**	**२८४२**	**५८३८**	**३९**	**१२१**	**३१०**
३.	जङ्गली जीव, जन्तुको आक्रमण (बाघ, बदेल श्याल, बारुलो, सर्प, विच्छी देखि हात्ती सम्म))	डुम्रेनी	४०४				५०	१००	१५०
		भुरिगाउ बजार क्षेत्र	१५३				१०	२०	५०
		सिहंबाहिनी (वसपार्क/ सेमरहवा फाँटा/खोडाऊ)	४६८				३०	५०	११०
		भुरिगाऊ(उत्तर टोल, दक्षिण टोल, राजमार्ग क्षेत्र)	३८०				२०	१२०	९०
		जम्मा	**१४०५**	**२९९६**	**२८४२**	**५८३८**	**११०**	**२९०**	**४००**
४.	सडक दुर्घटना	डुम्रेनी	४०४				५	१०	१५
		भुरिगाउ बजार क्षेत्र	१५३				१०	२०	१५
		सिहंबाहिनी (वसपार्क/ सेमरहवा फाँटा/खोडाऊ)	४६८				१४	२६	१०

क्र.सं.	जोखिमको प्रकार	समूदायको नाम	जम्मा घर धुरी	जनसंख्या			जोखिम युक्त घरधुरी		
				म.	पु.	जम्मा	उच्च	मध्यम	न्यून जोखिम
		भुरिगाऊ(उत्तर टोल, दक्षिण टोल, राजमार्ग क्षेत्र)	३८०				१०	१०	५०
		जम्मा	१४०५	२९९६	२८४२	५८३८	३९	६६	९०
५.	भूकम्प	डुम्रेनी	४०४				१०	४०	५०
		भुरिगाउ बजार क्षेत्र	१५३				२०	४०	४०
		सिहंबाहिनी (वसपार्क/ सेमरहुवा फाँटा/खोडाऊ)	४६८				१०	३०	४०
		भुरिगाऊ(उत्तर टोल, दक्षिण टोल, राजमार्ग क्षेत्र)	३८०				१५	३०	४५
		जम्मा	१४०५	२९९६	२८४२	५८३८	५५	१४०	१७५
६	महामारी	डुम्रेनी	४०४				४०	५५	१००
		भुरिगाउ बजार क्षेत्र	१५३				१०	४०	५०
		सिहंबाहिनी (वसपार्क/ सेमरहुवा फाँटा/ खोडाऊ)	४६८				५०	१००	१५०
		भुरिगाऊ(उत्तर टोल, दक्षिण टोल, राजमार्ग क्षेत्र)	३८०				२०	२५	३०
		जम्मा	१४०५	२९९६	२८४२	५८३८	१२०	२२०	३३०
७.	सितलहर	सबै गाऊको गरि जम्मा	१४०५	२९९६	२८४२	५८३८	१५०	२५०	३००
८.	हावाहुरी	सबै गाऊको गरि जम्मा	१४०५	२९९६	२८४२	५८३८	७५	१००	१५०
९.	चटयाङ्ग/असिना्	सबै गाऊको गरि जम्मा	१४०५	२९९६	२८४२	५८३८	१०	१७	३३
१०.	खडेरी	सबै गाऊको गरि जम्मा	१४०५	२९९६	२८४२	५८३८	१००	१२०	२००
कुल जम्मा		सबैको गरि जम्मा	१४०५	२९९६	२८४२	५८३८			

तालिका १६: ठाकूरबाबा नगरपालिका वार्ड न. २ सामूदायिक स्तरको जोखिम विश्लेषण

क्र. स.	जोखिमको प्रकार	समूदायको नाम	जम्मा घर धुरी	जनसंख्या			जोखिम युक्त घरधुरी		
				म.	पु.	जम्मा	उच्च	मध्यम	न्यून जोखिम
१	वाढी	तीन घरुवा	३३				३	४	५
		सत्घरुवा	१६७				२२	३१	२०
		खुलपुर	४०				४	५	१०
		सुजनपुर	४६				८	१०	१२
		पेरहनी	१०४				१०	३०	३०
		प्रतापपुर	१०६				७	१०	१८
		वेशर्माफाँट	४०				१०	१०	२०
		रानीपुर	१५४				६	१६	१८

क्र. स.	जोखिमको प्रकार	समूदायको नाम	जम्मा घर धुरी	जनसंख्या			जोखिम युक्त घरधुरी		
				म.	पु.	जम्मा	उच्च	मध्यम	न्यून जोखिम
		कर्मला	२२३				४	१४	२२
		बलाटी	२१५				१०	२०	३०
		आम्वासा/भवानी फाँटा	१४७				१५	४०	५०
		अम्रेनी	४९				५	१०	१५
		जम्मा	**१३२४**	**५१५९**	**४९५७**	**१०११६**	**१०४**	**२००**	**२५०**
२.	आगलागी	तीन घरुवा	३३				४	६	५
		सत्घरुवा	१६७				१०	२०	३०
		खुलपुर	४०				५	१०	१५
		सुजनपुर	४६				५	१०	१०
		पेरहनी	१०४				१०	२०	४०
		प्रतापपुर	१०६				६	१२	१८
		वेशर्माफाँट	४०				५	१०	१५
		रानीपुर	१५४				८	१५	२०
		कर्मला	२२३				२४	३०	५०
		बलाटी	२१५				२५	४५	१००
		जम्मा				**१०११६**	**११२**	**१८८**	**३०३**
३.	जङ्गली जीव, जन्तुको आक्रमण (बाघ, बदेल श्याल, बारुलो, सर्प, विच्छी देखि हात्ती सम्म))	पेरहनी	१०४				११	१४	३६
		प्रतापपुर	१०६				४	१०	१२
		वेशर्माफाँट	४०				१०	१२	८
		रानीपुर	१५४				२१	३०	२०
		कर्मला	२२३				१०३	१२०	१००
		बलाटी	२१५				४१	५५	६०
		आम्वासा/भवानी फाँटा	१४७				२७	४०	५०
		अम्रेनी	४९				९	१४	२०
		जम्मा	**१३२४**	**५१५९**	**४९५७**	**१०११६**	**२३७**	**३०९**	**३२१**
४.	सडक दुर्घटना	तीन घरुवा	३३				०	४	५
		सत्घरुवा	१६७				०	४	१०
		खुलपुर	४०				०	४	५
		सुजनपुर	४६				०	३	५
		पेरहनी	१०४				०	५	१०
		प्रतापपुर	१०६				८	१२	१०

क्र.स.	जोखिमको प्रकार	समूदायको नाम	जम्मा घर धुरी	जनसंख्या			जोखिम युक्त घरधुरी		
				म.	पु.	जम्मा	उच्च	मध्यम	न्यून जोखिम
		वेशर्माफाँट	४०				२	५	१०
		रानीपुर	१५४				१४	१५	१०
		कर्मला	२२३				१०	१०	२०
		बलाटी	२१५				२०	३०	४०
		आम्वासा/भवानी फाँटा	१४७				१०	१०	४०
		अम्रेनी	४९				५	१०	१०
		जम्मा	**१३२४**	**५१५९**	**४९५७**	**१०११६**	**६९**	**११२**	**१७५**
५.	भूकम्प	तीन घरुवा	३३				२	२	४
		सत्घरुवा	१६७				३	५	५
		खुलपुर	४०				२	२	४
		सुजनपुर	४६				१	३	४
		अरु क्षेत्रको जम्मा					६१	८३	११८
		जम्मा					**६९**	**९५**	**१३५**
६	महामारी	सुजनपुर	४६				६	७	१०
		पेरहनी	१०४				३०	३०	३५
		प्रतापपुर	१०६				२०	३०	२०
		वेशर्माफाँट	४०				४	६	२०
		रानीपुर	१५४				१०	१५	२५
		कर्मला	२२३				४०	६०	१००
		बलाटी	२१५				३०	४०	५०
		आम्वासा/भवानी फाँटा	१४७				२०	३०	४०
		अम्रेनी	४९				१०	१०	१५
		अरु क्षेत्रको जम्मा	**२४०**				**४१**	**५८**	**८१**
		जम्मा	**१३२४**	**५१५९**	**४९५७**	**१०११६**	**२११**	**२८६**	**३९६**
७.	सितलहर	सबैको गरि जम्मा	१३२४	५१५९	४९५७	१०११६			
८.	हावाहुरी	सबैको गरि जम्मा	१३२४	५१५९	४९५७	१०११६			
९.	चत्याङ्ग	सबैको गरि जम्मा	१३२४	५१५९	४९५७	१०११६			
१०.	खडेरी	सबैको गरि जम्मा	१३२४	५१५९	४९५७	१०११६			
	कुल जम्मा	सबैको गरि जम्मा	१३२४	५१५९	४९५७	१०११६			

तालिका १७: ठाकूरबाबा नगरपालिका वार्ड न. ३ सामूदायिक स्तरको जोखिम विश्लेषण

क्र.स.	जोखिमको प्रकार	समूदायको नाम	जम्मा घर धुरी	जनसंख्या			जोखिम युक्त घरधुरी		
				म.	पु.	जम्मा	उच्च	मध्यम	न्यून जोखिम
१	वाढी	गोदाहना	१६२	४९९	५१२	१०११	१९	३२	४९
		जुडपानी + बगनाहा बजार समेत	१३४	३५२	३६१	७१३	१६	२७	४०

क्र.स.	जोखिमको प्रकार	समूदायको नाम	जम्मा घर धुरी	जनसंख्या			जोखिम युक्त घरधुरी		
				म.	पु.	जम्मा	उच्च	मध्यम	न्यून जोखिम
		मिर्चैया वटकी+ मिर्चैया छोटकी+झरसलुवा फाँटा्	३३६	८५६	९५०	१८०६	३३	६६	९०
		जम्ती +गोदान+ नेउलापुर	३८०	१०४३	१०७२	२११५	३८	७०	११६
		कञ्चनपुर	१४४	४०१	३८३	७८४	७	२८	४२
		मानपुर	२०३	५६६	५७०	११३६	११	४०	६६
		गिदरपुर	१०१	२८६	३००	५८६	५	१०	२०
		जम्मा	**१४६०**	**४००३**	**४१४८**	**८१५१**	**१२९**	**२७३**	**४२३**
२.	आगलागी	गोदाहना	१६२	४९९	५१२	१०११	९	१८	३७
		जुडपानी + बगनाहा बजार समेत	१३४	३५२	३६१	७१३	६	२६	३९
		मिर्चैया वटकी+ मिर्चैया छोटकी+झरसलुवा फाँटा्	३३६	८५६	९५०	१८०६	१६	३४	४८
		जम्ती +गोदान+ नेउलापुर	३८०	१०४३	१०७२	२११५	१९	३८	५२
		कञ्चनपुर	१४४	४०१	३८३	७८४	१४	२९	३०
		मानपुर	२०३	५६६	५७०	११३६	७	२१	५०
		गिदरपुर	१०१	२८६	३००	५८६	६	१८	२६
		जम्मा	**१४६०**	**४००३**	**४१४८**	**८१५१**	**७७**	**१८४**	**२८२**
३.	जङ्गली जीव, जन्तुको आक्रमण (बाघ, बदेल श्याल, बारुलो, सर्प, विच्छी देखि हात्ती सम्म))	गोदाहना	१६२	४९९	५१२	१०११	३२	६४	१००
		जुडपानी + बगनाहा बजार समेत	१३४	३५२	३६१	७१३	१३	२५	५०
		मिर्चैया वटकी+ मिर्चैया छोटकी+झरसलुवा फाँटा्	३३६	८५६	९५०	१८०६	१७	३४	७५
		जम्ती +गोदान+ नेउलापुर	३८०	१०४३	१०७२	२११५	३८	४०	१००
		कञ्चनपुर	१४४	४०१	३८३	७८४		०	२०
		मानपुर	२०३	५६६	५७०	११३६	५	१२	२०
		गिदरपुर	१०१	२८६	३००	५८६	०	५	१०
		जम्मा	**१४६०**	**४००३**	**४१४८**	**८१५१**	**१०५**	**१८०**	**३७५**
४.	सडक दुर्घटना	**जम्मा**				**८१५१**	**६०**	**१२९**	**२१६**
५.	भूकम्प	गोदाहना	१६२	४९९	५१२	१०११	५	६	२
		जुडपानी + बगनाहा बजार समेत	१३४	३५२	३६१	७१३	१३	२६	४
		मिर्चैया वटकी+ मिर्चैया छोटकी+झरसलुवा फाँटा्	३३६	८५६	९५०	१८०६	७	१४	६
		जम्ती +गोदान+ नेउलापुर	३८०	१०४ ३	१०७२	२११५	१७	३८	४
		कञ्चनपुर	१४४	४०१	३८३	७८४	१४	२८	३
		मानपुर	२०३	५६६	५७०	११३६	२०	१०	६
		गिदरपुर	१०१	२८६	३००	५८६	५	१०	४

क्र.स.	जोखिमको प्रकार	समूदायको नाम	जम्मा घर धुरी	जनसंख्या			जोखिम युक्त घरधुरी		
				म.	पु.	जम्मा	उच्च	मध्यम	न्यून जोखिम
		जम्मा	**१४६०**	**४००३**	**४१४८**	**८१५१**	**८१**	**१३२**	**२९**
६.	महामारी	गोदाहना	१६२	४९९	५१२	१०११	१६	३२	४८
		जुडपानी + बगनाहा बजार समेत	१३४	३५२	३६१	७१३	१३	२६	३९
		मिर्चैया वटकी+ मिर्चैया छोटकी+झरसलुवा फाँटा	३३६	८५६	९५०	१८०६	३३	६२	६८
		जम्ती +गोदान+ नेउलापुर	३८०	१०४३	१०७२	२११५	३८	७६	९०
		कञ्चनपुर	१४४	४०१	३८३	७८४	१४	२८	४२
		मानपुर	२०३	५६६	५७०	११३६	२०	४०	६०
		गिदरपुर	१०१	२८६	३००	५८६	१०	२०	३०
		जम्मा	**१४६०**	**४००३**	**४१४८**	**८१५१**	**१४४**	**२८४**	**३७७**
७.	सितलहर	सबै नगरटोल गरि जम्मा	१४६०	४००३	४१४८	८१५१	१४६	२९२	४३८
८.	हावाहुरी	सबै नगरटोल गरि जम्मा	१४६०	४००३	४१४८	८१५१	७३	२१९	२९२
९.	चटयाङ्ग/असिना	सबै नगरटोल गरि जम्मा	१४६०	४००३	४१४८	८१५१	७	१५	३०
१०.	खडेरी	सबै नगरटोल गरि जम्मा	१४६०	४००३	४१४८	८१५१			
	कुल जम्मा	सबै नगरटोल गरि जम्मा	१४६०	४००३	४१४८	८१५१			

तालिका १८: ठाकूरबाबा नगरपालिका वार्ड न. ४ सामूदायिक स्तरको जोखिम विश्लेषण

क्र.स.	जोखिमको प्रकार	समूदायको नाम	जम्मा घर धुरी	जनसंख्या			जोखिम युक्त घरधुरी		
				म.	पु.	जम्मा	उच्च	मध्यम	न्यून जोखिम
१	वाढी	बर्गदहा	२५२				२५	५१	७६
		बगनाहा/ खैलार	३६२				३६	७५	१०१
		बावनपुर	१७५				८	१७	३४
		मैनवार	१२२				१२	२०	२४
		सैनवार	३१३				३	३१	४०
		जम्मा	**१२२४**				**८४**	**१९४**	**२७५**
२.	आगलागी	बर्गदहा	२५२				१२	२५	५२
		बगनाहा/ खैलार	३६२				१८	३०	३६
		बावनपुर	१७५				१८	१७	३५
		मैनवार	१२२				६	१२	२५
		सैनवार	३१३				१६	३२	४०
		जम्मा	**१२२४**				**७०**	**११६**	**१८८**

क्र. स.	जोखिमको प्रकार	समूदायको नाम	जम्मा घर धुरी	जनसंख्या			जोखिम युक्त घरधुरी		
				म.	पु.	जम्मा	उच्च	मध्यम	न्यून जोखिम
३.	जङ्गली जीव, जन्तुको आक्रमण (बाघ, बदेल श्याल, बारुलो, सर्प, बिच्छी देखि हात्ती सम्म)	बर्गदहा	२५२				२५	५२	१००
		बगनाहा/ खैलार	३६२				१८	३६	५०
		बावनपुर	१७५				०	१०	१४
		मैनवार	१२२				०	५	५
		सैनवार	३१३				३१	६२	१५०
		जम्मा	**१२२४**				**७४**	**१६५**	**३१९**
४.	सडक दुर्घटना	बर्गदहा	२५२				१५	३०	३०
		बगनाहा/ खैलार	३६२				१६	२२	३२
		बावनपुर	१७५				१७	१४	२०
		मैनवार	१२२				१२	१२	१४
		सैनवार	३१३				१८	३१	३९
		जम्मा	**१२२४**				**७८**	**८९**	**१२५**
५.	भूकम्प	बर्गदहा	२५२				१२	२५	८
		बगनाहा/ खैलार	३६२				१८	३६	१०
		बावनपुर	१७५				८	१७	७
		मैनवार	१२२				१२	२४	६
		सैनवार	३१३				१६	३१	९
		जम्मा	१२२४				६६	१३३	४०
६.	महामारी	बर्गदहा	२५२				३५	५०	७५
		बगनाहा/ खैलार	३६२				३६	७२	९९
		बावनपुर	१७५				३४	२०	५१
		मैनवार	१२२				१२	२४	५०
		सैनवार	३१३				३१	६२	९६
		जम्मा	१२२४				१४८	२०८	३७१
७.		सबै नगरटोले गरि जम्मा	१२२४				१२३	२२४	५००
८.		सबै नगरटोले गरि जम्मा	१२२४				२२	१२२	२००
९.		सबै नगरटोले गरि जम्मा	१२२४				६	१२	१८
१०.		सबै नगरटोले गरि जम्मा	१२२४						
	कुल जम्मा	सबै नगरटोले गरि जम्मा	१२२४						

तालिका १९: ठाकूरबाबा नगरपालिका वार्ड न. ५ सामूदायिक स्तरको जोखिम विश्लेषण

क्र. स.	जोखिमको प्रकार	समूदायको नाम	जम्मा घर धुरी	जनसंख्या			जोखिम युक्त घरधुरी		
				म.	पु.	जम्मा	उच्च	मध्यम	न्यून जोखिम
१	वाढी	बनकट्टी	१२२	३९२	४०३	७९५	१२	२२	३०
		तकिया	२९६	७७६	८०३	१५७९	७	२९	४०
		वनविरपुर	१८७	५२१	५८४	११०५	६	१८	३६
		गोविन्दपुर+घुम्ना फाटा	८८	२६३	२६५	५२८	८	१६	२४
		शाहीपुर	२७४	६२५	६०२	१२२७	४	१४	२८
		खोनपुर	१०३	३०३	२८९	५९२	१०	१५	२०
		ढुङग्रहवा्	१८३	४७२	४५९	९३१	९	१८	३६
		जम्मा	**१२५३**	**३३५२**	**३४०५**	**६७५७**	**५६**	**१३२**	**२१४**
२.	आगलागी	बनकट्टी	१२२	३९२	४०३	७९५	१८	१८	२०
		तकिया	२९६	७७६	८०३	१५७९	२९	५२	४०
		वनविरपुर	१८७	५२१	५८४	११०५	१८	३६	५०
		गोविन्दपुर+घुम्ना फाटा	८८	२६३	२६५	५२८	१६	१२	२०
		शाहीपुर	२७४	६२५	६०२	१२२७	२१	४२	६०
		खोनपुर	१०३	३०३	२८९	५९२	१०	२०	३०
		ढुङग्रहवा्	१८३	४७२	४५९	९३१	१८	३६	५०
		जम्मा	१२५३	३३५२	३४०५	६७५७	१३०	२१६	२७०
३.	जङ्गली जीव, जन्तुको आक्रमण (बाघ, बदेल श्याल, बारुलो, सर्प, विच्छी देखि हात्ती सम्म))	बनकट्टी	१२२	३९२	४०३	७९५	१८	१६	६
		तकिया	२९६	७७६	८०३	१५७९	२९	४२	५८
		वनविरपुर	१८७	५२१	५८४	११०५	२१	३२	४२
		गोविन्दपुर+घुम्ना फाटा	८८	२६३	२६५	५२८	१८	२०	३०
		शाहीपुर	२७४	६२५	६०२	१२२७	२१	२५	३०
		खोनपुर	१०३	३०३	२८९	५९२	१०	२०	३०
		ढुङग्रहवा्	१८३	४७२	४५९	९३१	२८	५६	२०
		जम्मा	१२५३	३३५२	३४०५	६७५७	१४५	२११	२१६
४.	सडक दुर्घटना	बनकट्टी	१२२	३९२	४०३	७९५	१३	१०	१६
		तकिया	२९६	७७६	८०३	१५७९	०	८	२९
		वनविरपुर	१८७	५२१	५८४	११०५	९	१८	२७

क्र. स.	जोखिमको प्रकार	समूदायको नाम	जम्मा घर धुरी	जनसंख्या			जोखिम युक्त घरधुरी		
				म.	पु.	जम्मा	उच्च	मध्यम	न्यून जोखिम
		गोविन्दपुर+घुम्ना फाटा	८८	२६३	२६५	५२८	०	०	१४
		शाहीपुर	२७४	६२५	६०२	१२२७	२१	३५	२०
		खोनपुर	१०३	३०३	२८९	५९२	०	१०	१५
		ढुङग्रहवा्	१८३	४७२	४५९	९३१	९	१८	२७
		जम्मा	१२५३	३३५२	३४०५	६७५७	५२	९९	१४८
५.	भूकम्प	बनकट्टी	१२२	३९२	४०३	७९५	८	१२	४
		तकिया	२९६	७७६	८०३	१५७९	९	२०	२४
		वनविरपुर	१८७	५२१	५८४	११०५	८	१८	१६
		गोविन्दपुर+घुम्ना फाटा	८८	२६३	२६५	५२८	४	८	१२
		शाहीपुर	२७४	६२५	६०२	१२२७	११	२१	३२
		खोनपुर	१०३	३०३	२८९	५९२	६	१२	१८
		ढुङग्रहवा्	१८३	४७२	४५९	९३१	८	१८	२०
		जम्मा	१२५३	३३५२	३४०५	६७५७	५४	१०९	१२६
६.	महामारी	बनकट्टी	१२२	३९२	४०३	७९५	२४	१७	३६
		तकिया	२९६	७७६	८०३	१५७९	२९	५८	९८
		वनविरपुर	१८७	५२१	५८४	११०५	१८	३६	७२
		गोविन्दपुर+घुम्ना फाटा	८८	२६३	२६५	५२८	१२	१८	३०
		शाहीपुर	२७४	६२५	६०२	१२२७	२१	४२	६९
		खोनपुर	१०३	३०३	२८९	५९२	१२	२०	३०
		ढुङग्रहवा्	१८३	४७२	४५९	९३१	१८	३६	७५
		जम्मा	१२५३	३३५२	३४०५	६७५७	१३४	२२७	४१०
७.	सितलहर	सबै नगर टोलको जम्मा	१२५३	३३५२	३४०५	६७५७	२५०	३७५	६००
८.	हावाहुरी		१२५३	३३५२	३४०५	६७५७	१२५	२५०	३००
९.	चटयाङ्ग/असिना्		१२५३	३३५२	३४०५	६७५७			
१०.	खडेरी		१२५३	३३५२	३४०५	६७५७			
	कूल जम्मा								

तालिका २०: ठाकूरबाबा नगरपालिका वार्ड न. ६ सामूदायिक स्तरको जोखिम विश्लेषण

क्र. स.	जोखिमको प्रकार	समूदायको नाम	जम्मा घर धुरी	जनसंख्या			जोखिम युक्त घरधुरी		
				म.	पु.	जम्मा	उच्च	मध्यम	न्यून जोखिम
१	वाढी	मोतिपुर	६७	१७७	१८६	३६३	६	१२	१८
		तुल्सीपुर	११७	४३४	४५६	८९०	७	१८	२२
		वनखेत माथिल्लो	४९	१००	१०३	२०३	४	९	१०
		बकुवा	३५३	८१६	८५४	१६७०	८	१९	२४
		मानिकापुर	१६३	४५८	४८१	९३९	९	१६	३५
		लठवा	११४	२८३	२९९	५८२	११	२९	४
		जम्मा	८६३	२२६८	२३७९	४६४७	४५	९६	१४३
२.	आगलागी	मोतिपुर	६७	१७७	१८६	३६३	९	१८	२०
		तुल्सीपुर	११७	४३४	४५६	८९०	१०	२०	२४
		वनखेत माथिल्लो	४९	१००	१०३	२०३	८	१६	२२
		बकुवा	३५३	८१६	८५४	१६७०	१६	३२	४८
		मानिकापुर	१६३	४५८	४८१	९३९	१०	२२	२६
		लठवा	११४	२८३	२९९	५८२	१६	२०	३०
		जम्मा	८६३	२२६८	२३७९	४६४७	६९	१२८	१७०
३.	जङ्गली जीव, जन्तुको आक्रमण (बाघ, बदेल श्याल, बारुलो, सर्प, विच्छी देखि हात्ती सम्म)	मोतिपुर	६७	१७७	१८६	३६३	२३	२४	२०
		तुल्सीपुर	११७	४३४	४५६	८९०	२२	४४	५१
		वनखेत माथिल्लो	४९	१००	१०३	२०३	१८	२०	११
		बकुवा	३५३	८१६	८५४	१६७०	३५	७०	२००
		मानिकापुर	१६३	४५८	४८१	९३९	१६	३६	५१
		लठवा	११४	२८३	२९९	५८२	२२	४०	३०
		जम्मा	८६३	२२६८	२३७९	४६४७	१३६	२३४	३६३
४.	सडक दुर्घटना	मोतिपुर	६७	१७७	१८६	३६३	१६	२०	४
		तुल्सीपुर	११७	४३४	४५६	८९०	११	१८	६
		वनखेत माथिल्लो	४९	१००	१०३	२०३	०	०	०
		बकुवा	३५३	८१६	८५४	१६७०	३५	४०	७
		मानिकापुर	१६३	४५८	४८१	९३९	०	१६	५
		लठवा	११४	२८३	२९९	५८२		११	४
		जम्मा	८६३	२२६८	२३७९	४६४७	६२	१०५	३०
५.	भूकम्प	मोतिपुर	६७	१७७	१८६	३६३	६	१०	२०
		तुल्सीपुर	११७	४३४	४५६	८९०	१२	२०	१०
		वनखेत माथिल्लो	४९	१००	१०३	२०३	४	९	१०
		बकुवा	३५३	८१६	८५४	१६७०	१७	२०	२२
		मानिकापुर	१६३	४५८	४८१	९३९	८	१६	२४
		लठवा	११४	२८३	२९९	५८२	६	१५	२०
		जम्मा	८६३	२२६८	२३७९	४६४७	५२	९०	१०६
६.	महामारी	मोतिपुर	६७	१७७	१८६	३६३	१५	१६	३०
		तुल्सीपुर	११७	४३४	४५६	८९०	१३	२४	३७
		वनखेत माथिल्लो	४९	१००	१०३	२०३	९	१२	२१

क. स.	जोखिमको प्रकार	समूदायको नाम	जम्मा घर धुरी	जनसंख्या			जोखिम युक्त घरधुरी		
				म.	पु.	जम्मा	उच्च	मध्यम	न्यून जोखिम
		बकुवा	३५३	८१६	८५४	१६७०	२५	५०	७५
		मानिकापुर	१६३	४५८	४८१	९३९	१६	१९	३५
		लठवा	११४	२८३	२९९	५८२	२०	१५	३५
		जम्मा	८६३	२२६८	२३७९	४६४७	९८	९०	२३३
७.	सितलहर	जम्मा	८६३	२२६८	२३७९	४६४७	१७२	८०	२५०
८.	हावाहुरी	जम्मा	८६३	२२६८	२३७९	४६४७	८६	१४०	३००
९.	चद्धयाङ्ग	जम्मा	८६३	२२६८	२३७९	४६४७			
१०.	खडेरी	जम्मा	८६३	२२६८	२३७९	४६४७			
	कूल जम्मा	जम्मा	८६३	२२६८	२३७९	४६४७			

तालिका २१: ठाकूरबाबा नगरपालिका वार्ड न. ७ सामूदायिक स्तरको जोखिम विश्लेषण

क. स.	जोखिमको प्रकार	समूदायको नाम	जम्मा घर धुरी	जनसंख्या			जोखिम युक्त घरधुरी		
				म.	पु.	जम्मा	उच्च	मध्यम	न्यून जोखिम
१	वाढी	मोहनपुर	१४७	४७२	४२१	८९३	७	१४	३०
		सुन्दरबस्ती	३६९	१०६१	९२२	१९८३	१८	३६	७२
		कालिगौरी/भदेली	२४७	७८७	६८९	१४७६	१४	४८	६२
		बठनपुर	१०७	४३८	३८९	८२७	६	२०	२६
		तल्लो वनखेत	४	१२	१०	२२	०	०	०
		जम्मा	८७४	२७७०	२४३१	५२०१	४५	११८	१९०
२.	आगलागी	मोहनपुर	१४७	४७२	४२१	८९३	१४	२८	४४
		सुन्दरबस्ती	३६९	१०६१	९२२	१९८३	१८	३६	५५
		कालिगौरी/भदेली	२४७	७८७	६८९	१४७६	१२	२४	३६
		बठनपुर	१०७	४३८	३८९	८२७	५	१०	३९
		तल्लो वनखेत	४	१२	१०	२	०	०	०
		जम्मा	८७४	२७७०	२४३१	५२०१	४९	९८	१७४
३.	जङ्गली जीव, जन्तुको आक्रमण (बाघ, बदेल श्याल, बारुलो, सर्प, विच्छी देखि हात्ती सम्म)	मोहनपुर	१४७	४७२	४२१	८९३	१७	३४	८६
		सुन्दरबस्ती	३६९	१०६१	९२२	१९८३	३६	७०	१०४
		कालिगौरी/भदेली	२४७	७८७	६८९	१४७६	२४	५०	१००
		बठनपुर	१०७	४३८	३८९	८२७	२७	४०	४०
		तल्लो वनखेत	४	१२	१०	२	४	०	०
		जम्मा	८७४	२७७०	२४३१	५२०१	१०८	१९४	३३०
४.	सडक दुर्घटना	मोहनपुर	१४७	४७२	४२१	८९३	१०	२०	३२
		सुन्दरबस्ती	३६९	१०६१	९२२	१९८३	६	१९	३६
		कालिगौरी/भदेली	२४७	७८७	६८९	१४७६	१८	३६	१५
		बठनपुर	१०७	४३८	३८९	८२७	६	१२	१५
		तल्लो वनखेत	४	१२	१०	२	०	०	०
		जम्मा	८७४	२७७०	२४३१	५२०१	४०	८७	९८
५.	भूकम्प	मोहनपुर	१४७	४७२	४२१	८९३	१४	२८	४२
		सुन्दरबस्ती	३६९	१०६१	९२२	१९८३	११	२२	३०
		कालिगौरी/भदेली	२४७	७८७	६८९	१४७६	२४	४८	४०

क्र. स.	जोखिमको प्रकार	समूदायको नाम	जम्मा घर धुरी	जनसंख्या			जोखिम युक्त घरधुरी		
				म.	पु.	जम्मा	उच्च	मध्यम	न्यून जोखिम
		बठनपुर	१०७	४३८	३८९	८२७	११	२२	२०
		तल्लो वनखेत	४	१२	१०	२	०	०	०
		जम्मा	८७४	२७७०	२४३१	५२०१	६०	१२०	१३२
६.	महामारी	मोहनपुर	१४७	४७२	४२१	८९३	२८	१६	३२
		सुन्दरबस्ती	३६९	१०६१	९२२	१९८३	७२	३८	६०
		कालिगौरी/भदेली	२४७	७८७	६८९	१४७६	४८	२६	५२
		बठनपुर	१०७	४३८	३८९	८२७	२२	१८	३६
		तल्लो वनखेत	४	१२	१०	२	०	०	०
		जम्मा	८७४	२७७०	२४३१	५२०१	१७०	९८	१८०
७.	सितलहर	सबै नगरटोलको जम्मा	८७४	२७७०	२४३१	५२०१			
८.	हावाहुरी		८७४	२७७०	२४३१	५२०१			
९.	चटयाङ्ग/असिना्		८७४	२७७०	२४३१	५२०१			
१०.	खडेरी		८७४	२७७०	२४३१	५२०१			
	कूल जम्मा		८७४	२७७०	२४३१	५२०१			

तालिका २२: ठाकूरबाबा नगरपालिका वार्ड न. ८ सामूदायिक स्तरको जोखिम विश्लेषण

क्र. स.	जोखिमको प्रकार	समूदायको नाम	जम्मा घर धुरी	जनसंख्या			जोखिम युक्त घरधुरी		
				म.	पु.	जम्मा	उच्च	मध्यम	न्यून जोखिम
१	वाढी	चिटकैया्	१८७	५५३	५६०	१११३	९	१८	३६
		भूटकैया	१२७	५२४	५४०	१०६४	६	१२	२०
		सुखाड+सुतैया	२०२	५५२	५७०	११२२	११	४०	१०२
		मदेला +गोब्रेला	१४५	४६९	४४७	९१६	१४	२८	५२
		जम्मा	६६१	२०९८	२११७	४२१५			
		हाल बढेको समेत	८४०	२६६५	२६९१	५३५६	४०	९८	२१०
२.	आगलागी	चिटकैया्	१८७	५५३	५६०	१११३	८	२१	३०
		भूटकैया	१२७	५२४	५४०	१०६४	६	१६	४०
		सुखाड+सुतैया	२०२	५५२	५७०	११२२	२०	४२	५०
		मदेला +गोब्रेला	१४५	४६९	४४७	९१६	७	२१	२८
		जम्मा	६६१	२०९८	२११७	४२१५			
		हाल बढेको समेत	८४०	२६६५	२६९१	५३५६	४१	१००	१४८
३.	जङ्गली जीव, जन्तुको आक्रमण (बाघ, बदेल श्याल, बारुलो, सर्प, विच्छी देखि हात्ती सम्म)	चिटकैया्	१८७	५५३	५६०	१११३	३६	७२	२९
		भूटकैया	१२७	५२४	५४०	१०६४	१२	३६	१९
		सुखाड+सुतैया	२०२	५५२	५७०	११२२	३०	७८	२४
		मदेला +गोब्रेला	१४५	४६९	४४७	९१६	४२	५०	२३
		जम्मा	६६१	२०९८	२११७	४२१५	१२०	२३६	९५
		हाल बढेको समेत	८४०	२६६५	२६९१	५३५६	१२०	२३६	९५
४.	सडक दुर्घटना	चिटकैया्	१८७	५५३	५६०	१११३	१८	२७	९

क्र. स.	जोखिमको प्रकार	समूदायको नाम	जम्मा घर धुरी	जनसंख्या			जोखिम युक्त घरधुरी		
				म.	पु.	जम्मा	उच्च	मध्यम	न्यून जोखिम
		भूटकैया	१२७	५२४	५४०	१०६४	१२	१८	११
		सुखाड+सुतैया	२०२	५५२	५७०	११२२	५	१५	४
		मदेला +गोव्रेला	१४५	४६९	४४७	९१६	१४	२१	२८
		जम्मा	६६१	२०९८	२११७	४२१५	४९	८१	५२
		हाल बढेको समेत	८४०	२६६५	२६९१	५३५६	४९	८१	५२
५.	भूकम्प	चिटकैया्	१८७	५५३	५६०	१११३	१४	२१	२४
		भूटकैया	१२७	५२४	५४०	१०६४	९	१३	१६
		सुखाड+सुतैया	२०२	५५२	५७०	११२२	१२	१८	२०
		मदेला +गोव्रेला	१४५	४६९	४४७	९१६	१४	१७	२१
		जम्मा	६६१	२०९८	२११७	४२१५	४९	६९	८१
		हाल बढेको समेत	८४०	२६६५	२६९१	५३५६	४९	६९	८१
६.	महामारी	चिटकैया्	१८७	५५३	५६०	१११३	३६	४८	३०
		भूटकैया	१२७	५२४	५४०	१०६४	२४	३२	२५
		सुखाड+सुतैया	२०२	५५२	५७०	११२२	३२	५२	४०
		मदेला +गोव्रेला	१४५	४६९	४४७	९१६	२८	३६	२०
		जम्मा	६६१	२०९८	२११७	४२१५	१२०	१५८	११५
		हाल बढेको समेत	८४०	२६६५	२६९१	५३५६	१२०	१५८	११५
७.	सितलहर	हाल बढेको समेत	८४०	२६६५	२६९१	५३५६	१६८	२३६	३३६
८.	हावाहुरी	हाल बढेको समेत	८४०	२६६५	२६९१	५३५६	१०४	१२६	२००
९.	चटयाङ्ग/असिना्	हाल बढेको समेत	८४०	२६६५	२६९१	५३५६	८	१६	४०
१०.	खडेरी/अनाकृष्टी	हाल बढेको समेत	८४०	२६६	२६९१	५३५६			
		कूल जम्मा	८४०	२६६५	२६९१	५३५६			

तालिका २३: ठाकूरबाबा नगरपालिका वार्ड न. ९ सामूदायिक स्तरको जोखिम विश्लेषण

क्र. स.	जोखिमको प्रकार	समूदायको नाम	जम्मा घर धुरी	जनसंख्या			जोखिम युक्त घरधुरी		
				म.	पु.	जम्मा	उच्च	मध्यम	न्यून जोखिम
१	वाढी	ठाकुरद्वारा (बजार समेत)	१९०	५३३	५२०	११५३	९	४०	६२
		बेतहनी	१६३	४५८	४९२	९५०	८	१८	४०
		शिवपुर+हात्तिसार	१५८	५०५	५२४	१०२९	१०	३०	४५
		वानु गाऊ	९२	३१०	२८८	५९८	६	१३	२६

क्र. स.	जोखिमको प्रकार	समूदायको नाम	जम्मा घर धुरी	जनसंख्या			जोखिम युक्त घरधुरी		
				म.	पु.	जम्मा	उच्च	मध्यम	न्यून जोखिम
		विन्द्रपुरी (खुसलपटुवा,बन्तरिया, बुकौवा,कल्याणपुर, नरैया)	२३४	६८०	६८५	१३६५	१३	३९	६८
		जम्मा	८३७	२४८६	२५०९	५०९५	४६	१४०	२४१
२.	आगलागी	ठाकुरद्वारा (बजार समेत)	१९०	५३३	५२०	११५३	१९	३१	४०
		बेतहनी	१६३	४५८	४९२	९५०	१६	३२	६०
		शिवपुर+हात्तिसार	१५८	५०५	५२४	१०२९	२०	२२	३०
		वानु गाऊ	९२	३१०	२८८	५९८	११	१८	२४
		विन्द्रपुरी (खुसलपटुवा,बन्तरिया, बुकौवा,कल्याणपुर, नरैया)	२३४	६८०	६८५	१३६५	२३	४६	६०
		जम्मा	८३७	२४८६	२५०९	५०९५	८९	१४९	२१४
३.	जङ्गली जीव, जन्तुको विच्छी देखि हात्ती सम्म) आक्रमण (बाघ, बदेल श्याल, बारुलो, सर्प,	ठाकुरद्वारा (बजार समेत)	१९०	५३३	५२०	११५३	३८	३७	२१
		बेतहनी	१६३	४५८	४९२	९५०	३२	४८	१७
		शिवपुर+हात्तिसार	१५८	५०५	५२४	१०२९	३०	४५	१४
		वानु गाऊ	९२	३१०	२८८	५९८	१८	२१	६
		विन्द्रपुरी (खुसलपटुवा,बन्तरिया, बुकौवा,कल्याणपुर, नरैया)	२३४	६८०	६८५	१३६५	३६	४६	५७
		जम्मा	८३७	२४८६	२५०९	५०९५	१५४	१९७	११५
४.	सडक दुर्घटना	ठाकुरद्वारा (बजार समेत)	१९०	५३३	५२०	११५३	१९	३८	११
		बेतहनी	१६३	४५८	४९२	९५०	८	१६	२४
		शिवपुर+हात्तिसार	१५८	५०५	५२४	१०२९	७	१५	२१
		वानु गाऊ	९२	३१०	२८८	५९८	४	९	११
		विन्द्रपुरी (खुसलपटुवा,बन्तरिया, बुकौवा,कल्याणपुर, नरैया)	२३४	६८०	६८५	१३६५	१२	२३	३६
		जम्मा	८३७	२४८६	२५०९	५०९५	५०	१०१	१०३
५.	भूकम्प	ठाकुरद्वारा (बजार समेत)	१९०	५३३	५२०	११५३	२४	३०	११
		बेतहनी	१६३	४५८	४९२	९५०	१६	२०	१०
		शिवपुर+हात्तिसार	१५८	५०५	५२४	१०२९	१५	१८	९
		वानु गाऊ	९२	३१०	२८८	५९८	९	१४	७
		विन्द्रपुरी (खुसलपटुवा,बन्तरिया, बुकौवा,कल्याणपुर, नरैया)	२३४	६८०	६८५	१३६५	२६	३२	२०
		जम्मा	८३७	२४८६	२५०९	५०९५	९०	११४	५७

क्र. स.	जोखिमको प्रकार	समूदायको नाम	जम्मा घर धुरी	जनसंख्या			जोखिम युक्त घरधुरी		
				म.	पु.	जम्मा	उच्च	मध्यम	न्यून जोखिम
६.	महामारी	ठाकुरद्वारा (बजार समेत)	१९०	५३३	५२०	११५३	३०	४५	६०
		बेतहनी	१६३	४५८	४९२	९५०	२४	३६	४८
		शिवपुर+हात्तिसार	१५८	५०५	५२४	१०२९	३०	४०	५०
		वानु गाऊ	९२	३१०	२८८	५९८	१८	२७	२०
		विन्द्रपुरी (खुसलपटुवा,बन्तरिया, बुकौवा,कल्याणपुर, नरैया)	२३४	६८०	६८५	१३६५	४६	५८	७०
		जम्मा	८३७	२४८६	२५०९	५०९५	१४८	२०६	२४८
७.	सितलहर	सबै नगरटोलको गरि जम्मा	८३७	२४८६	२५०९	५०९५	२७४	३७४	१००
८.	हावाहुरी	सबै नगरटोलको गरि जम्मा	८३७	२४८६	२५०९	५०९५	८७	१८७	२००
९.	चटयाङ्ग	सबै नगरटोलको गरि जम्मा	८३७	२४८६	२५०९	५०९५	८	२४	४०
१०.	खडेरी	सबै नगरटोलको गरि जम्मा	८३७	२४८६	२५०९	५०९५			
	कूल जम्मा		८३७	२४८६	२५०९	५०९५			

२.३ नगरपालिकामा भएका कानुनी, नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था

ठाकुरवावा नगरपालिका अर्न्तगत नगर प्रमुखको नेतृत्वमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति गठन भै सक्रिय रहेको छ। स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिले नगर क्षेत्र भित्र समग्र विपद जोखिम व्यवस्थापनका लागी नेतृत्वदायी भुमिका खेलेको छ। सवै वडाहरुमा वडा स्तरीय विपद तथा जलवायु उत्थानशील योजना तयार भई कार्यान्वयन भईरहेको अवस्था छ र विपद व्यवस्थापन समाहित स्थानीय अनुकुलन कार्ययोजना समेत तयार भई कार्यान्वयनको अवस्था देखिएकोछ। यसका साथै स्थानीय स्तरमा रहेका सरकारी तथा गैरसरकारी संघ, संस्थाहरुको आपतकालिन अवस्थामा प्रतिकार्यका लागी क्षमता समेत पहिचान गरि स्थानीय विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अन्तरगत कार्यक्रमको संरचना वनाई कायान्वयन गर्नुपर्ने रहेको छ।

यस नगरपालिका अर्न्तगत सवै वडाहरु अध्यक्षको नेतृत्वमा वडा विपद व्यवस्थापन समिति गठन भई कृयाशील अवस्थामा रहेको छ भने संकटासन्न समुदायहरुमा सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समिति गठन भएका छन साथै यस नगरपालिकाले विपद जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७६ तयार भै कार्यान्वयन भईरहेकोछ।

तालिका २४: ठाकूरबाबा नगरपालिकाको सन्दर्भ सामग्रीह□को समीक्षा

क.सं.	प्रतिवेदनको नाम	पुर्व असल अभ्यास	मुख्य सिकाई	सुझाव
१	ठाकुरबाबा नगरपालिका, बर्दिया गुरुयोजना २०७५)		ठाकुरबाबा नगरपालिकाको समृद्धिको लागि जनसहभागिता अभियान अन्तरगत समतामूलक विकासको मुलधारमा समाहित हुने मार्ग दर्शन प्रप्त भएको। जस्ले समावेशी र समतामुलक विकासलाइ हि मार्गमा डोर्याउन मार्गदर्शन प्रदान गरेको छ । नगरपालिकाले राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक प्राथमिकताहरुसँग समायोजन हुने गरी तल समन्वयाहतमक	

क.सं.	प्रतिवेदनको नाम	पुर्व असल अभ्यास	मुख्य सिकाई	सुझाव
			विकास प्रहृयालाई अगाढी वढाउन सहयोग पुगेको ।	
२	स्थानीय विपद तथा जलवायु उत्थानशिल योजना २०७८	वृक्षारोपण, जैवीक तटबन्धन, तटबन्धन, आकस्मीक कोषको स्थापना, राहत वितरण, विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी वजेट विनियोजन, संकटासन्न क्षेत्रहरुको पहिचान ।	योजना तर्जुमा उप समिति र कार्यदल गठन तथा क्षमता अभिबृद्धी, वडा तथा नगर स्तरीय विपद व्यवस्थापन समिति गठन, थानीय तह र समुदायमा क्षमता अभिबृद्धि ।	उत्थानशिल योजना अनुरुप कार्यान्वयन तथा वजेट विनियोजन गर्नु पर्ने ।
३	नगर विपद जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७६	ऐन अनुसार समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारहरु तोकी विपद जोखिम न्यनीकरण सम्बन्धी क्रियाकलापहरु कार्यान्वयन । सुरक्षा निकाय परिचालन, स्वास्थ्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरु संचालन र एम्बुलेन्स तयारी अवस्थामा राख्ने ।	विपद भैपरि आउने भएकाले आवश्यकता अनुसार संशोधन गर्दै कार्यानवयन गर्नुपर्ने ।	

२.४ प्रमूख प्रकोपह□ र प्राथमिकतामा रहेका प्रकोपह□

२.४.१ वडा अनूसार प्रकोपको जोडागत स्तरीकरण :

वडा स्तरको विपद् तथा विपद्को प्रभाव तथा असर र सो विपदले स्थानीय समुदायको जिविकोपार्जन तथा सम्पतीहरुमा गरेको क्षतिको आधार मा वडा स्तरको विपद्को प्रथमिकिकरण निम्नानुसार रहेको छ। जोडा स्तररिकरण विश्लेषण गर्दा वाढीको प्रकोप पहिलो रहेका छ भने जँगली जनावरको अतिक्रमण सडक दुर्घटना आँधीहुरी, कृषि तथा पशुमा रोगकिरा, शितलहर आदि दोश्रो, तेश्रो र अन्य प्राथमिकतामा रहेको पाइएको छ। यसर्थ नगरपालिकाले विपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना वनाउदा वाढीको प्रकोपको प्राथमिकतामा राख्नु पर्ने देखिन्छ। तथापी विपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना वनाउदा समग्र विपद्को घटनालाई नै लक्षित गरि कार्यक्रम तय गर्नु पर्ने हुन्छ।

तालिका २५: ठाकूरबाबा नगरपालिका वार्ड स्तरको प्रकोपको जोडागत स्तरिकरण

वडागत स्तरीकरण	वार्ड न १	वार्ड न २	वार्ड न ३	वार्ड न ४	वाड न ५	वाड न ६	वाड न ७	वाड न ८	वाड न ९
पहिलो	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	जँगली जनावरको अतिक्रमण	बाढी	बाढी	जँगली जनावरको अतिक्रमण
दोस्रो	जँगली जनावरको अतिक्रमण	जँगली जनावरको अतिक्रमण	जँगली जनावरको अतिक्रमण	जँगलीजनावरको अतिक्रमण	जँगली जनावरको अतिक्रमण	खडेरी	जँगली जनावरको अतिक्रमण	खडेरी	बाढी
तेस्रो	सडक दुर्घटना	आँधीहुरी	कृषिमा रोगकिरा	आँधीहुरी	आँधीहुरी	बाढी	खडेरी	जँगली जनावरको अतिक्रमण	कृषि तथा पशुमा रोगकिरा

वडागत स्तरीकरण	वार्ड न १	वार्ड न २	वार्ड न ३	वार्ड न ४	वाड न ५	वाड न ६	वाड न ७	वाड न ८	वाड न ९
चौथो	आँधीहुरी	शितलहर	आँधीहुरी	कृषि तथा पशुमा रोगकिरा	कृषि तथा पशुमा रोगकिरा	कृषि तथा पशु मा रोगकिरा	कृषि तथा पशुमा रोगकिरा	आँधीहुरी	शितलहर
पाँचौ	कृषि तथा पशुमा रोगकिरा	कृषिमा रोगकिरा	खडेरी	शितलहर	आगलागि	शितलहर	आँधीहुरी	कृषि तथा पशुमा रोगकिरा	आँधीहुरी
छैठौ	शितलहर	आगलागि	शितलहर	आगलागि	शितलहर	हावाहुरी	शितलहर		आगलागि

२.४.२ नगरस्तरमा प्रकोपको जोडागत स्तरीकरण:

पालिका स्तरको प्रकोपहरुको जोडागत स्तरिकरण गर्दा यस यस नगरपालिकामा भुकम्प पछि प्रमुख प्रकोप बाढी रहेको, दोश्रोमा कृषिमा तथा पशुमा रोगकिरा र तेश्रोमा जँगली जनावरको अतिक्रमण देखियो भने आँधीहुरी र खडेरी सडक दुर्घटना, सर्पदँश, शितलहर, चट्याँङको असर तथा प्रभाव मध्यम खालको रहेको छ ।

तालिका २६: ठाकूरबाबा नगरपालिकास्तरको प्रकोप जोडा स्तरिकरण

प्रकोप	बाढी	जँगली जनावरको आक्रमण	आँधीहुरी	कृषिमा तथा पशुमा रोगकिरा	खडेरी	शितलहर	आगलागि	चट्याँग	सडक दुर्घटना
बाढी		बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी
जँगली जनावरको अतिक्रमण			जँगली जनावर	जँगली जनावर	जँगली जनावर	जँगली जनावर	जँगली जनावर	जँगली जनावर	जँगली जनावर
आँधीहुरी				कृषि तथा पशुमा रोगकिरा	आँधीहुरी	आँधीहुरी	आँधीहुरी	आँधीहुरी	सडक दुर्घटना
कृषि तथा पशुमा रोगकिरा					कृषि तथा पशुमा रोगकिरा	कृषि तथा पशुमा रोगकिरा	कृषि तथा पशुमा रोगकिरा	कृषि तथा पशुमा रोगकिरा	कृषि तथा पशुमा रोगकिरा
खडेरी						खडेरी	खडेरी	खडेरी	खडेरी
शितलहर							शितलहर	शितलहर	शितलहर
आागलागि								आगलागि	सडक दुर्घटना
चट्याँग									सडक दुर्घटना
सडक दुर्घटना									
जम्मा	८+१=९	७+१=८	४+१=५	६+१=७	४+१=५	३+१=४	१+१=२	१	३+१=४
स्तरीकरण	१	२	४	३	४	५	६	७	५

स्रोत: LDCPR (**नोट: नेपाल भूकम्पको उच्च जोखिममा रहेको मुलुक हुँदा प्रकोप स्तरीकरण गर्दा भूकम्पलाई तुलनामा राखिएको छैन्**)

२.४.३. वन्यजन्तुवाट क्षति

यो नगरपालिका बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जको नजिक भएको कारण

वन्यजन्तुहरुसँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्दछ । बेलाबेलामा वन्यजन्तुहरु वस्ती र खेतीवारीमा विचरण गर्दा किसानहरुका पशुचौपाया, पंक्षी र घर तथा खेतीवारीमा प्रत्यक्ष असर पारिरहेको छ । राष्ट्रिय निकुञ्जसँग खुला सिमाना भएको कारण यो नियमित गतिविधीको रुपमा रहेको छ । हाल नगरवासीहरुले भोगिरहेका समस्याहरुको स्थायी समाधानको लागि राष्ट्रिय निकुञ्ज र वस्तीको सीमानामा सुरक्षित स्थायी अवरोध तथा खेती प्रणालीमा परिवर्तन आवश्यक रहेको छ । वन्यजन्तुहरुबाट मानविय क्षति भएका किसानहरुका पशुचौपाया, पंक्षी र घर तथा खेतीवारीमा पार्ने प्रत्यक्ष हानी नोक्सानीलाई कम गर्न नगरपालिकाले वनको सीमाना नजिकमा पोखरीहरु निर्माण गरी माछा खेती तथा वन्यजन्तुले नोक्सान नगर्ने प्रकारका वालीहरु लगाउन किसानहरुलाई प्रोत्साहित गरेर उत्पादन वृद्धि गर्ने सम्भावनाहरु रहेका छन् । निकुञ्ज सिमानामा घरधुरीलाई पक्कि घर निर्माणमा लागत सहभागितामा अनुदान सहयोग गर्न सकिने छ ।

तालिका २७: ठाकूरबाबा नगरपालिका वन्यजन्तूवाट क्षतिको विवरण, २०७६

वन्यजन्तुले क्षति	क्षति भएको घरपालुवा पशुको सङ्ख्या	प्रभावित परिवार	क्षति गर्ने जनावरहरु
घरपालुवा पशु तथा पंक्षीलाई आक्रमण (भेडा,वाखा, भैसी, गाई, गोरु वंगुर, कुखुरा)	४,०१७ वटा	३५७ घरपरिवार	वाघ, चितुवा, स्याल,
वन्यजन्तुवाट मानिस मृत्यु संख्या	१४ जना	१४ घरपरिवार	हात्ति, गैंडा, बाघ
घर गोठ भक्ताएको	२५३ जना	२५० घरपरिवार	हात्ति, गैंडा
श्रोतः ठाकुरबाबा नगरपालिका घरधुरी सर्वेक्षण २०७५			

२.५ सम्भाव्य प्रकोपको आंकलन तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्रको नक्सांकन

ठाकुरवावा नगरपालिका अर्न्तगत विगतका बर्षमा विपदले क्षति पुर्‍याएको आधारमा नगर भित्र रहेका जम्मा नौ किसिमका स्थानीय विपद्हरु पहिचान भएका छन् । यस नगर भित्र भुकम्पको प्रभाव नदेखिएता पनि शहरीकरण उन्मुख भएकाले भुकम्प जस्ता प्रकोपको पनि उच्च जोखिममा रहेको अवस्था छ । यि मध्ये बाढी प्रमूख विपद् र जंगली जनावर आतँक, सडक दुर्घटना, हावाहुरी, आगलागी, सर्पदँश, शितलहर र चट्याङ् जस्ता प्रकोपहरुको सम्भावित क्षतिलाई आधार मानेर यस नगर भित्र सम्भावित प्रकोप जोखिम (सङ्कटासन्नता) तालिका तयार गरिएको छ ।

तालिका २८: वडा अनूसार संकटासन्नता घरधूरी विवरण

वडा नं.	समुदायको नाम	मुख्य प्रकोप	वडा स्तरमा संकटासन्नता को अवस्थाको प्रक्षेपण				
			अति उच्च जोखिम	उच्च जोखिम	मध्यम जोखिम	न्यून जोखिम	जम्मा
१	ढुम्रेनी,टाँडीपुर,खानेपानी टँकी टोल,त्रिभुवन टोल, सिँहबाहानी, सेम्रहवाफाँटा, खोदाउ, आदर्शनगर, विकास नगर, बनटुक्री, सुर्योदयटोल, सिमलपुर, भुरीगाँउ, कृष्णा नगर, बुद्धनगरटोल,	बाढी, डुवान, महामारी र जँगली जनावरको अतिक्रमण, भुकम्प	०	२३४	१२३	३५	३९२
२	रानीपुर बेर्समाफाँटा, अम्वासा, अम्रेनी, कर्मलाको निमुनिया फाँटा,प्रतापपुरको काठमाण्डौ,बालाटी,पेरहानी खल्ला ,खलपुर,	बाढी, डुवान, महामारी र जँगली जनावरको अतिक्रमण, भुकम्प	२८६	१९८	१४५	६०	६८९

वडा नं.	समुदायको नाम	मुख्य प्रकोप	वडा स्तरमा संकटासन्नता को अवस्थाको प्रक्षेपण				
			अति उच्च जोखिम	उच्च जोखिम	मध्यम जोखिम	न्यून जोखिम	जम्मा
	सतघरुवा, तीनघरुवा, सुजनपुर असपरी टोल, रानीपुर कोरनिया						
३	नेउलापुरको चटकपुर,मिचैयाको जीतपुर र मितपुर, मानपुर, जुडपानी, गिद्धरपुर, कन्चनपुर	बाढी, डुवान, महामारी र जँगली जनावरको अतिक्रमण, भुकम्प	४१६	३३०	२०५	११५	१०६
४	खैलार,बर्गदा,सैनावर,मैनावर,बावनपुर,बगनहा	बाढी, डुवान, महामारी र जँगली जनावरको अतिक्रमण, भुकम्प	१३८	८९	५७	३१	३१५
५	गोविन्दपुर, घुम्नाफाँटा, बीरेन्द्रटोल, बनकटट्टी, शाहीपुर, बनवीरपुर, तकिया, खोनपुर, ढोँग्रहवा	बाढी, डुवान, महामारी र जँगली जनावरको अतिक्रमण, भुकम्प	२९५	२०७	१२२	६३	६८७
६	मोतीपुर,तुलसीपुर,मनिकापुर,लँकापुर,तीनघरुवा ,खोकलपुर बनखेत,दक्षिण बकुवा,लठहवा	बाढी, डुवान, खडेरी र जँगली जनावरको अतिक्रमण	१७०	१२०	७३	४२	४०५
७	मुक्तिपुर,कर्मला टोल,कानपुर,सुन्दरपुर ,कालीगौडी, सानीगाँउ, पहाडीपुर,भदेली ,बठनपुर,बर्कापुर,गिरीटोल	बाढी, डुवान, महामारी र जँगली जनावरको अतिक्रमण, भुकम्प	३१४	१९४	११०	५५	६७३
८	गोब्रेला ,उत्तरी मडेला,चित्कैया खैरानी टोल, सुखड, सुतैया, घोघीपुर,मदनपुर	बाढी, डुवान, महामारी र जँगली जनावरको अतिक्रमण, भुकम्प	१८२	१२७	७४	४७	४३०
९	बेतहनी र मिठुनिया, वानतरिया, खुसलपटुवा, शिवपुर गाँउ, ठाकुरद्धारा गाँउ,बानुगाँउ	बाढी, डुवान, महामारी र जँगली जनावरको अतिक्रमण, भुकम्प	५९	४४	२९	१८	१५०
	जम्मा		१८६०	१५४३	९३८	४६६	३८४७

स्रोतः ठाकुरद्वारा नगरपालिकाको स्थानीय अनुकुलन योजनामा आधारीत २०७७

माथिको तालिका अनुसार मुख्य विपद्को अवस्थालाई निम्नानुसार विश्लेषण गरिएको छः

२.५.१ बाढी र डुवान

बाढी र डुवानको हिसाबले यस नगरपालिका उच्च जोखिमयुक्त नगरपालिका हो । वर्षायाममा हुने अविरल वर्षाका कारण र यस नगरपालिकासँग जोडिएका माथिल्लो तटिय क्षेत्रको पहाडी भु-भागमा हुने बर्षाको कारण बाढी र डुवान हुने गर्दछ । साथै प्राकृतिक स्रोतहरुको अनुपयुक्त तरिकाको उपयोग पनि बाढी र डुवान को प्रमूख कारण मध्ये एक हो । यसै अनुरुप यस नगरपालिकाको प्रायः सबै क्षेत्रमा बाढी तथा डुवान हुने तथा मानविय र धनजनको क्षति हुने गरेको पाइन्छ । तथापी टाँडीपुर, खानेपानी टँकी टोल, खोदाउ, रानीपुर, बेर्सामाफाँटा, कर्मलाको निमुनिया फाँटा, प्रतापको काठमाण्डौ, रानीपुरको कोरनिया, गोदाना,, चटकपुर, जीतपुर र मितपुर, खैलार, बरर्गदा, सैनावर,, वावनपुर, गोविन्दपुर, घुम्नाफाँटा, मुक्तिपुर, कर्मलाटोल, कानपुर, भदेली, सुखड, सतैया, बेतहनी, मिथुनिया, बनवासा वाढी र डुवानको अति उच्च जोखिममा रहेको छ । यस नगर भित्र विगतमा बाढीले पारेको प्रभावका आधारमा उच्च जोखिममा रहेका १८६० घरधुरी मध्ये ५० प्रतिशत घरधुरी बिस्थापन हुन सक्ने अनुमान गरी यस नगर स्तरीय विपद पुर्बतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार पारिएको छ ।

तालिका २९: ठाकूरवावा नगरपालिकामा बाढीको जोखिम विश्लेषण

वडा नं.	नदीको नाम	पानीको वहाव	स्थान (कूनकून वस्ती वा जग्गालाई छून्छ वा नजिकवाट वग्छ)
१	बवई	अविरल	भूरीगाउं, डूम्रेनी, सिंहवाहिनी, खोदाउ
१	तलबेलूवा	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	खोदाउ र सिम्रनहवा फांट
२	आम्वासा	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	बलाती रानीपूर हूदै सतउरुवा पूच्छार सम्म
२	ओराही	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	आम्वासा
२	सनउलिया	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	वलाती
२	दानूवा ताल	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	कर्मला वलाती
२	सूनगूलिया	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	सान्धरुवा तिनघरुवा
२	सतूवा खोला	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	तलवेलूवा
२	कटनीया दून्द्रा	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	कर्मला हूदै आम्वासा
२	कर्मला खोला	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	कर्मला हूदै आम्वासा
३	ओहारी	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	गोदना
३	जम्ती	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	नेउलापूर, मिचैया, गोदना
६	नेउलापुर झरना	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	गोदना नेउलापूर
६	गहिखा दून्द्रा	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	नेउलापूर,कञ्चनपूर
६	गिठे नाला	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	मोतीपूर, तूलसीपूर, मनिकापूर लंकापूर
६	खोकरपुरनाला	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	खोकरपुर, वनखेत, लठवा
६	रजकूला	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	बनखेत, बकूवा
६	ओरही	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	सामूदायिक वन
७	ओराही	खहरे वाढी समेत	भदेली, कालिगौडी खानीगाउ भएर बग्छ
७	कालीगौरीकूलो	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	कालीगाडी
७	माहनपूरकूलो	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	मोहनपूर
७	राजकडा	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	मोहनपूर बठनपूर
७	भूट्कैया कूलो	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	सुन्दरपूर मोतिपूर कालीगौढि
७	मडेला कूलो	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	सून्दरपुर
८	ओराही	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	भूट्कैया र सूक्खड
८	भूट्कैया र सूक्खडको पुर्वी भाग	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	भूट्कैया र सूक्खड चिड्खैया
९	खौराह खोला	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	ठाकूरद्वारा, शिदरपूर बन्दहवा, हात्तिसार
९	औरही खोला	वर्षायाम र त्यस पछि केही महिना	बन्तरीया

स्रोतः ठाकुरद्वारा नगरपालिकाको स्थानीय अनुकुलन योजनामा आधारीत २०७७

२.५.२.महामारी तथा कोभिड १९

कोभिड १९ को विश्वव्यापी संक्रमणको महामारीको प्रभाव नेपाल सहित बर्दिया जिल्ला र ठाकुरवावा नगरपालिकामा पनि दिनानुदिन बढ्दै गइरहेको छ। स्वाथ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय र सम्बन्धित मन्त्रालय र यस मातहतका कार्यालयहरूले यस महामारीको प्रतिकार्यका विभिन्न कृयाकलापहरू सञ्चालन गर्दै आएको छ र बन्दाबन्दीको आवस्थालाई पनि खुकुलो र व्यवस्थित बनाउँदै दैनिक कृयाकलापहरूलाई संचालनको कोसिशहरु भएका छन्। नागरिकहरुमा कोभिड १९ को प्रभाव लाई कम गरि पूर्ववत अवस्थामा लैजान सकिन्छ भन्ने आत्मविश्वास जगाउने खालका चेतनामूलक लगायत प्रतिकार्यका कृयाकलापहरु पनि यस नगरपालिकाले संचालन गर्दै आई रहेको छ भने अझै व्यवस्थित तवरबाट कार्यक्रहरु संचालन गर्न यो पूर्व

तयारी तथा प्रतिकार्य योजना सहयोगी हुनेछ। हाल मिती २०७९ असार सम्म १५३ कोभिड १९ प्रभावित व्यक्ती र ० मृतु यस बर्दिया जिल्लामा रहेको छ। यसै गरि यस पालिका भित्रका अधिकांस भुभाग डुवानमा परि पानी दुसित हुने र मानिसहरुमा जनचेतनाको कमीको कारणले पानी शुद्धिकरण प्रक्रिया नअपनाई पानी पिउने कारणले वर्षातको समयमा कुनै पनि स्थानमा सरुवा रोगहरु महामारीको रुपमा फैलन सक्ने हुन्छ। यस पालिकाले गरेको घरधुरी सर्वेक्षण २०७५ अनुसार यस नगरपालिकाभित्र रहेका १०६६७ घरधुरी मध्ये पक्की शौचालय जम्मा ८६०७ (८० प्रतिशत) घरधुरीमा रहेको छ भने पानी शुद्धीकरण गरेर पिउने जनसंख्या जम्मा १२ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। यसबाट पनि के स्पष्ट हुन्छ भने महामारी तथा सरुवा रोगको संक्रमणको मूलकारण पिउने पानी गुणस्तर रहेको छ।

तालिका ३०: कोभिड १९ र महामारीको सन्दर्भमा नगरपालिको□वडाहरुको जोखिमको स्थिति

वडा नं	जोखिमको तह	कैफियत
१		
२		
३		
४		
५		
६		
७		
८		
९		
१०		

२.६ विपद् स□टासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण

ठाकुरवावा नगरपालिका निरन्तर विपदका घटना भैरहने नगरपालिका हो। बाढीका बेला ववइ नदी तथा अन्य खहरे खोलाको तटीय क्षेत्रमा वसोवास गर्ने समुदायहरु प्रायः डुबान, कटानका सामस्याबाट नियमित जस्तो पिडित रहेको छ। यस नगरपालिका अर्न्तगत रहेका बजार तथा ग्रामिण क्षेत्रका बस्ति बिना योजना स्वस्फुर्त रुपमा बस्न गएका तथा निर्माण गरिएका भौतिक संरचनाहरु पनि पुराना हुनका साथै विपद जोखिमलाई ध्यान नदिई निर्माण गरिएका कारण भुकम्पीय दृष्टिकोणले समेत उच्च संकटासन्न रहेको छ। यस नगरपालिकाले सम्भावित विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमतालाई सबै जोखिमयुक्त बस्ति तथा समुदाय सम्म बिस्तार गर्न नसकिएको अवस्था देखिएकोछ।

बारम्बार आईरहने बाढीको पुर्वानुमान तथा सम्भावित विपदका प्रभावित क्षेत्रका घटना पूर्व सुचना उपलब्ध गराई मानविय तथा सम्पत्तीको क्षति कमगर्नका लागी जल तथा मौसम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालयको सहयोग र समुदायको अगुवाईमा १ वटा बाढी मापन केन्द्र (ववइ नदी) र २ वटा बर्षा मापन केन्द्रहरु (कालापनी र साँडेपानी) स्थापना भै संचालनमा रहेका छन्। यस नगरपालिका स्तरमा पालिका प्रमुखको नेतृत्वमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति, वडा स्तरमा वडा विपद व्यवस्थापन समिति का साथै समुदायमा स्तरमा सामुदायिक विपद व्यवस्थापन समितिहरु समेत गठन भएका छन साथै आपतकालिन अवस्थामा प्रभावकारी समन्वयत्मक प्रतिकार्यका लागी विपद प्रतिकार्य तथा बन्दोबस्तिका सामग्रीहरु भण्डारण गर्ने थालनी भएकोछ त्यसै गरि नगर तथा वडास्तरमा विपद व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था गरिएको छ।

२.७ विपद् जोखिम आाकलन तथा नक्शांकन

ठाकुरवावा नगरपालिकामा बाढी, हावाहुरी, आगलागी, जंगली जनावरको आतँक, सडक दुर्घटना, सर्पदँश, शितलहर र चट्याङ को उच्च जोखिम रहेको छ भने बाढीका दृष्टिकोणले सवै भन्दा उच्च जोखिम रहेको छ । बिशेष गरि बर्षायाममा नदीको सतह बृद्धि भई नदीको बाढी समुदायमा प्रवेश गरी धनजनको क्षति गर्नुको साथै अन्नपात, बालीनाली तथा पशुचौपायामा समेत क्षति हुन सक्ने देखिएको छ। ओराई, राजकुला, जरैखोला, खौराहा, ओजहवा, तलबेलवा, अम्वासा, कर्मला, बबई नदी, ढन्द्राखोला, जम्तीनाला, ढोढरीकुला, सतघरुवाकुला, बर्गदा भ्फारन, गिठे नाला,ढुन्द्र खोला, बडबुरुवा खोला, पटकुलवा जस्ता नदी तथा खोलामा आउने वाढीको कारण जमिन कटान, र डुवान हुने जोखिमको अवस्था रहेको छ। विपदको समग्र विश्लेषण गर्दा डुम्रेनी, सिंहवाहिनि, खोदाउ, भुरीनगर, वलाँती, कर्मला, रानीपुर, मानपुर, मिर्चैया, जुडपानी, नेउलापुरको चटकपुर, जीतपुर, जुडपानी, कन्चनपुर, गीद्दरपुर, गोदाना, वर्गदा देखिखैलारसम्म, मोतीपुर, तुलसीपुर, मनिका, बकुवा, लठुवा, वनखेत, कन्तरिया, मंदिरटोल, वन्तरीया, हात्तीसार, सुतैया, भुड्कैया, चिटकैया,ठाकुरद्वारा वजार प्रमुख रुपमा जोखिमको अवस्थामा रहेको देखिन्छ।

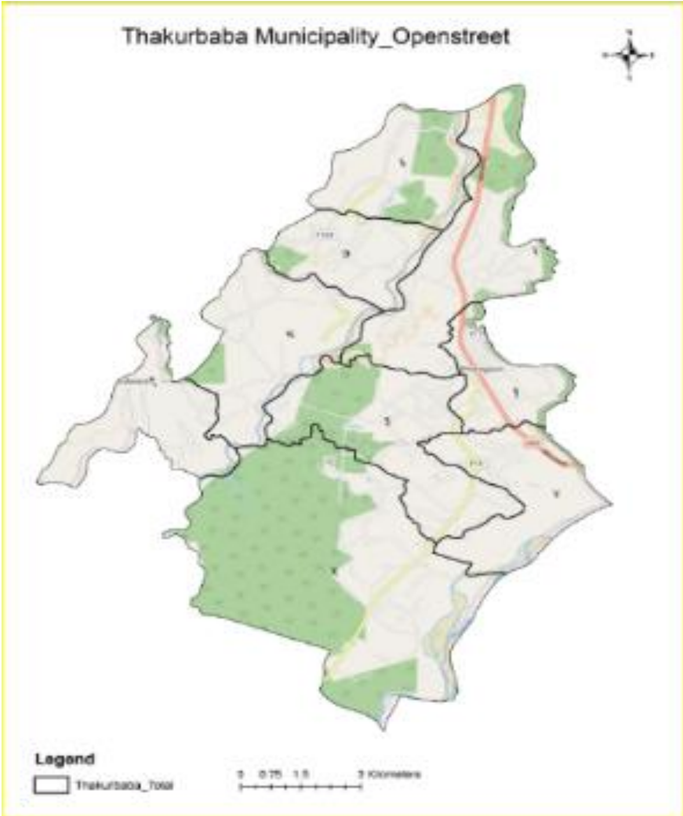

स्रोत ठाकुरवा नगरपालिकाको स्थानीय अनुकुलन योजना

२.८ प्रकोप पुर्वानूमान तथा पुर्वसुचना प्रणाली विश्लेषण

सम्भावित प्रकोप पुर्वानुमान तथा पुर्वसूचना प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउनका लागी ठाकुरवावा नगरपालिकाले बबई नदी, चेपाङ्गमा स्थापित जलमापन केन्द्र र २ वटा वर्षामापन केन्द्रहरुसंग सम्पर्क गरी सूचना हाँसिल गर्ने गरिएकोछ। सम्भावित विपदको सुचना प्रभावित हुन सक्ने समुदायमा प्रभावकारी सुचना प्रवाह गर्नका लागी यस ठाकुरावावा नगरपालिका अर्न्तगत जलमापन र वर्षामापन केन्द्र स्थापित भै संचालनमा रहेको छ भने जल तथा बर्षा मापन केन्द्रका सुचनाहरु सम्भावित विपदबाट प्रभावित हुनसक्ने

समुदाय सम्म प्रवाह गर्नका यस ठाकुरावावा नगरपालिका अर्न्तगत बाढी पुर्वसुचनासंचार संयन्त्र तयार गर्नु जरुरी देखिएकोछ। यसको साथै सम्भावित बाढीको सुचनाहरु प्रभावित हुन सक्ने समुदाय सम्म प्रवाह गर्नका स्थानीय आतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र स्थापित गरी जल तथा वर्षा मापन केन्द्रवाट प्राप्त सूचना परिक्षण गरि आधिकारीक सुचनाहरु प्रभावित समुदाय तथा जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र तथा सुरक्षा निकायमा सुचनाप्रवाह गर्ने कार्य गर्नुपर्नेछ। यस नपा अर्न्तगत बाढी तथा बर्षा मापन केन्द्रहरुको विवरण निम्न अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३१: वर्षा मापन केन्द्रको विवरण

जलमापन केन्द्रको विवरण		
नदी तथा स्थान	**अवलोकनकर्ताको नाम**	**सम्पर्क नम्बर**
बबई नदी, चेपाङ्ग	मोहनलाल जैशी	प्राप्त नभएको
वर्षामापन केन्द्रको विवरण		
वार्ड नं. ५ सिनापुर	लोकेन्द्र बहादुर सावद	९८४८५३८१०४
वार्ड नं. ९ ठाकुरवावा	लक्ष्मी बडवाल	९८६४९०१८०८

२.९ सरोकारवाला संस्थाह□

नगरपाकिामा मानवीय सहायता क्षेत्रमा कार्यरत सरोकारवाला निकायहरु र ती संस्थाहरुले समुदायमा उपलब्ध गराएको र गराउन सक्ने सेवाहरु सहित नगरपालिकाबाट प्रपत विवरण तालिका नं. ३३ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ३२: नगर भित्र मानवीय सहायता क्षेत्रमा कार्यरत सरोकारवाला निकायहरुको विवरण

सेवाप्रदायक संस्था र ठेगाना	**सेवालिने विषय**	**सम्पर्क नम्वर**
नगरकार्यपालिकाको कार्यालयको ठाकुरवावा बर्दिया	आर्थिक सहयोग, समन्वय, सहकार्य, सुझाव र सल्लाह, तथा सिफारिस	९८६६५३४५५०
जि.स.स.को कार्यालय, बर्दिया	आर्थिक सहयोग र सहकार्य,	८४४२०१४५
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिती	सहकार्य, तथा उद्धार व्यवस्थापन	८४४२०१३३
जि.प्र.का., गुलरिया, बर्दिया	विषयगत सहयोग, समन्वय, सहकार्य र पृष्ठ पोषण तथा खोज तथा उद्धार	८४४२०००८
जलउत्पन्न प्रकोप कार्यालय, नेपालगंज	विषयगत सहयोग, नदी कटान नियन्त्रण तथा पोखरी संरक्षणका लागी	८१५५१०६७
कृषि शाखा, ठाकुरवावा		९८४८२६०२३२४
जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	कृषि सम्बन्धि आवश्यक सहयोगका लागी	८४४२०१५६

सेवाप्रदायक संस्था र ठेगाना	सेवालिने विषय	सम्पर्क नम्वर
पशु शाखा, ठाकुरवावा नगरपालिका		९८४८१३५२९३
जिल्ला पशु विकास कार्यालय	पशुपालन सम्बन्धि आवश्यक सहयोगका लागी	८४४२१०८२
जिल्ला रेडक्रस गुलरिया	सहयोग तथा राहतको लागी	०८४४२०८४५, ०८४४२०१२५
रेड क्रस सोसाइटी, ठाकुरवावा शाखाकार्यालय	सहयोग तथा राहतको लागी	९८४८०२०९८९
जिल्ला प्रहरी कार्यालय	सहयोग,राहत तथा तथा उद्धारको लागी	०८४४२०१९९, ०८४४२०३३९
इलाका प्रहारी, कार्यालय ठाकुरवावा, नगरपालिका		८४४०३०७७र ९८५८०९०५२३
स्वास्थ्य शाखा		९८५८०२५००२
जिल्ला सिंचाई कार्यालय	सिंचाई सम्बन्धि आवश्यक सहयोगका लागी	९८५८०२५७६४

२.१० विषयगत क्षेत्रह□

यस नगरपालिका अर्न्तगत पहिचान गरिएका बिषयगत अगुवा निकाय र सम्पर्क व्यक्तिहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ३३: नगर भित्र बिषयगत अगूवा निकाय र सम्पर्क व्यक्तिहरुको विवरण

सि.नं.	विषयगत क्षेत्र	सदस्य संस्था	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क विवरण (फ्याक्स, फोन,इमेल)
१	समन्वय, सुचना तथा खोज,उद्धार	वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन शाखा	विष्णु ज्ञवालि	९८५८०२६१९९
२	संरक्षण	महिला तथा वालवालिका शाखा	गोगनसरा आचार्य	९८४८७०४४९
३	स्वास्थ्य तथा पोषण	स्वास्थ्य शाखा	ईन्द्र बहादुर राजवंशी	९८५८०२५००२
४	खानेपानी तथा सरसफाई	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा (पूर्वाधार विकास समिति)	ईन्द्र बहादुर राजवंशी	९८५८०२५००२
५	खाद्यन्न तथा कृषि	कृषि तथा पशु शाखा	धुर्वराज बम	९८५८०४३४९२
६	शिघ्र पुर्नलाभ	योजना शाखा (पूर्वाधार विकास समिति)	अनन्तराज सुबेदी	९८४९९१७८९१

सि.नं.	विषयगत क्षेत्र	सदस्य संस्था	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क विवरण (फ्याक्स, फोन,इमेल)
७	आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्ष ण	शिक्षा शाखा	सिता भण्डारी	९८४८१३२७४७
८	आपतकालिन आवास तथा गैरखाद्य	राहत वितरण समिति		

परिच्छेद ३ सामान्य पुर्वतयारी योजना

३.१ सामान्य पुर्वतयारी योजना (सम्पुर्ण विषयगत क्षेत्रह□को लागि)

सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धित कामहरूमा विपद् घटना अगावै गरिने, प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने जोखिम न्यूनीकरण, विपद् प्रतिकार्य गर्न संस्थागत तथा भौतिक संरचना, मेशिन औजार, शीप विकास, जनचेतना, कृत्रिम घटना अभ्यास जस्ता गतिविधिहरू समावेश गरिएका छन् । यसका साथै कोभिड–१९ संवेदनशीलता सहितको पुर्बतयारी कार्य योजना समेत यी सबै क्षमता र तयारी आवधिकरुपमा अद्यावधिक गर्न जरुरी हुन्छ ता कि विपद्को स्थितिमा प्रतिकार्य गतिविधिहरू समयमा नै कार्यान्वयन गर्न सकियोस् । विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्नु पनि पूर्वतयारी कार्य हो ।

तालिका ३४: सामान्य पुर्वतयारीका कार्यह□

बिषयगत क्षेत्र	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
			आन्तरीक	वाह्य	
समन्वय, सूचना तथा खोज उद्धार क्षेत्र	यस नगर क्षेत्रमा रहेका जल तथा बर्षामापन केन्द्रहरुको मर्मत सम्भार गरी अध्यावधिक गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	जल तथा बर्षा मापन केन्द्रका अवलोकनकर्ताहरु तथा स्थानिय निकायका सरोकारवालाहरुको टेलिफोन नं. अद्यावधिक गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	नगर बाढी पूर्व सुचना संयन्त्र निर्माण गर्ने	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	पुर्वसुचना र खोज तथा उद्धार टोली गठन गर्ने र तालिम प्रदान गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	स्थानीय आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना तथा सञ्चालन गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	विपद्का क्षेत्रमा काम गर्ने सरोकारवालाहरुको नक्साँकन गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	सबै विषयगत अगुवा कार्यालय तथा सदस्यहरुलाई जिम्मेवारीको जानकारी गराउने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	आपतकालिन अवस्थामा सूचनाको प्रचार-प्रसारका लागी सञ्चार माध्यमको क्षमता वृद्धि र समन्वय प्रणाली बिस्तार गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	

बिषयगत क्षेत्र	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
			आन्तरीक	वाह्य	
	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरू खरिद, भण्डारण, मरम्मत, व्यवस्थापन गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	खोज तथा उद्धारका लागि प्रयोग गर्न सकिने सवारी साधनहरू र एम्बुलेन्सहरूको सम्पर्क सूची तयार गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	आपत्कालीन अवस्थामा प्रयोग गर्ने स्थलमार्ग, आश्रयस्थल पहिचान तथा भौतिक पूर्वाधार र सेवाहरू निर्माण, बिस्तार गर्न समन्वय गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	बाढी, शीतलहर, हावाहुरी, भूकम्प, चट्याङ, आगलागी आदि प्रकोपहरूबाट समुदायमा पर्नसक्ने असर र सो बाट बच्ने उपायहरूका बारेमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागी बिकास साझेदारहरु लाई प्रोत्साहित गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	खोज एव उद्धारको लागि भण्डारण गरिएको सामग्रीहरुको अवस्थाको जाँच गर्ने,थप आवश्यक भए व्यवस्था गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	विगतका विपदसम्वन्धि घटनाको आधारमा उद्धार गर्नुपर्ने स्थलको एकिन गर्ने र जोखिम नक्शाङ्कन गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	खोजी तथा सहज उद्धारका लागि आवश्यक पर्ने ठूला उपकरण (heavy equipment) तथा औजारहरूको व्यवस्था गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	घाईतेहरुको प्राथमिकताका आधारमा छिटो छरितो उपचारका लागि स्थास्थ्य संस्थाहरुसंग समन्वय गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	विपद्को समयमा प्रतिकार्यमा सहयोग उपलब्ध गराउने एकीकृत प्रणालीको विकास गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	

बिषयगत क्षेत्र	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
			आन्तरीक	वाह्य	
	खोज तथा उद्धारलाई प्रभावकारी बनाउन प्रकोपमा आधारित कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने, गराउने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
खाद्यान्न तथा कृषि विषयगत क्षेत्र	विपद्मा खाद्यान्न व्यवस्थापनका सम्भावित आपुर्तीकर्ता तथा खाद्य उद्योगहरु पहिचान गरि उपलब्ध हुन सक्ने सामग्री सहितको रोष्टर तयार गरि राख्ने साथै सामानको गुणस्तर सुरनिश्चितताका लागी मापदण्ड तयार गरि राख्ने ।	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	जलवायु परिबर्तनबाट खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन क्षेत्रमा पर्ने असरबारे अभिमुखिकरण संचालन गर्ने	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	सम्भावित विपद क्षेत्र नजिकका स्थानहरूमा गोदाम घर तथा पहिले नै सामान राख्न सक्ने ठाउँहरूको पहिचान गर्ने ।	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	आपतकालिन अवस्थामा खाद्यान्न ढुवानीका लागी ट्रक व्यवसायी संघ, ट्रैक्टर व्यवसायी संघ तथा बस व्यवसायी समिति संग समन्वय गरि भैपरि आएका बेलामा उपलब्धताका लागी करार सम्झौता गर्ने ।	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	सम्भावित आश्रय स्थल सम्म बिपदका बेलामा सामग्री ढुवानीका लागी बैकल्पिक सडक मार्गको पहिचान गरि राख्ने ।	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	विपद्को समयमा खाद्यन्न सामग्री वितरण गर्ने तौरतरिका/प्रक्रिया बारे यस विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू वीच छलफल तथा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
आपत्कालीन आवास	विपद् प्रभावितहरूको लागि अस्थायी आश्रयको व्यवस्था गर्न आवश्यक सरसामान तथा औजारहरूको बन्दोबस्ती गर्ने ।	विपद व्यवस्थापन समिति संयोजक	नगरपालिका	सरोकारवाला निकाय	

बिषयगत क्षेत्र	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
			आन्तरीक	वाह्य	
तथा गैर खाद्य विषयगत क्षेत्र	आपत्कालीन अवस्था आईपरेमा तुरून्त खरिद गर्न सकिने गरी आपुर्तीकर्ता पहिचान गर्ने ।	विपद व्यवस्थापन समिति संयोजक	नगरपालिका	सरोकारवाला निकाय	
	अस्थायी आश्रय स्थल बनाउन सुविधायुक्त खुला क्षेत्रको पहिचान गर्ने ।	विपद व्यवस्थापन समिति संयोजक	नगरपालिका	सरोकारवाला निकाय	
	गैर-खाद्य सामग्रीहरू भण्डारण गर्ने साथै बिकास साझेदारहरुसंग भएको विवरण अद्यावधिक गर्ने ।	विपद व्यवस्थापन समिति संयोजक	नगरपालिका	सरोकारवाला निकाय	
	विपद् प्रभावित स्थान वा शिविर खडा गर्नुपर्ने स्थान सम्म सरसामान तथा औजारहरू लैजान सवारी साधनको व्यवस्था गर्न ट्रक , ट्रैक्टर तथा बस व्यवसायी समिति संग करार सम्झौता गर्ने ।	विपद व्यवस्थापन समिति संयोजक	नगरपालिका	सरोकारवाला निकाय	
	अस्थायी आश्रय वा वास निर्माणको लागि टोली गठन गर्ने र दक्षता अभिबृद्धिका लागि कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।	विपद व्यवस्थापन समिति संयोजक	नगरपालिका	सरोकारवाला निकाय	
स्वास्थ्य तथा पोषण	विपद् पश्चात तत्काल देखा पर्ने स्वास्थ्य समस्या समाधानका लागि चाहिने औषधीहरू भण्डारण गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	द्रुत प्रतिकार्य टोली (Rapid Response Team-RRT) र समुदायिक विपद प्रतिकार्य टोली (Community Disaster Response Team-CDRT) गठन गर्ने र क्षमता विकास गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	स्वास्थ्य भैपरी योजना (Health Contingency Plan-HCP) तयार गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	

बिषयगत क्षेत्र	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
			आन्तरीक	वाह्य	
बिषयगत क्षेत्र	स्वास्थ्य सम्बन्धी शिक्षण सामग्रीको व्यवस्था तथा स्वास्थ्य शिक्षाको लागि स्वास्थ्यकर्मीको व्यवस्था गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	महामारी सम्बन्धी जनचेतना अभिबृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	कोभिड १९ रोकथामका लागी परिक्षणको दायरा बढाउने ।	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	कोभिड १९ महामारी विरुद्ध जनचेतनामुलक अभियान सञ्चालन गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्षण विषयगत क्षेत्र	शिक्षा शाखा र विद्यालयहरु बिच विपद सूचना प्रणालीको स्थापना गर्ने ।	शिक्षा शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	विद्यालयमा प्राथमिक उपचार कार्यदल गठन, तालिमको व्यवस्था र प्राथामिक उपचार सामाग्रि व्यवस्थापन गर्ने ।	शिक्षा शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	विद्यालयको संरचनागत र गैर-संरचनागत संकटासन्नता पहिचान गर्ने र न्युनिकरण गर्ने ।	शिक्षा शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक पर्ने शिक्षण सामग्रीहरू भण्डारण गर्ने ।	शिक्षा शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	शीतलहरबाट विद्यार्थीमा हुनसक्ने प्रभावहरूको बारेमा विद्यालयमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	शिक्षा शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	चट्ट्याङबाट बच्न अपनाउनुपर्ने उपायबारे विद्यालयहरूमा चेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।	शिक्षा शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	योजना निर्माणमा सहयोग गर्नका लागि आपतकालिन अबश्थामा शिक्षा तालिम सम्बन्धि प्रशिक्षक प्रशिक्षण उपलब्ध गराउने ।	शिक्षा शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	विद्यालयमा सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्न लगाउने ।	शिक्षा शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	

बिषयगत क्षेत्र	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
			आन्तरीक	वाह्य	
	द्रुत तथा विस्तृत सर्वेक्षणका लागि स्वयंसेवकहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	शिक्षा शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	विस्तृत सर्वेक्षणका लागि तालिम प्राप्त स्वयंसेवकहरुको रोष्टर तयार गर्ने ।	शिक्षा शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	द्रुत तथा विस्तृत सर्वेक्षणका लागि फारम छपाइ गर्ने ।	शिक्षा शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
संरक्षण विषयगत क्षेत्र	महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकको संरक्षणका तरिकाहरू बारे जानकारी पुस्तिका तयार एवं प्रकाशन गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	विपद्को समयका लागि अत्यावश्यक सेवाका सामग्रीहरू (जस्तैः डिग्निटि किट) खरिद गरी भण्डारण गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	यौन तथा लैगिकता हिंसा सम्वन्धि अभिमुखिकरण गर्ने	महिला तथा बालबालिका शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	विद्यालयका शिक्षकहरू र महिला स्वास्थ्य स्वय्सेविकालाई आधारभूत मनोसामाजिक परामर्श तालिम दिने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	विपद्को समयमा परिचालन हुने विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूलाई कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
खानेपानी तथा	पानी शुद्धिकरण सामग्री तथा पलाष्टिक, बाल्टिन, जग आदि भण्डारण गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	

बिषयगत क्षेत्र	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
			आन्तरीक	वाह्य	
सरसफाई विषयगत क्षेत्र	अस्थाई शौचालयका लागी आवश्यक सामग्रीको सम्भावित आपुर्तीकर्ता पहिचान तथा रोष्टर तयार गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	विपद्को समयमा खानेपानी शुद्धिकरणको लागि आवश्यक पर्ने औषधिको उचित भण्डारण गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	सरसफाईका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री तथा उपकरणहरू उपयुक्त ठाउँमा भण्डारण गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	खानेपानी ओसार्ने, जम्मा गर्ने र वितरण गर्ने साधनहरू मर्मत सम्भार गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	आपत्कालीन अवस्थामा प्रयोग गर्न सकिने खानेपानीको श्रोतहरू पहिचान र संरक्षण गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
शिघ्र पुर्नलाभ विषयगत क्षेत्र	विपद् जोखिम न्यूनिकरणलाई स्थानीय तह देखि विकासको योजनामा मूलप्रवाहीकरण गर्ने	प्राविधिक शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	डुवान गराउन नदीहरुको अध्ययन गरी डाइभर्सन गर्ने र आवश्यक तत्वन्ध गर्ने ।	प्राविधिक शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	नदी व्यवस्थापनको गुरु योजना तयार गर्ने ।	प्राविधिक शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	जोखिम संवेदनशिल भू-उपयोग योजना तयार गर्ने ।	प्राविधिक शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	

बिषयगत क्षेत्र	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
			आन्तरीक	वाह्य	
	संभावित विपद् बाट विस्थापित हुन सक्ने परिवार आंकलन गरि अस्थाई स्थलको पहिचान गर्ने	प्राविधिक शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	जोखिम युक्त वस्तीहरुको स्थानानन्तरण गर्ने ।	प्राविधिक शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	एकीकृत वस्ती विस्तारको अवधारणा कार्यान्वयन गर्ने ।	प्राविधिक शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	

खण्ड चार : स्वास्थ्य संकट पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

ठाकुरबाबा नगरपालिकाले विगत दुई वर्षदेखि कोभिड १९ को विश्वव्यापी महामारीको कारण स्वास्थ्य संकट भोगिरहेको छ। त्यसैगरी यो नगरपालिका बाढी, डुवान, शीतलहर, सर्पदंश र झाडापखालाको समेत जोखिममा रहेको छ। वर्षेनी बाढी तथा डुवानका घटना हुने हुनाले बाढी पश्चात झाडापखाला लगायतको महामारी फैलिन सक्ने जोखिम रहेको छ। कोभिड १९ बाट यस नगरपालिकामा जम्मा ००० जना संक्रमित भएको र पहिलो लहरमा ०० जना र दोश्रोमा लहरमा ०० जना गरी जम्मा ०० को मृत्यु भएको थियो। २०७९ असार सम्ममा ०० प्रतिशतले कोभिड विरुद्धको दुवै डोज खोप पाइसकेका छन्। कोभिडको रोकथाम तथा व्यवस्थापनको लागि नगरपालिकामा ०० क्वारेन्टिइन सञ्चालन गरिएको थियो। ०० वेडको ० वटा अस्थायी कोभिड अस्पताल सञ्चालन गरिएको थियो। कोभिड १९ को रोकथाम तथा प्रतिकार्य गर्ने क्रमामा नगरपालिकासँग प्रतिकार्यको लागि स्पष्ट कार्ययोजना थिएन। यसको लागि जनशक्ति र सामग्री सहितको पूर्वतयारी पर्याप्त थिएन। थौरै जनशक्ति, स्वास्थ्य सुरक्षा सामग्रीको अपर्याप्तता र अक्सिजनको कमिका बावजुद कोभिड १९ को पहिलो र दोस्रो लहरको प्रतिकार्य गरिएको थियो।

न्गरपालिकाको स्वास्थ्य संरचना तथा स्वास्थ्य विषयगत क्षेत्रले अन्य विपद्को समयमा विपद्का कारण घइते भएकाहरूलाई तत्काल उपचार र स्वास्थ्य सेवालाई नियमित गर्नको लागि काम गर्दछ भने स्वास्थ्य संकटको अवस्थामा नगरको स्वास्थ्य संरचना तथा स्वास्थ्य विषयगत क्षेत्रले स्वास्थ्य संकटको रोकथाम नियन्त्रण र व्यवस्थापनको लागि अग्र स्थानमा रहेर काम गर्दछ। यसमा अन्य विषयगत क्षेत्रले आ आफ्नो क्षेत्रबाट सहयोग गर्दछन्। नगरमा हुनसक्ने स्वास्थ्य संकटलाई ध्यानमा राखी स्वास्थ्य संकट पूर्वतयारी एवम् प्रतिकार्यका लागि देहायबमोजिमका क्रियाकलापहरु तय गरिएको छ।

४.१ स्वास्थ्य संकट पूर्वतयारी कार्ययोजना

क्र.सं.	पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	समन्वय/सहयोग
१	नगरपालीकाकामा रहेका सबै स्वास्थ्य संस्था तथा हस्पिटलहरुको आपत्कालीन योजना तयार गर्ने गराउने	तत्काल	स्वास्थ्य संस्था	सबै स्वास्थ्य संस्था	
२	नगरपालीका र वडा तहमा द्रुत प्रतिकार्य टोली गठन गर्ने	तत्काल	वडा	वडा कार्यालय	
३	सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आपत्कालीन स्वास्थ्य प्रतिकार्य नमुना अभ्यास गर्ने गराउने	नियमित	स्वास्थ्य संस्था	सबै स्वास्थ्य संस्था	
४	नगरपालीका मातहत रहेका अस्पताल तथा स्वस्थ्य संस्थाहरूको सेवा, वेड क्षमता अध्यवधिक गर्ने	तत्काल	नगरपालीका	सबै स्वास्थ्य संस्था	स्वास्थ्य शाखा
५	नगरपालीकाका विभिन्न स्वास्थ्य संस्थामा रहेका स्वास्थ्य जनशक्तिको विवरण अद्यवधिक गर्ने	तत्काल	नगरपालीका	सबै स्वास्थ्य संस्था	स्वास्थ्य शाखा
६	नगरको स्वास्थ्य संकट सम्बन्धी विवरण स्वास्थ्य पाश्वचित्र र नगर आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा अद्यावधिक गर्ने प्रवन्ध गर्ने		नगरपालीका	१	आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र

७	महामारीजन्य स्वास्थ्य संकटको समयमा नगरपालीकाको सेवा सञ्चालन सम्बन्धि स्वास्थ्य प्रोटोकल तयार गर्ने		नगरपालीका	१	स्वास्थ्य शाखा
८	स्वास्थ्य संकटको समयमा नगरपालिकको स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि तयार गर्ने		नगरपालीका		स्वास्थ्य संस्थाहरु
९	महामारीको समयमा जनस्वास्थ्य सेवा (पोषण, खोप, सुरक्षित मातृत्व, बाल स्वास्थ्य, परिवार नियोजन) उपलब्ध गराउने कार्यविधि तयार गर्ने		नगरपालीका		स्वास्थ्य शाखा
१०	महामारीजन्य स्वास्थ्य संकटको समयमा विद्यालय तथा शैक्षिक संस्था सञ्चालन सम्बन्धी प्रोटोकल तथार गरी विद्यालय सञ्चालनको प्रवन्ध गर्ने		नगरपालीका	सबै शिक्षालय	संरक्षण तथा शिक्षा विषयगत क्षेत्र
११	उपचारको लागि विरामी रेफर गर्नको लागि रेफरल पद्धति र रेफरल हस्पिटलको व्यवस्था गर्ने		नगरपालीका		स्वास्थ्य संस्थाहरु
१२	महामारी खासगरी डेंगु प्रकोप क्षेत्र नक्शांकन गरी लामखुट्टे निर्मुल गर्ने काम गर्ने		नगरपालीका		खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्र, वडा कार्यालय
१३	अग्रपंतिमा काम गर्ने स्वास्थ्य तथा सुरक्षा कर्मीको लागि व्यक्तिगत सुरक्षाका सामग्रीहरूको प्रवन्ध गर्ने	तत्काल	नगरपालीका		स्वास्थ्य संस्थाहरु
१४	सबै कर्मचारीहरुलाई सुरक्षा प्रोटोकलको जानकारी गराउने	तत्काल	नगरपालीका		नगर विपद् व्यवस्थापन समिति
१५	महाव्याधिको समयमा बाहिरबाट आउने मानिसहरूलाई राख्न होल्डिङ् सेन्टर तथा क्वारेन्टिनको प्रवन्ध गर्ने		नगरपालीका	आवश्यकता अनुसार	बन्दोबस्ती विषयगत क्षेत्र
१६	नगपालिकामा बनाइएका आपत्कालीन आश्रयस्थलहरु महामारीको समयमा क्वरेन्टीन तथा आइसोलेसन केन्द्रको रुपमा संचालन गर्न सकिने गरी तयार गर्ने				अस्थायी आश्रयस्थल तथा बन्दोवस्ती क्षेत्र
१७	महामारीको समयमा सार्वजनिक यातायात सञ्चालन सम्बन्धी प्रोटोकल तयार गर्ने		नगरपालीका		यातायात कम्पनी तथा व्यवसायी समित
१८	महामारीको समयमा आर्थिक क्षेत्र तथा बजार सञ्चालन सम्बन्धि प्रोटोकल तयार गर्ने		नगरपालीका		उद्योग वाणिज्य संघ
१९	नगरपालीकामा रहका स्वास्थ्य संस्थामा सर्पदंश उपचारको प्रवन्ध गर्ने		नगरपालीका		स्वास्थ्य संस्थाहरु
२०	स्वास्थ्य संकट तथा महामारी नियन्त्रण र व्यवस्थापन सम्बन्धि स्वस्थ्यकर्मी सुरक्षाकर्मी र द्रुत प्रतिकार्य टोलीलाई तालिम दिने		नगरपालीका		स्वास्थ्य संस्थाहरु

४.२ स्वास्थ्य संकट प्रतिकार्य कार्ययोजना

समय	क.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समन्वय/सहयोग
० देखि २४ घण्टा	१	नगरपालीका क्षेत्रभित्रको सबै वा कुनै वडामा तीव्र गतिमा महामारी फैलिएमा वा अन्य स्वस्थ्य संकटको अवस्था आएमा स्वास्थ्य सेवा ऐन २०७५ बमोजिम स्वास्थ्य संकटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
	२	संकटग्रस्त क्षेत्रमा तत्काल प्रतिकार्यको लागि द्रुत प्रतिकार्य टोली (Rappid Response Team – RRT) परिचालन गर्ने	खोज उद्धार विषयगत क्षेत्र
	३	स्वास्थ्य संकटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरिएको क्षेत्र एवम् अवधिमा स्वास्थ्य सम्बन्धी प्रोटोकल पूर्ण रुपमा पालना गर्ने / गराउने	सुरक्षा निकाय
	४	उच्च संक्रामक महामारी फैलिएको अवस्थामा नगरपालीका प्रवेश गर्ने नाकाहरुमा कडाई गरी स्क्रिनिङ र क्वारेन्टिनको व्यवस्था गर्ने	सुरक्षा निकाय
	५	संक्रमितको कन्ट्रयाक ट्रेसिङ् परीक्षण गरी आइसोलेसन र उपचारको प्रवन्ध गर्ने	स्वास्थ्य संस्थाहरु
२४ घण्टा देखि ७ दिन	६	अस्पताल तथा स्वस्थ्य संस्थाहरू नियमित निसंक्रमित गर्ने	स्वास्थ्य संस्थाहरु
	७	सार्वजनिक ठाउँहरुमा IEC (Information Education and Communication) का माध्यमहरु जस्तै; पोस्टर पम्प्लेल्ट, सार्वजनिक सूचना मार्फत महामारीको कारक, सर्ने तरिका र रोकथामका बारेमा समुदायलाई सचेत गराउने	संचार माध्यम
	८	महामारीजन्य विपद्को लागि सामान्य विरामी र संक्रितहरुको लागि छुट्टाछुट्टै एम्बुलेन्सको प्रवन्ध गर्ने	स्वास्थ्य संस्थाहरु, एमबुलेन्स संचालक
७ दिन देखि १ महिना	९	स्वास्थ्य संकटको समयमा पूर्ण रुपमा सुरक्षा उपाय सहित नियमित स्वस्थ्य सेवा संचालन गर्ने	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्थाहरु
	१०	अन्य विपद्को कारणबाट फैलिनसक्ने महामारी नित्रणको लागि तयारी रहने	अन्य क्षेत्रहरु
	११	एक हप्ताको अवस्था विश्लेषण गरी परिस्थितिको आधारमा एक महिनाको लागि कर्ययोजना तयार गर्ने	विपद् लेखाजोखा विषयगत क्षेत्र
	१२	संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण कार्यलाई निरन्तरता दिने	अन्य क्षेत्र

३.२.पुर्वानूमानमा आधारित पुर्वतयारी योजना (पुर्वानूमान सम्भव हुने प्रकोपह□को लागि)

ठाकुरवावा नगरपालिका अर्न्तगत नियमितरुपमा प्रभाव पार्ने प्रकोप बाढी रहेको छ। बाढीको पुर्वानुमानका लागी यस नगर भित्र ३ वटा जल तथा बर्षामापन केन्द्रहरु स्थापना कार्यान्वयनमा रहेका छन। जल तथा वर्षा मापन केन्द्रबाट प्राप्त सुचनाहरुको आधारिकता परिक्षण जल तथा मौसम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय तथा आधिकारीक सुचनाहरुलाई सम्बन्धित निकाय र संकटासन्न समुदायसम्म सम्प्रेषण गर्ने कार्य जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र बाट र समुदाय स्तरसम्म स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र बाट हुने गरेको छ। साथै नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको प्राविधिक सहयोगमा ठाकुरबाबा नगरपालिकाले बाढि पुर्वसुचना प्रणालीलाई अझ प्रभावकारी बनाउनका लागि सुचना संयन्त्र निर्माण गरेको छ। पुर्वानुमानमा आधारित भएर पुर्वकार्य गर्नका लागि पुर्वकार्य कार्यढाँचा जिम्वेवारी सहित बाडफाड गरिएको छ।

पुर्वसुचना संयन्त्र

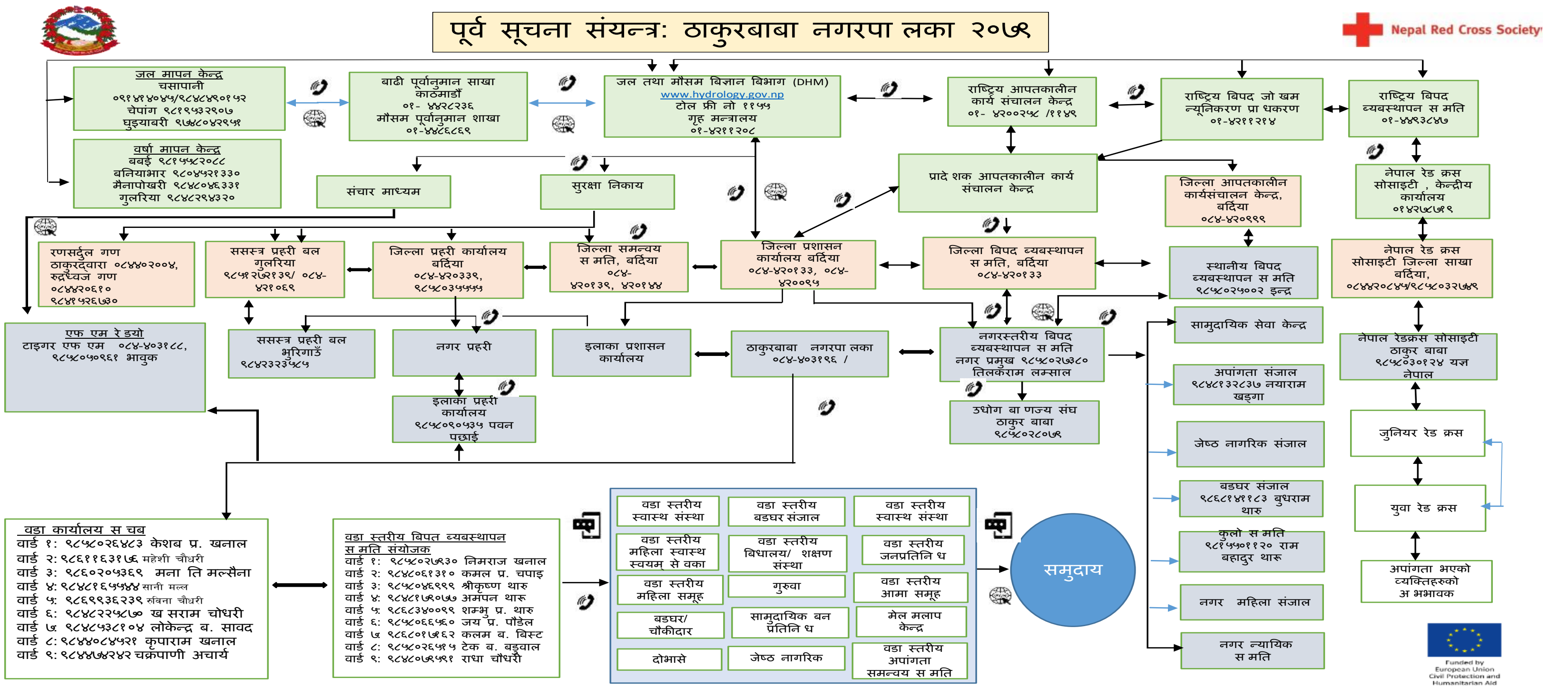

तालिका ३५: पुर्वानूमानमा आधारित पुर्वतयारी योजना

बिषयगत क्षेत्र	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
			आन्तरीक	वाह्य	
समन्वय, सूचना तथा खोज उद्धार क्षेत्र	स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र सम्वन्धि क्षमता विकास गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	विपद प्रतिकार्यका लागी सबै विषयगत क्षेत्रहरूलाई तयारी अवस्थामा रहन आग्रह गर्ने	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने आग्रह गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	प्रभावित हुनसक्ने समुदायलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने, गराउने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	आवश्यकता अनुसार बाढी पुर्व सुचना प्रणाली स्थापना गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	खोज तथा उद्धार टोली र क्षति सर्वेक्षण टोली तयारी अवस्थामा राख्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
	मनसुन पुर्व बाढी पुर्व सुचना सम्वन्धि कृत्रिम अभ्यास गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था	
खाद्यन्न तथा कृषि विषयगत क्षेत्र	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुलाई सम्भावित विपद वारे तयारी अवस्थामा रहनका लागी जानकारी गर्ने ।	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	पहिचान गरिएका आपुर्तीकर्ता तथा खाद्य उद्योगहरुलाई सामान आपुर्तीका लागी तयारी रहन जानकारी गराउने ।	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	विपद्को समयमा खाद्य सामग्रीहरू विपद् प्रभावित स्थानमा लैजान सवारी साधन तयारी अवस्थामा राख्ने र भण्डारण गरिएको खाद्य सामग्रीहरूको अवस्था निरिक्षण गर्ने ।	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	

बिषयगत क्षेत्र	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
			आन्तरीक	वाह्य	
	सम्भावित विपदवाट प्रभावित हुन सक्ने क्षेत्रका अति संकटासन्न समुहका व्यक्तिहरुको पहिचान गरि राख्ने ।	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
आपत्कालीन आवास तथा गैर खाद्य विषयगत क्षेत्र	सम्भावित विपद जोखिम वारे विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूलाई जानकारी गराउने	नगर प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था	
	आपतकालिन आवास तथा गैह्खाद्य सामग्री आपुर्तीकर्तालाई सम्भावित विपद जोखिम बारे जानकारी गराउने ।	नगर प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था	
	अस्थायी आश्रय वा आवास निर्माणका सामग्रीहरू तथा औजारहरू तैयारी गर्ने ।	नगर प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था	
	अस्थायी आश्रय वा आवास निर्माण सामग्री तथा औजारहरू ढुवानीको लागि सवारी साधन, निर्माण जनशक्ति तैयारी अवस्थामा राख्ने ।	नगर प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था	
	सम्भावित प्रभावित क्षेत्रमा पहिचान गरिएका सुरक्षित स्थानमा अस्थायी आवासको व्यवस्थापन बारेमा छलफल गर्ने ।	नगर प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था	
स्वास्थ्य तथा पोषण बिषयगत क्षेत्र	सम्भावित विपद जोखिम आँकलनका आधारमा स्वास्थय आपत्कालीन् योजना तयार गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	प्रभावित हुनसक्ने क्षेत्रका सम्भावित घाइते तथा बिरामीहरुका लागि प्राथमिक उपचारक र एम्बुलेन्स सेवा तयारी अवस्थामा राख्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	विपद् प्रभावित स्थानमा लैजाने औषधी तथा उपकरणको अवस्थावारे अनुगमन गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	प्राथमिक उपचार र स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने जनशक्ति र सवारी साधन तयारी अवस्थामा राख्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	

बिषयगत क्षेत्र	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
			आन्तरीक	वाह्य	
आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्षण विषयगत क्षेत्र	सम्भावित विपद जोखिम आँकलनका आधारमा शिक्षा भैपरी योजना तयार गर्ने ।	शिक्षा शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	विद्यालयको गैरसंरचनाम्क जोखिम पहिचान गरी सुधार गर्न अनुरोध गर्ने ।	शिक्षा शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	विपद्को वेला के गर्ने र के नगर्ने भन्ने विषयमा विद्यार्थीलाई सचेत गर्ने ।	शिक्षा शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	विद्यालय निरन्तरता योजना तयार गर्ने ।	शिक्षा शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	अस्थाई सिकाई केन्द्र स्थापनाका लागी तयारीका लागि विद्यालयलाइ्र अनुरोध गर्ने ।	शिक्षा शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	पर्याप्त सर्वेक्षण सामग्री तथा सर्वेक्षणकर्ताका बन्दोबस्ति र सुरक्षा सामग्रीहरु वितरण गर्ने ।	शिक्षा शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
संरक्षण क्षेत्र	तालिम प्राप्त मनोसामाजिक परामर्शकर्ताहरुको सुचि तयारी अवस्थामा राख्ने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	विपद् प्रभावित स्थानमा लैजाने सरसामानहरू (जस्तैः डिग्निटी किट, एडोल्सेन्ट किट आदि) तैयारी अवस्थामा राख्ने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
खानेपानी तथा सरसफाई	खानेपानी शुद्धिकरणका लागि पर्याप्त औषधि तथा प्रविधिको तैयारी अवस्थामा राख्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	खानेपानी वितरण र सरसफाईका आवश्यक सामग्रीहरु तैयारी अवस्थामा राख्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	अस्थाई शौचालय निर्माण सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	

बिषयगत क्षेत्र	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
			आन्तरीक	वाह्य	
शिघ्र पुर्नलाभ	विषयगत क्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने ।	प्राविधिक शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	
	अत्यावश्यक सेवा सुचारू गर्नका लागि भण्डारण गरिएका आवश्यक सामग्री तथा उपकरणहरू निरिक्षण गर्ने र दक्ष जनशक्ति तैयारी अवस्थामा राख्ने ।	प्राविधिक शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था	

पुर्वकार्य र जिम्मेवारी

क.सं.	पुर्वानुमानमा आधारित पुर्वकार्य	जिम्मेवार	श्रोत	समय सिमा
१	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बैशाख पहिलो हप्तामा बसि मनसुन पूर्वतयारी सम्बन्धि कार्य सुरु गर्नको लागि विषयगत समितिलाई जिम्मेवारी तोक्ने	सदस्य सचिव- स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	**मनसुन पूर्वतयारी**
२	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, हावापानी विज्ञान महाशाखाको ऋतुगत हावापानी आँकलन बुलेटिन जारी भएको दिनमा सबै विषयगत समिति सदस्यहरुलाई एस एम एस मार्फत जानकारी गराउने	विपद् सर्म्पक व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	**मनसुन पूर्वतयारी**
३	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, हावापानी विज्ञान महाशाखाको ऋतुगत हावापानी आँकलन बुलेटिन अनुसार मनसुन शुरु हुनु दुई हप्ता अगाडी स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी विषयगत समितिको कार्यप्रगती पुनरावलोकन गर्ने र प्रगती सन्तोषजनक नभएमा त्यसपछिका १ हप्ताभित्र सबै कार्य सम्पन्न गर्नको लागि निर्देशन दिने	प्रमुख- स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	**मनसुन पूर्वतयारी**

४	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, हावापानी विज्ञान महाशाखाको ऋतुगत हावापानी आँकलन बुलेटिन अनुसार मनसुन शुरु हुने मिति भन्दा अगाडीको हप्तामा सिमुलेसन गर्ने	नेपाल रेडक्रसको सहयोगमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**मनसुन पूर्वतयारी**
५				
सुचना जारी गर्ने				
६	एफ एम बाट बजाउने सुचना, बडघर संयन्त्र र स्थानीय समूह मार्फत दिइने सुचना र एस एम एस मार्फत दिइने सुचनाको (सतर्क रहने, घर तथा नाला सबलीकरण गर्ने, स्थानान्तरणको लागि तयार रहने, स्थानान्तरण शुरु गर्ने जस्ता) तयार गर्ने	विपद् सर्म्पक व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	**मनसुन पूर्वतयारी**
७	बडघर संयन्त्र र स्थानीय समूह मार्फत दिइने सुचनामा कसको सहयोग लिने भन्ने सूची तयार गर्ने र सो व्यक्तिहरुसँग सहमति लिने	विपद् सर्म्पक व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	**मनसुन पूर्वतयारी**
८	सूचिकृत व्यक्तिहरुलाई बडघर संयन्त्र र स्थानीय समूहमार्फत कसरी प्रभावकारी सुचना संप्रेशण गर्ने भन्ने तालिम दिने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**मनसुन पूर्वतयारी**
९	एफ एम रेडियो मार्फत सुचना जारी गर्नको लागि सम्झौता गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	-	**मनसुन पूर्वतयारी**
१०	एस एम एस मार्फत सुचना जारी गर्नको लागि सम्बन्धित सेवा प्रदायकसँग सम्झौता गर्ने वा सम्झौता भए नभएको सुनिश्चित गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	-	**मनसुन पूर्वतयारी**
११	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, हावापानी विज्ञान महाशाखाको ऋतुगत हावापानी आँकलन बुलेटिन अनुसार मनसुन शुरु हुने मिति भन्दा एक हप्ता अगाडी देखि मौसमको समयमा कुल कुलेशा सफा गर्नको लागि एफ एम रेडियो मार्फत सुचना जारी गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	**मनसुन पूर्वतयारी**
नाला सफा गर्ने				

१२	जिआइएस प्रविधिको प्रयोग गरि बाढी सम्भावित क्षेत्रभित्र रहेका नालाहरु पहिचान एवं नक्शाङ्कन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**मनसुन पूर्वतयारी**
१३	बाढी सम्भावित क्षेत्रभित्र रहेका नालाहरुमा कुनै अवरोध भए नभएको अनुगमन गर्ने व्यक्तिहरु सम्भावित जोखिमयुक्त नालाहरुसँग जोडिएका घरपरिवारका सदस्य समेत संलग्न गरि पहिचान गर्ने र सूचि तयार गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति		**मनसुन पूर्वतयारी**
१४	बाढी सम्भावित क्षेत्रभित्र रहेका नालाहरु प्रत्यक बर्ष सफा गर्ने कार्यलाई प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत योजनामा समावेश गर्नको लागि सिफारिस गर्ने	स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति		**मनसुन पूर्वतयारी**
१५	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत दर्ता भएका व्यक्तिहरुमध्ये सफा गर्नुपर्ने नाला क्षेत्रभित्रका व्यक्तिहरु पहिचान गरि सूचि तयार गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति		**मनसुन पूर्वतयारी**
१६	नाला वरपर रहेका स्थानीय व्यक्तिहरुलाई नाला सफा गर्ने कार्यबारे विस्तृत जानकारी दिने र स्वंमसेवाको लागि अनुरोध गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	-	**मनसुन पूर्वतयारी**
१७	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, हावापानी विज्ञान महाशाखाको ऋतुगत हावापानी आँकलन बुलेटिन अनुसार मनसुन शुरु हुने मिति भन्दा एक हप्ता अगाडी देखि मौसमको समयमा कुल कुलेशा सफा गर्नको लागि एफ एम रेडियो मार्फत सुचना जारी गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	**मनसुन पूर्वतयारी**
१८	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत दर्ता भएका व्यक्तिहरुमध्ये सफा गर्नुपर्ने नाला क्षेत्रभित्रका पहिचान गरिएका व्यक्तिहरुलाई नाला सफा गर्नको लागि परिचालन गर्ने	स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम	**मनसुन पूर्वतयारी**
बालुवा बोरा भरि तत्बन्धन बलियो बनाउने				
१९	जिआइएस प्रविधिको प्रयोग गरि बाढी सम्भावित क्षेत्रभित्र रहेका नालाहरुमा कहाँ तटबन्धन बलियो बनाउनु पर्नेछ पहिचान एवं नक्शाङ्कन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**मनसुन पूर्वतयारी**

२०	आवश्यक बालुवा भर्ने बोरा खरिद गर्ने र स्टक राख्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**मनसुन पूर्वतयारी**
२१	बालुवा बोरा भरी तटबन्ध बलियो बनाउनुपर्ने स्थान छेउको घरधनिको नामावली तयार गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**मनसुन पूर्वतयारी**
२२	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत दर्ता भएका व्यक्तिहरुमध्ये बालुवा बोरा भर्नुपर्ने क्षेत्रभित्रका व्यक्तिहरु पहिचान गरि सूचि तयार गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	-	**मनसुन पूर्वतयारी**
२३	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत दर्ता भएका व्यक्तिहरुमध्ये बोरा भर्नुपर्ने क्षेत्रभित्रका पहिचान गरिएका व्यक्तिहरुलाई बोरा भर्नको लागि परिचालन गर्ने	स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम वा स्थानीय विपद व्यवस्थापन कोष	**मनसुन पूर्वतयारी**
विशेष सहयोग आबश्यक पर्ने अति संकटासन्न घरधुरीका लागि अन्नबालि भित्राउन सहयोग गर्ने				
२४	होचो स्थानमा रहेको खेती योग्य जमिन पहिचान गरी ती मध्ये पूर्ण अपाङ्गता व्यक्ति र विधवा महिला भएको घरपरिवारको कुन कुन पर्दछन पहिचान गरि सूचि तयार गर्ने र जिआइएस प्रविधि मार्फत नक्सा तयार गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	-	**मनसुन पूर्वतयारी**
२५	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत दर्ता भएका व्यक्तिहरुमध्ये अन्नबालि भित्राउनको लागि प्रयोग गर्ने व्यक्तिहरु पहिचान गरि सूचि तयार गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	-	**मनसुन पूर्वतयारी**
पानी स्वच्छता				
२६	बाढी अति जोखिम क्षेत्रभित्र रहेका र बाढी पश्चात पानी निर्मलीकरण गर्नुपर्ने घरपरिवार पहिचान गरि सूचिकृत गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**मनसुन पूर्वतयारी**
२७	पानी निर्मलीकरण गर्ने साधन वा औषधि खरिद गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**मनसुन पूर्वतयारी**
२८	न्यूनतम पानी स्टोर गर्नको लागि जेरीक्यान खरिद गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**मनसुन पूर्वतयारी**
नगद हस्तान्तरण				
२९	बाढी जोखिम क्षेत्रभित्रका विपद पूर्व नगद हस्तान्तरण गर्नुपर्ने व्यक्ति वा घरधुरी सम्बन्धमा निर्णय गर्ने	स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति		**मनसुन पूर्वतयारी**
३०	नगद हस्तान्तरण विस्तृत कार्ययोजना र मानक संचालन प्रकृया तयार गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**मनसुन पूर्वतयारी**

३१	नगद हस्तान्तरण विस्तृत कार्ययोजना र मानक संचालन प्रकृया स्वीकृत गर्ने	स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	**मनसुन पूर्वतयारी**
३२	नगद हस्तान्तरण गरिने व्यक्तिको नामावली, ठेगाना, र सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने बैंक खाता वा डेविड एटीएम कार्ड खाता तयारी अवस्थामा राख्ने	स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिको सहयोगमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		**मनसुन पूर्वतयारी**
३३	बाढी जोखिम क्षेत्रभित्रका विपद पूर्व नगद हस्तान्तरण गर्नुपर्ने व्यक्ति वा घरधुरी सम्बन्धमा निर्णय गर्ने	स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति		**मनसुन पूर्वतयारी**
३४	नगद हस्तान्तरण विस्तृत कार्ययोजना र मानक संचालन प्रकृया तयार गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**मनसुन पूर्वतयारी**
३५	नगद हस्तान्तरण विस्तृत कार्ययोजना र मानक संचालन प्रकृया स्वीकृत गर्ने	स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	**मनसुन पूर्वतयारी**
व्यक्ति, पशुचौपाया र सम्पति स्थानान्तरण				
३६	बाढी पुनरागमन अवधि बमोजिमको सङ्कटासन्न घरपरिवारको लागत तयार गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**मनसुन पूर्वतयारी**
३७	बाढी पुनरागमन अवधि बमोजिमको सङ्कटासन्न घरपरिवार मध्ये अति जोखिममा रहेका समूहहरु सामाजिक सुरक्षा भत्ताको नामावली प्रयोग गरि पहिचान गर्ने र व्यक्ति, पशुपंक्षी, र सम्पति स्थानान्तरणको लागि बाह् सहयोग आवश्यक पर्नेघर परिवार र सहयोगको प्रकारको योजना बनाउने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**मनसुन पूर्वतयारी**
३८	बाढी पुनरागमन अवधि बमोजिम सुरक्षित स्थान पहिचान गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**मनसुन पूर्वतयारी**
३९	स्थानान्तरण गर्ने सुरक्षित बाटाहरुको (बैकल्पित समेत) नक्साङ्कन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**मनसुन पूर्वतयारी**
४०	सामाजिक सुरक्षा भत्ताको नामावली प्रयोग गरि स्थानान्तरणको अवधिमा विशेष आवश्यकता (आवास, शौचालय, खानेपानी, लत्ताकपडा, खानेकुरा) पर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**मनसुन पूर्वतयारी**

	व्यक्तिहरुलाई आवश्यकता बमोजिमको व्यवस्था गर्ने योजना बनाउने			
४१	स्थानान्तरण योजनाको बारेमा समुदायसँग सहमत गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**मनसुन पूर्वतयारी**
४२	स्थानान्तरणको लागि आवश्यक पर्ने खाद्य तथा गैर खाद्य सामाग्री खरिद तथा ढुवानीको लागि सम्झौता गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**मनसुन पूर्वतयारी**
४३	स्थानान्तरणको समयमा कागजपत्र सुरक्षित गर्नको लागि आवश्यक प्लाष्टिक व्याग उपलब्ध गराउनको लागि खरिद गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**मनसुन पूर्वतयारी**
४४	अस्थाई आवास निर्माणका लागि तालिम प्राप्त जनशक्तिको सूचिकृत गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**मनसुन पूर्वतयारी**
४५	स्थानान्तरण स्थानमा सहयोग कक्ष स्थापना सम्बन्धि योजना बनाउने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**मनसुन पूर्वतयारी**
गुनासा सुनुवाई संयन्त्र				
४६	पालिकामा रहेको गुनासो सुनुवाई संयन्त्रमा विपदको समयलाई मध्यनजर गरि विस्तार गर्ने र विपदको समयमा प्रयोग हुने गुनासा सुनुवाई संयन्त्र स्थापना गर्ने ।			**मनसुन पूर्वतयारी**

पुर्वानुमान ट्रिगर	**ट्रिगरको अनुगमन र सुनिश्चितता**

बबई नदीको चेपाङ जलमापन केन्द्रमा विश्व बाढी सतर्कता प्रणाली (GloFAS) को जलप्रवाह पूर्वानुमान उपलब्धतामा २ बर्षे वा सो भन्दा बढी बर्षको बाढी फर्कने सम्भावना (७०) देखिएमा या विश्वब्यापी / क्षेत्रीय हावापानी मोडेल हरु (ECMWF, GFS, NCMWRF) को पूर्वानुमानले आगामी हप्ता/दिनहरुमा बबई जलाधार र तल्लो तटीय क्षेत्र भारी वर्षा (१०० मी मी भन्दा बढी) हुने प्रक्षेपण गरेमा या जल तथा मौसम विज्ञान विभाग बाढी पूर्वानुमान /हावापानी विज्ञान महाशाखाबाट बबई जलाधार र तल्लो तटीय क्षेत्रको वर्षा र बाढीको जोखिमलाई इंकित गर्दै बिशेष हावापानी बुलेटिन जारी भएमा	विपद व्यवस्थापन सम्पर्क व्यक्तिले मौसम विज्ञान विभाग, हावापानी विज्ञान महाशाखाको कृतुगत हावापानी आँकलन बुलेटिन अनुसार नेपालमा मनसुन शुरु हुने मिति देखि अन्त्यहुने मितिसम्म प्रत्येक दिन नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखाको सम्पर्क व्यक्तिसँगको सहयोगमा GloFAS लगायत अन्य बिश्वब्यापी/क्षेत्रीय हावापानी मोडेल (ECMWF/GFS/NCMWRF) हरुको पूर्वानुमानको जानकारी राख्ने मौसम अनिश्चिततालाई मध्येनजर गर्दै बर्षा शुरु हुने मिति अगाडी र पछाडी पनि अनुगमन जारी राख्ने

पुर्वकार्य र जिम्मेवारी

क.सं.	पुर्वानुमानमा आधारित पुर्वकार्य	जिम्मेवार निकाय र संस्था	श्रोत	तत्परता ट्रिगर सुनिश्चितता पछिको समय सिमा ()	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)
१	पालिका प्रमुखको पूर्व स्विकृती लिई स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक बोलाउने	सदस्य सचिव- स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)**	**१२ घण्टा भित्र**
२	पालिका स्तरीय विषयगत क्षेत्रहरुलाई विपद व्यवस्थापन समितिको निर्णय मार्फत सक्रिय गर्ने	विपद् सर्म्पक व्यक्ति	-	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)**	**४८ घण्टामा**

४	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई जानकारी गराउने	विपद सम्पर्क व्यक्तिको सहयोगमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिको सदस्य सचिव	-	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)**	**२४ घण्टामा**
सुचना जारी गर्ने					
६	एफ एम रेडियो मार्फत मनसुनमा बाढीको सम्भावित खतरा रहेकाले सतर्क रहने सम्बन्धि साधारण सुचना बजाउन शुरु गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)**	**२४ घण्टा भित्र**
७	एस एम एस मार्फत सुचना जारी गर्नको सामाजिक सुरक्षा शाखाबाट सामाजिक सुरक्षा लाभग्राहीको फोन नं. संकलन गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	-	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)**	**४८ घण्टा भित्र**
८	एस एम एस मार्फत सुचना जारी गर्नको लागि सम्बन्धित सेवा प्रदायकसँग सम्झौता गर्ने वा सम्झौता भए नभएको सुनिश्चित गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	-	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)**	**४८ घण्टा भित्र**
नाला सफा गर्ने					
१२	एक हप्ता अगाडी देखि मौसमको समयमा कुल कुलेशा सफा गर्नको लागि एफ एम रेडियो मार्फत सुचना जारी गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४**	**४८ घण्टा भित्र**

				देखि ७ दिन अगाडी)	
१३	बाढी सम्भावित क्षेत्रभित्र रहेका नालाहरुमा कुनै अवरोध भए नभएको सम्बन्धित नला छेउका व्यक्तिसँग समन्वय गरि अनुगमन गर्ने	अनुगमन समितिका सदस्यहरुलाई विपद सम्पर्क व्यक्तिले परिचालन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)**	**७२ घण्टा भित्र**
१४	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत दर्ता भएका व्यक्तिहरुमध्ये सफा गर्नुपर्ने नाला क्षेत्रभित्रका पहिचान गरिएका व्यक्तिहरुलाई नाला सफा गर्नको लागि परिचालन गर्ने		ठाकुरबाबा नगरपालिका स्थानीय विपद व्यवस्थापन कोष	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)**	**७२ घण्टा भित्र**
१८					
बालुवा बोरा भरि तत्बन्धन बलियो बनाउने					
१९	बाढी सम्भावित क्षेत्रभित्र रहेका नालाहरुमा निरन्तर बर्षको कारणले गर्दा थप क्षति भए नभएको बालुवा बोरा भरी तटबन्ध बलियो बनाउनुपर्ने स्थान छेउको घरधनिसँगको समन्वयमा अनुगमन गर्ने	अनुगमन समितिका सदस्यहरुलाई विपद सम्पर्क व्यक्तिले परिचालन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)**	**४ दिनको दिन**
२०	बाढी सम्भावित क्षेत्रभित्र रहेका नालाहरुमा निरन्तर बर्षाको कारणले गर्दा थप क्षति भए नभएको अनुगमन गर्ने	अनुगमन समितिका सदस्यहरुलाई विपद सम्पर्क व्यक्तिले परिचालन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)**	**४ दिनको दिन**
विशेष सहयोग आबश्यक पर्ने अति संकटासन्न घरधुरीका लागि अन्नबालि भित्राउन सहयोग गर्ने					

२१	होचो स्थानमा रहेको खेती योग्य जमिन मध्ये पूर्ण अपाङ्गता व्यक्ति र विधवा महिला भएको घरपरिवारलाई सम्भावित बाढीको जोखिमको बारेमा एस एम एस मार्फत सूचित गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)**	**४ दिनको दिन**
२२	होचो स्थानमा रहेको खेती योग्य जमिनको अन्न भित्राउन योग्य भए नभएको अनुगमन गर्नको लागि सम्बन्धित घरपरिवारलाई सूचित गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)**	**४ दिनको दिन**
२३	सम्बन्धित घरपरिवारले सहमति दिए पश्चात प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत दर्ता भएका व्यक्तिहरुमध्ये अन्नबालि भित्राउनको लागि प्रयोग गर्ने व्यक्तिहरु पहिचान गरि तयार गरिएको सूचि बमोजिम सो व्यक्तिहरुलाई सम्भावित बाढी र गर्नुपर्ने कार्यको बारेमा एस एम एस मार्फत सूचित गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)**	**४ दिनको दिन**
पानी स्वच्छता					
२४	पानी शुद्धिकरण विधी र भण्डारण गर्ने तरिका बारे जन समुदायलाई सन्चार माध्यम मार्फत सचेतना गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)**	**४ दिनको दिन**
नगद हस्तान्तरण					
२४	नगद हस्तान्तरणको लागि प्रक्षपण गरिको बाढीको स्तरको आधारमा पुर्व छनौट	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४**	**५ दिन भित्र**

	आवश्यक सम्भावित लाभग्राहिहरुको तथ्याँक हरुको रुजु गर्ने			**देखि ७ दिन अगाडी)**	
व्यक्ति, पशुचौपाया र सम्पति स्थानान्तरण					
२५	स्थानान्तरणको लागि आवश्यक पर्ने सुरक्षित स्थान अनुगमन गर्ने र सुरक्षित बनाउनको लागि आवश्यक कार्य (सरसफाई, सामाग्रीको व्यवस्थापन) आदि गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)**	**५ दिन भित्र**
२६	स्थानान्तरणको लागि आवश्यक पर्ने सामाग्रीहरुको आपूर्ति हुनेमा सुनिश्चित हुने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)**	**६ दिन भित्र**
२७	अस्थाई आवास निर्माणका लागि आबस्यक पर्ने त्रिपाल र अस्थाई शौचालय सामाग्री, सोलार बत्ती वा जेनेरेटर नेरेसोको प्रादेशिक गोदाम वा जिल्ला गोदाममा पुर्व भण्डारण भए नभएको सुनिश्चित गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)**	**६ दिन भित्र**
गुनासा सुनुवाई संयन्त्र					
२८	पालीका स्तरमा रहेको गुनासो सुनुवाई संयन्त्रको लागि जिम्मेवार व्यक्ती तोक्ने	नगर उपप्रमुख	नगरपालिका	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (४ देखि ७ दिन अगाडी)**	**७ दिन भित्र**

- **कार्यविधि ३ सक्रियता चरण**

• **पुर्वानुमान ट्रिगर**	**ट्रिगरको अनुगमन र सुनिश्चितता**	**समय सीमा**
आगामी ७२ घन्टाको लागि अघिल्लो (GloFAS) को ट्रीगर कायमै रहेमा वा बाढीको स्तर र सम्भावनामा झन् बृद्धि दखिएमा या जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, बाढी पूर्वानुमान महाशाखाबाट जारी हुने ३ दिने बाढी पूर्वानुमान बुलेटिनले बर्दिया जिल्लालाई या बबई नदीलाई रातो रंगले इंकित गर्दै बाढीको उच्च जोखिममा रहेको प्रक्षेपण गरेमा या जल तथा मौसम विज्ञान विभाग गर्णीतिय मौसम पूर्वानुमान मोडेल (Numerical Weather Prediction- NWP) तिन दिने वर्षा पूर्वानुमानले आगामी २४ घण्टा देखि ७२ घण्टा बीच बबई जलाधार र तल्लो तटीय क्षेत्रमा अति भारी वर्षा (१५० मी मी भन्दा बढी) हुने प्रक्षेपण गरेमा	विपद व्यवस्थापन सम्पर्क व्यक्तिले मौसम विज्ञान विभाग, हावापानी विज्ञान महाशाखाको ऋतुगत हावापानी आँकलन बुलेटिन अनुसार नेपालमा मनसुन शुरु हुने मिति देखि अन्त्यहुने मितिसम्म प्रत्येक दिन नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखाको सम्पर्क व्यक्तिसँगको सहयोगमा जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, बाढी पूर्वानुमान महाशाखाबाट जारी हुने ३ दिने बाढी पूर्वानुमान बुलेटिनको जानकारी राख्ने विपद सम्पर्क व्यक्तिले सजकता वा खतरा तहको पूर्वानुमान देखिएपछि जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, बाढी पूर्वानुमान महाशाखामा सम्पर्क गरि बाढी तथा बर्षा सँग सम्बन्धित विस्तृत सूचना लिने	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)**
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, बाढी पूर्वानुमान महाशाखाबाट जारी हुने ३ दिने बाढी पूर्वानुमान बुलेटिनले आगामी बर्दिया जिल्ला र बबई नदीलाई आगामी २४ घण्टाको लागि रातो रंगले इंकित गर्दै बाढीको उच्च जोखिममा रहेको प्रक्षेपण गरेमा र	विपद व्यवस्थापन सम्पर्क व्यक्तिले प्रत्येक दिन नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको प्रतिनिधिको सहयोगमा जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, बाढी पूर्वानुमान महाशाखाबाट जारी हुने बाढी पूर्वानुमान बुलेटिनको जानकारी राख्ने	**बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१२ देखि २४ घण्टा अगाडी)**

जल तथा मौसम विज्ञान विभागको बाढी पूर्वानुमान मोडेल (HEC-HMS) ले या ICIMOD को MIKE मोडेलले बबई नदिमा बहाव आगामी २४ घण्टाभित्र खतरा तह भन्दा निकै माथि (झन्डै १ मिटर बढी) प्रक्षेपण गरेमा या जल तथा मौसम विज्ञान विभाग गर्णीतिय मौसम पूर्वानुमान मोडेल (Numerical Weather Prediction- NWP)/Flash Flood Guidance System ले आगामी २४ घण्टाको लागि बबई जलाधार र तल्लो तटीय क्षेत्रमा अति भारी वर्षा (२०० मी मी भन्दा बढी) हुने प्रक्षेपण गरेमा या जल तथा मौसम विज्ञान विभागको Rainfall Watch ले बबई जलाधार को तल्लो तटीय र चुरे आसपासका क्षेत्रमा अवस्थित कम्तिमा २ जलमापन केन्द्रमा बिगत २४ घन्टामा १५० मि मि भन्दा बढी वर्षा मापन गरेमा (विपद सम्पर्क व्यक्तिले बाढी पूर्वानुमान बुलेटिनमा बर्दिया जिल्ला र बबई नदीलाई आगामी २४ घण्टाको लागि रातो रंगले इंकित भएको देखिएपछि जल तथा मौसम विज्ञान विभागको बाढी पूर्वानुमान महाशाखामा सम्पर्क गरि बबई नदीको बाढी पूर्वानुमान मोडेल तथा बर्षासँग सम्बन्धित विस्तृत सूचना लिने र जानकारीको यकिन गर्ने)	जल तथा मौसम विज्ञान विभागको वेवसाइटमा बर्षा र बाढी अनुगमन गरिरहने	

पुर्वकार्य र जिम्मेवारी

क्र.सं.	पुर्वानुमानमा आधारित पुर्वकार्य	जिम्मेवार निकाय र संस्था	श्रोत	सकृय ट्रिगर सुनिश्चितता पछिको समय सिमा	समय सिमा
१	पालिका प्रमुखको पूर्व स्विकृती लिई स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक बोलाएर पुर्व निर्धारित कार्यहरुको कार्यन्वयनको सुनिश्चितता गर्ने ।	विपद सम्पर्क व्यक्तिको सहयोगमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिको सदस्य सचिव	ठाकुरबाबा नगरपालिका	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	१२ घण्टा भित्र
२	बाढी पूर्वानुमान समय भन्दा २४ घण्टा अगाडीको ट्रिगर भएको सन्दर्भमा थप बैठक नबसीकन सबै कार्यपालिका सदस्य र कर्मचारीलाई विपद सम्पर्क व्यक्तिले जानकारी गराएर पूर्वकार्य संचालन गर्ने निणर्य गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्तिको सहयोगमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिको सदस्य सचिव	-	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	२४ घण्टा भित्र
३	आकस्मिक कार्य संचालन केन्द्र पूर्णरुपमा संचालन गर्ने र सो को जानकारी सबै कार्यपालिका पदाधिकारी र स्थानीय कर्मचारीहरुलाई दिने	विपद सम्पर्क व्यक्ति		बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	२४ घण्टा भित्र
४	विपद व्यवस्थापन समिति, सम्पर्क व्यक्तिको अन्य जिम्मेवारी पनि भएमा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१	२४ घण्टा भित्र

	निजको सम्पूर्ण जिम्मेवारीलाई यथावत राखि विपद व्यवस्थापनमा मात्र केन्द्रित गर्ने			देखि ३ दिन अगाडी)	
५	विपद व्यवस्थापन समिति, सम्पर्क व्यक्तिको सहयोगार्थ नेपाल रेडक्रस सोसाइटीबाट पालिका सहयक बाहेक एक जना समर्पित व्यक्ति खटाउने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	२४ घण्टा भित्र
६	जल तथा मौसम विज्ञान विभागको वेवसाइटमा बर्षा र बाढी अनुगमनको आधारमा सबै कार्यपालिका सदस्य तथा क्लस्टर सम्पर्क व्यक्तिलाई एस एम एस मार्फत जानकारी गराउने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको प्रतिनिधिको सहयोगमा विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	४८ घण्टा भित्र
७	सबै कार्यपालिका सदस्य तथा क्लस्टर सम्पर्क व्यक्तिलाई एस एम एस मार्फत जानकारी गराउने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१२ देखि २४ घण्टा अगाडी)	१२ घण्टा भित्र
८	सम्बन्धित सबै क्लस्टर सकृय हुने	क्लस्टर सम्पर्क व्यक्तिहरु	-	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१२ देखि २४ घण्टा अगाडी)	१२ घण्टा भित्र
१०	जल तथा मौसम विज्ञान विभागको वेवसाइटमा बर्षा र बाढी अनुगमनको आधारमा सबै कार्यपालिका सदस्य तथा क्लस्टर सम्पर्क व्यक्तिलाई एस एम एस मार्फत जानकारी गराउने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको प्रतिनिधिको सहयोगमा विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१२ देखि २४ घण्टा अगाडी)	१२ घण्टा भित्र
११	जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति, प्रदेश विपद व्यवस्थापन समिति र केन्द्रिय विपद व्यवस्थापन समितिलाई जानकारी गराउने, आवश्यक सहयोगको लागि समन्वय गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	-	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१२	१२ घण्टा भित्र

				देखि २४ घण्टा अगाडी)	
सुचना जारी गर्ने					
६	एफ एम रेडियो मार्फत जल तथा मौसम विज्ञान विभागको मौसम बुलेटिनको आधारमा बाढीको खतरा रहेकाले सतर्क रहने सम्बन्धि साधारण सुचना बजाउन शुरु गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	१२ घण्टा भित्र
७	एफ एम रेडियो मार्फत जल तथा मौसम विज्ञान विभागको मौसम बुलेटिनको आधारमा बाढीको खतरा रहेकाले खाद्यान्न तथा महत्वपूर्ण कागजात सुरक्षित राख्नको लागि सुचना बजाउन शुरु गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	१८ घण्टा भित्र
८	बडघर संयन्त्र र स्थानीय समूह मार्फत दिइने सुचना सूचिकृत व्यक्तिको मोबाइलमा पठाएर साथसाथै वडा कार्यालयमा प्रिन्ट सुचना पठाएर जानकारी गराउन शुरु गर्ने	सुचना प्रविधि अधिकृतको सहयोगमा विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	१८ घण्टा भित्र
९	सामाजिक सुरक्षा भत्तामा समावेश भएका अति जोखिम समुहलाई सतर्क रहन र महत्वपूर्ण कागजात सुरक्षित गर्नको लागि एस एम एस मार्फत सुचना जारी गर्ने	सुचना प्रविधि अधिकृतको सहयोगमा विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	१८ घण्टा भित्र
१०	भिन्न तरिकाले सूचना आवश्यक पर्ने व्यक्तिलाई घरदैलोमानै गई खाद्यान्न तथा महत्वपूर्ण कागजात सुरक्षित राख्नको लागि सूचना दिने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	१८ घण्टा भित्र
११	सुचना संप्रेशण भए नभएको जानकारी राख्ने लग सिट भर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	-	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१	१८ घण्टा भित्र

				देखि ३ दिन अगाडी)	
१२	एफ एम रेडियो मार्फत जल तथा मौसम विज्ञान विभागको मौसम बुलेटिनको आधारमा बाढीको खतरा रहेकाले स्थानान्तरण हुनुपर्ने समुदाय र गरिने स्थानको बारेमा जानकारी दिने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१२ देखि २४ घण्टा अगाडी)	१८ घण्टा भित्र
१३	सामाजिक सुरक्षा भत्तामा समावेश भएका अति जोखिम समुहलाई एस एम एस मार्फत जल तथा मौसम विज्ञान विभागको मौसम बुलेटिनको आधारमा बाढीको खतरा रहेकाले स्थानान्तरण हुनुपर्ने समुदाय र गरिने स्थानको बारेमा जानकारी दिने	सुचना प्रविधि अधिकृतको सहयोगमा विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१२ देखि २४ घण्टा अगाडी)	२४ घण्टा भित्र
नाला सफा गर्ने					
१२	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत दर्ता भएका व्यक्तिहरुमध्ये सफा गर्नुपर्ने नाला क्षेत्रभित्रका पहिचान गरिएका व्यक्तिहरुलाई नाला सफा गर्नको लागि परिचालन गर्ने	विपद व्यवस्थापन समिति	स्थानीय विपद व्यवस्थापन कोष	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	२ दिन भित्र
बालुवा बोरा भरि तत्बन्धन बलियो बनाउने					
१९	बाढी सम्भावित क्षेत्रभित्र रहेका नालाहरुमा निरन्तर बर्षाको कारणले गर्दा थप क्षति भए नभएको अनुगमन गर्ने	अनुगमन समितिका सदस्यहरुलाई विपद सम्पर्क व्यक्तिले परिचालन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	१२ घण्टा भित्र
२०	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत दर्ता भएका व्यक्तिहरुमध्ये बोरा भर्नुपर्ने क्षेत्र भित्रका पहिचान गरिएका	विपद सम्पर्क व्यक्ति	स्थानीय विपद व्यवस्थापन कोष	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	१८ घण्टा भित्र

	व्यक्तिहरुलाई बोरा भर्नको लागि परिचालन गर्ने				
विशेष सहयोग आबश्यक पर्ने अति संकटासन्न घरधुरीका लागि अन्नबालि भित्राउन सहयोग गर्ने					
२४	होचो स्थानमा रहेको खेती योग्य जमिन मध्ये पूर्ण अपाङ्गता व्यक्ति र विधवा महिला भएको घरपरिवारको अन्नबालि भित्राउने बारे सम्बन्धित घरपरिवार र परिचालित हुने व्यक्तिहरुलाई खबर गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	
२५	होचो स्थानमा रहेको खेती योग्य जमिन मध्ये पूर्ण अपाङ्गता व्यक्ति र विधवा महिला भएको घरपरिवारको अन्नबालि भित्राउन सहयोग गर्ने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	
पानी स्वच्छता					
२६	बाढी अति जोखिम क्षेत्रभित्र रहेका र बाढी पश्चात पानी निर्मलीकरण गर्नुपर्ने घरपरिवारलाई पानी निर्मलिकरण गर्ने औषधि र जेरीक्यान वितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	
२८					
नगद हस्तान्तरण					
२९	नगद हस्तान्तरण गरिने व्यक्तिलाई एस एम एस र वडा कार्यालय मार्फत नगद हस्तान्तरण कार्यक्रममा छनौट हुनुको कारण सहितको सुचना दिने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	
३०	नगद दाखिला गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	

३१	नगद दाखिला पश्चात सम्बन्धित लाभग्राहीलाई जानकारी दिने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	
३२	नगद झिक्नको लागि आवश्यक सहयोग गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	
व्यक्ति, पशुचौपाया र सम्पति स्थानान्तरण					
३६	स्थानान्तरणको लागि आवश्यक सामाग्री स्थानान्तरण गर्ने सुरक्षित स्थानको नजिक ढुवानी गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	
३७	स्थानान्तरण गर्नको लागि व्यक्तिलाई सुरक्षित आवास निर्माण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	
३८	स्थानान्तरण समयमा आवश्यक पर्ने खाद्यान्न तथा गैर खाद्यान्न सामाग्री ढुवानी गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	
३९	एफ एम रेडियो मार्फत जल तथा मौसम विज्ञान विभागको मौसम बुलेटिनको आधारमा बाढीको खतरा रहेकाले स्थानान्तरण हुनुपर्ने समुदाय र गरिने स्थानको बारेमा जानकारी दिने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१२ देखि २४ घण्टा अगाडी)	

४०	सामाजिक सुरक्षा भत्तामा समावेश भएका अति जोखिम समुहलाई एस एम एस मार्फत जल तथा मौसम विज्ञान विभागको मौसम बुलेटिनको आधारमा बाढीको खतरा रहेकाले स्थानान्तरण हुनुपर्ने समुदाय र गरिने स्थानको बारेमा जानकारी दिने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१२ देखि २४ घण्टा अगाडी)	
४१	व्यक्ति, सम्पति र पशुपंक्षी स्थानान्तरण शुरु गर्ने	स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति संयोजक	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१२ देखि २४ घण्टा अगाडी)	
४२	संकटासन्न घरधुरीमध्ये अति जोखिममा रहेका र बाह्य सहयोग आवश्यक पर्ने घरपरिवारलाई सहयोग गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१२ देखि २४ घण्टा अगाडी)	
४३	सहयोग कक्ष स्थापना गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१२ देखि २४ घण्टा अगाडी)	
४४	खाद्यान्न वितरण शुरु गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१२ देखि २४ घण्टा अगाडी)	
४५	एफ एम रेडियो मार्फत जल तथा मौसम विज्ञान विभागको मौसम बुलेटिनको आधारमा बाढीको खतरा रहेकाले स्थानान्तरण हुनुपर्ने समुदाय र गरिने स्थानको बारेमा जानकारी दिने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१२ देखि २४ घण्टा अगाडी)	

गुनासा सुनुवाई संयन्त्र					
४६	गुनासो सुनुवाई संयन्त्रको बारेमा समुदायलाई एफ एम रेडियो मार्फत जानकारी गराउने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	
	गुनासो सुनुवाई संयन्त्र सक्रिय गराउने	विपद सम्पर्क व्यक्ति	ठाकुरबाबा नगरपालिका	बाढी पूर्वानुमान अग्रिम समय (१ देखि ३ दिन अगाडी)	

- **कार्यविधि ४: प्रारम्भिक प्रतिकार्य चरण**

घण्टा (कहिले)	**प्रतिकार्य गतिविधिहरु**	**जिम्मेवार निकाय संस्था**	**समय सिमा**
घण्टा ०	• खोज तथा उद्दार टोली र द्रुत प्रतिकार्य टोलीको परिचालनगर्ने	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति, सुरक्षा निकायहरु, रेडक्रस	घण्टा ०
	• मानिसहरू र घर पालुवा जनावरहरु स्थानान्तरण जारी राख्ने	नेपाल सेना, नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बल	
	• सूचना सङ्कलन गर्न, व्याख्या गर्न र पुष्टि गर्न आपत्कालिन सूचना प्रणाली (तथ्याङ्क-सूचना इकाई) स्थापना गर्ने	स्थानिय आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र, सुरक्षा निकायहरु	
	• प्रारम्भिक प्रतिकार्यका लागि कार्य संचालन विधि अनुसार स्थानिय आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र सक्रिय बनाउने	स्थानिय आपत्कालिनकार्य सञ्चालन केन्द्र र जिल्ला आपत्कालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र	

	• बाढीको खतरा क्षेत्रमा नदीको सतह चेतावनी तह भन्दा तल नझरेसम्म प्रत्येक घण्टाको अद्यावधिक सूचना प्रवाह जारी राख्ने	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, स्थानिय आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र, जिल्ला प्रशासन कार्यालय	
	• सम्बधित आपत्कालिन प्रतिकार्य योजनाहरुलाई सक्रिय बनाउने। विषयगत शाखा र कार्यदल समुहले आफ्ना सम्बधित आपत्कालिन योजनाहरु सक्रिय बनाउन नेतृत्व गर्ने	सबै विषयगत शाखाहरु	
घण्टा ० देखि घण्टा + ३	• स्थायिन विपद व्यवस्थापन समितिको आपत्कालिन बैठक बस्ने	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति, नगर कार्यपालिका	
	• आपत्कालिन संचार प्रणालीको (एक द्वार संचार नीति) विकास गर्ने र तथ्याङ्क-सूचना इकाईबाट प्राप्त नियमित सूचना सार्वजनिक जागरूकताका लागि रेडियो, टिभी, एसएमएस आदि मार्फत सूचना प्रवाह गर्ने	स्थानिय आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र, मिडिया, रेडक्रस	
	• घाइतेलाई घुम्ती क्लिनिकहरु मार्फत प्राथमिक उपचार गर्ने	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, विश्व स्वास्थ्य संगठन, स्वास्थ्य शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	• सम्बन्धित तथ्याङ्क, नक्साहरु संकलन गर्ने	स्थानिय आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र, सूचना प्रविधि शाखा	
	• राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरु, नागरिक समाज, मिडिया आदिबाट संकलित सूचनाको आधारमा आपत्काल (प्रारम्भिक परिदृश्य) को मात्रा र दायराको समीक्षा गर्ने	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति, स्थानिय आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र, नगर कार्यपालिका	
	• विपद्सँग जुध्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय पहलहरूको आवश्यकता निर्धारणगर्न पालिकाको	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति, सबै विषयगत शाखा प्रमुख	

	क्षमताको लेखाजोखा गर्ने		
	• विपद्को प्रकृति पालिकाको पहुँच बाहिर गएमा जिल्ला, प्रदेश र राष्ट्रिय स्तरको क्षमताका लागी पहलहरूको आवश्यकता समीक्षा गर्न संघिय अधिकारीहरुसँग संपर्क गर्ने	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति, स्थानिय आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र, नगरप्रमुख, सबै विषयगत शाखा, स्थानिय रेडक्रस र अन्य सरोकारवाला दातृ निकाय	
घण्टा + ६	• अन्तर विषयगत शाखाका बैठक नियमित बोलाउने, अन्तर विषयगत शाखा विच समन्वय र नियमित अन्तरक्रिया सुनिश्चित गर्ने	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति, स्थानिय आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र, विषयगत शाखा प्रमुखहरू	
	• संयुक्त रूपमा स्थिति विश्लेषण गर्ने र प्रतिवेदन तयार गर्ने	सबै विषयगत शाखाहरु र स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति	
घण्टा+ १२	• राहत शिविरहरुस्थापनाका लागि स्थानको तत्काल मूल्यांकन गर्ने र पहिचान गर्ने	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति र स्थानिय आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र	
	• आकस्मिक कक्ष, स्वास्थ्योपचार कक्ष, सूचना प्रसार कक्ष, सामग्री वितरण कक्ष र गुनासो सुनुवाई कक्ष स्थापना गर्ने	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति र स्थानिय आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र	
	• अस्थायी आश्रयस्थल र बाढी पीडितका लागि राहत चलानीको समन्वय र अख्तियारीको निरन्तरता दिने • जीवित व्यक्तिहरुलाई तत्काल जीवन रक्षक राहत सामग्रीको वितरण गर्ने	नगरप्रमुख र उपप्रमुख	
घण्टा +१२- घण्टा +२४	• प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा सम्पन्न गर्ने, बहु-क्लस्टर प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा जरुरी छ कि भनेर पहिचान गर्ने	स्थानिय जनप्रतिनिधि, सुरक्षा कर्मि र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	• बाढी प्रभावित सम्म पुग्न सम्भावित अवरोधहरुको	विपद सम्पर्क व्यक्ति	

	पहिचान गर्ने		
घण्टा +२४- घण्टा +४८	• अस्थायी आश्रयहरूको प्रबन्ध गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र विषयगत शाखा प्रमुखहरू	
	• स्थानान्तर, पुनर्वास गर्न नपर्ने जन समुदाय जसलाई उनीहरुका आफ्नै स्थानमा सहायता पुर्याउन सकिन्छ उनीहरुको पहिचान गर्ने	विपद सर्म्पक व्यक्ति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सुरक्षा निकायहरु	
	• पीडित व्यक्तिहरु जो स्थानीय स्रोतसाधनको प्रयोग गरेर आफ्ना लागि अस्थायी आवास बनाउँदछन् उनीहरुलाई नगद वितरण गर्ने	जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति, स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति, LEOC	
घण्टा +४८- घण्टा +७२/नदी स्तर सामान्य नहुन्जेल	• महिला, बालबालिका वृद्ध र अपांगका सुरक्षाको लागि शिविर र वितरण क्षेत्रमा विशेष सुरक्षा प्रबन्ध गर्ने	महिला बालबालिका शाखा प्रमुख	
	• घर पालुवा जनावरहरु तथा जीविकोपार्जन सामग्रीका सुरक्षा प्रबन्ध	कृषि तथा पशु शाखा र सुरक्षा निकाय	
	• नियमित स्थिति प्रतिवेदन प्रकाशित गर्ने	सबै विषयगत शााखा प्रमुखहरु	
	• प्रारम्भिक प्रतिकार्य चरणदेखि विपद् पहिलेको चरणमा जाने रणनीति बनाउन स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति र विषयगतशाखाहरुको बैठकबस्ने	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति र विषयगत शाखा प्रमुखहरु	

३.३. आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना (सवै विषयगत क्षेत्रहरुको लागि)

पालिका तथा वडा स्तरमा विपद्जन्य प्रकोप आएको वा आसन्न खतराको अवस्थामा तत्कालको आवश्यकता अनुसार गर्ने कार्यहरु समावेश यस उपशिर्षकमा वयान गरिने छ । यसमा विपद्को समय र विपद् पश्चात् तुरुन्तै चाल्नुपर्ने उद्धार, उपचार एवं जोखिम क्षेत्रबाट प्रभावितहरूलाई सुरक्षित स्थानमा सार्ने जस्ता राहत गतिविधिहरू समावेश हुनेछन् । खोज, उद्धार र स्थानान्तरण तथा विपद् पश्चात् परिस्थिति सामान्य नहुन्जेल सम्म गर्नुपर्ने प्रतिकार्य तथा शिघ्र पुर्नलाभका कार्यहरू यस चरणमा पर्दछन् ।

३.३.१ समन्वय, सुचना तथा खोज उद्धार क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

तालिका ३६: समन्वय, सुचना तथा खोज उद्धार क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
०–१ घण्टा	• तत्काल सरोकारवाला सम्पर्क व्यक्तिहरुसँग सूचना लिने • सम्भाव्य प्रभावित समुदायहरुलाई विपद्को सूचना एफ एम रेडियो र टेलिफोन मार्फत आवश्यकताकोआधारमा प्रवाह गर्ने • नगरपालिका तथा समुदाय स्तरका विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी नियमित सूचना आदान-प्रदान गर्ने । • बिषयगत क्षेत्रहरुलाई तत्काल सूचना सम्प्रेषण गर्ने • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति र जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र (DEOC) मा प्रतिवेदन गर्ने । • उद्धार कार्यको लागि थप जनशक्ति र श्रोत साधन का लागि जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र तथा राष्ट्रिय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र (DEOC /NEOC) मा तुरुन्त सुचना गर्ने । • अन्तर पालिकासंग समन्वय गर्ने । • पुर्वानुमानमा आधारित वाढी पुर्वसुचना अनुसार तयारी गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था
१–७ घण्टा	• घाईतेहरुको विवरण लिई उपचारको व्यवस्था मिलाउने । • सम्बन्धित जल मापन केन्द्रहरुमा नियमित सम्पर्क गर्ने र सूचना सम्प्रेषण गर्ने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
	• बिषयगत क्षेत्रको बैठक गरी आ-आफ्ना केन्द्रिय निकायमा सूचना प्रवाह गर्ने र गर्न लगाउने । • जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र (DEOC) मा निरन्तर जानकारी गराउने ।			
७–२४ घण्टा	• घाईतेहरुको विवरण अध्यावधिक गर्ने र उपचारको क्रमलाई निरन्तरता दिने । • उद्धार गरिएका व्यक्तिहरुको लगततयार गर्ने • अन्य विषयगत क्षेत्रका क्रियाकलापमासमन्वय र सहयोग गर्ने । • प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायमा पठाउन • मोवाइल मार्फत IRA तथ्याक सकंलनगर्ने	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था
२४–४८ घण्टा	• विपद्बाट प्रभावितहरुको लगत तयार गर्न समनवय गर्ने	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था
४८–७२ घण्टा	• खोज तथा उद्धार कार्यको लागि समन्वय र सूचनालाई निरन्तरता दिने ।	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था
७२ घण्टा देखि ७ दिन	•प्रभावित तथा क्षतिको तथ्यांक अध्यावधिक गर्ने । •स्वास्थ्य शिविर सञ्चालनमा समन्वयात्म भूमिका निर्वाह गर्ने	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था
एक साता देखि १ महिना भित्र	•समन्वय र सुचना व्यवस्थापन गर्ने । •सबै बिषयगत क्षेत्रसंग निरन्तरसमन्वय गर्ने	सुचना अधिकारी	नगरपालिका	संघसंस्था

३.३.२ खाद्यन्न तथा कृषि विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

तालिका ३७: खाद्यन्न तथा कृषि विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

समय अवधि	• प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
०–१ घण्टा भित्र	• विपद्मा परेका घरधुरी तथा जनसंख्या पहिचान र प्रारम्भिक सूचना /तथ्यांक संकलन	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
२–७ घण्टा भित्र	• तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने कार्य र समन्वय गर्ने	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
८–२४ घण्टा भित्र	• सूचना, तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने • प्रारम्भिक द्रुत सर्वेक्षण सम्पन्न गर्ने । • अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
२४–४८ घण्टा भित्र	• सूचना, तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने • अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
४८–७२ घण्टा भित्र	• सूचना, तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने • अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	• सूचना, तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने • अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
७ दिन देखि २ साता भित्र	• सूचना, तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने • अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था

समय अवधि	• प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
२ साता देखि १ महिना भित्र	•कृषि क्षेत्रमा परेको असरको बारेमा लेखाजोखा गर्ने, •तथ्यांक तयार गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने	कृषि शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था

३.३.३ आपत्कालीन आवास तथा गैर खाद्य विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

तालिका ३८: आपत्कालीन आवास तथा गैर खाद्य विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
०–१ घण्टा भित्र	समन्वय गर्ने र क्लष्टर सदस्यलाई गैह्र खाद्य क्षेत्रको बैठकको सुचना दिने ।	CMC	नगरपालिका	संघसंस्था
१–७ घण्टा भित्र	गैह्र खाद्य क्षेत्रको बैठक बस्ने र गैह्र खाद्य सामग्रीहरुको लेखाजोखा गर्ने ।	राहत वितरण समिति	नगरपालिका	संघसंस्था
७–२४ घण्टा	तत्काल आवश्यकताको आधारमा त्रिपाल तथा गैर खाद्य सामाग्री वितरण गर्ने ।	राहत वितरण समिति	नगरपालिका	संघसंस्था
२४–७२ घण्टा	•शिविरमा बसेका प्रभावित परिवारहरुलाई गैह्र खाद्य सामग्री बितरण गर्ने । •वालवालिका, विशेष परिस्थितिका महिला अपाङ्गताका लागि सरक्षण विषयगत क्षेत्रसग समन्वय गर्ने ।	राहत वितरण समिति	नगरपालिका	संघसंस्था
१ हप्ता भित्र	•स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिबाट निर्णय गराई Detailed Assessment Form प्रयोग गरि घरधुरी तहको सर्वेक्षण गर्ने •अन्य विषयगत क्षेत्रसग समन्वय गरि अगाडी वढ्ने	राहत वितरण समिति	नगरपालिका	संघसंस्था

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
	• बजारको संभाव्यता अध्ययन गर्ने			
१ महिना सम्म	• अस्थायी आश्रय स्थल व्यवस्थापन गर्ने • वासस्थानहिन परिवारलाई सुरक्षित वासस्थान निमार्ण शुरु गर्ने • आवासका थप आवश्यकता परिपूर्ति गर्न निर्शत नगद सहयोगका गतिविधि संचालन गर्ने	राहत वितरण समिति	नगरपालिका	संघसंस्था

३.३.४ स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

तालिका ३९: स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
०–१ घण्टा भित्र	सूचना आदान-प्रदान गर्ने गराउने	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
२–७ घण्टा भित्र	सूचनाको आधारमा विपद् प्रभावित क्षेत्रमा उपचारमा सहयोग पुयाँउन मद्दत गर्ने गराउने ।	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
८–२४ घण्टा भित्र	• विपद् प्रभावित क्षेत्रमा स्थानिय तहका प्रतिनिधिहरु,स्थानिय स्वास्थ्य कर्मीहरु, प्रहरीहरु र नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका स्थानिय उद्धारकर्ताहरु सँग समन्वयगरी प्राथमिक उपचार सेवा पुऱ्याउने, स्वास्थ्य शिक्षा दिने,	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
२४–४८ घण्टा भित्र	• द्रुत सर्वेक्षण टोली (RRT) को बैठक बसी विपदको क्षति आंकलन गर्न गराउन RRT लाई परिचालन गर्ने । • विपद् प्रभाविद क्षेत्रमा अस्थायी स्वास्थ्य शिविर स्थापना गरी स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
४८–७२ घण्टा भित्र	• द्रुत सर्वेक्षणको तथ्यांकको आधारमा प्रभावितहरुको स्वास्थ्य सम्बन्धी आवश्यकताको पहिचान गर्ने गराउने • सरसफाई पानीजन्य रोगको बारे सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
४८–७२ घण्टा भित्र	• स्तनपान प्रर्बद्धन गर्ने र तयारी खानाको व्यबस्थापन र बितरण गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
	● किट्जन्य रोगहरुबाट बच्न तथा बचाउनको लागी किटनाशक झुल बितरण गर्ने गराउने			
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	● स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति (LDMC) र सरोकारहरूको सहकार्यमा बैठक बसी प्रकोपको बारेको जानकारी तथा स्वास्थ्य सम्बन्धी संचालन गरिएका कार्यक्रम बारे सूचना प्रदान गर्ने । ● जिम्मेवारी बांडफांड, अत्यावश्यकीय तथास्वास्थ्य सेवा प्रदान, स्रोत परिचालन सुचना तथाजनचेतनामुलक सन्देशहरू प्रसारण गर्ने । ● पशु उपचार, रोग नियन्त्रण र रोकथाम कार्यहरुका लागी सम्बन्धीत निकाय संग समन्वय गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
७ दिन देखि २ साता भित्र	●बितरण गर्ने सामाग्रीहरुको अवस्थाबारे अनुगमन गर्ने ●नपुग भएको सामाग्रीहरुको उपलब्धता गर्ने र बितरण गर्ने	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था
२ साता देखि १ महिना भित्र	● अनुगमन तथा निरिक्षण कार्यलाई निरन्तरता दिने । सरोकारहरूसंग बैठक, पूर्व तयारी कार्य योजनाको समिक्षा गर्ने ● सूचना तथा जनचेतनामुलक सन्देशहरू प्रसारण,समन्वय अत्यावश्यकीय स्वास्थ्य सेवा निरन्तरतादिने । ● मध्यम शिघ्र कुपोषणको व्यवस्थापनको लागिथप आहार कार्यक्रम तथा कडा शिघ्र कुपोषणकोव्यवस्थापन कार्यक्रम लाई निरन्तरर्ता दिने ● सुक्ष्मपोषण तत्व कार्यक्रम अर्न्तगत बाल भिटा र भिटामिन ए वितरण गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	संघसंस्था

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
	● गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरुका लागि आइरन फोलिक एसिड चक्कि वितरण तथा मातृ पोषण परामर्श प्रदान गर्ने			

३.३.५ आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्षण विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

तालिका ४०: आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्षण विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
०–१ घण्टा भित्र	विषयगत क्षेत्रकोबैठकको आह्वानगर्ने ।	शिक्षा शाखा प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
१–७ घण्टा सम्म	● प्रारम्भिक विवरण संकलन गर्ने ● थप क्षेति हुन नदिन सूचना प्रवाह गर्ने ● स्थानीय स्तरमा रहेको दक्ष जनशक्ति परिचालन गर्ने	शिक्षा शाखा प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
८–२४ घण्टा	● सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने ● शिक्षा कलस्टरको बैठक सञ्चालन गरी क्षेतिको प्रारम्भिक विवरणको विश्लेषण	शिक्षा शाखा प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
२४–४८ घण्टा सम्म	विद्यालय परिवार वडा कार्यालयको जनशक्तिपरिचालन गरी क्षेतिको विवरण संकलन र उद्दार कार्य निरन्तरता दिने	शिक्षा शाखा प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
४८–७२ घण्टा भित्र	विद्यालयलाई विपदबाट प्रभावितहरुका लागि सेल्टरको रुपमा तयारी र व्यवस्थापन गर्ने	शिक्षा शाखा प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
७२–७ दिनसम्म	विद्यालयलाई विपदबाट प्रभावितहरुका लागि सेल्टरको रुपमा तयारी र व्यवस्थापन गर्ने	शिक्षा शाखा प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
८ दिन देखि २ साताभित्र	बिद्यालय भित्र प्रभावितहरुको अवस्था लेखाजोखा गर्न शिक्षक , जुनियर रेडक्रसका तालिम पाएका विद्यार्थिलाइ स्वयम सेवक कोरुपमा परीचालन गर्ने ।	शिक्षा शाखा प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
२ साता-१ महिना	आवश्यक्ताअनुसार पहिलो दिनको प्रकृयादोहर्याउने ।	शिक्षा शाखा प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था

३.३.६ संरक्षण विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

तालिका ४१: संरक्षण विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
०–१ घण्टा भित्र	स्थानीय स्तरमा रहेका सम्पर्क निकाय/संयन्त्र/ व्यक्तिहरुद्वारा सम्बन्धितसबै मूख्य निकायहरुमा सूचना लिनेदिने ।	महिला तथा बालबालिका प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
१–७ घण्टा भित्र	●सुरक्षित आश्रय स्थलको सुनिश्चितामा सहयोग गर्ने । ●सूचना संकलक, अनुगमनकर्ता र निगरानीकर्ताको उपस्थिती गराउने ।	महिला तथा बालबालिका प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
७–२४ घण्टा भित्र	स्थानीय महिला सहकारी संस्थाहरु , नगर बाल संरक्षण समितिहरु, निगरानी समूहहरुर बाल क्लबहरु परिचालन गरी सङ्कटाभिमुख समुहहरु पहिचानगरी सम्बन्धित सबै सम्पर्क निकायहरुमा आबश्यक सहयोगको लागि सिफारिस गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
२४–४८ घण्टा भित्र	मानबीय सहयोगको अनुगमन र सुधार गर्नआबश्यक बिषयमा सुझाव संकलनको लागि टोली परिचालन गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	● गर्भवती, सुत्केरी, बिरामी/अशक्त जेष्ठ नागरिक र अपांगता भएका व्यक्तिहरु,अनाथ,असहायहरुलाई सहायताकोलागि आबश्यक समन्वयकारी भूमिका निर्बाह गर्न नियमित रुपमा स्वमंसेवक परिचालनकोव्यबस्था मिलाउने । ● अपांगता सहायक सामाग्री उपलब्ध गराउने ।	महिला तथा बालबालिका प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
७ दिन देखि २ साता भित्र	प्रभावित बालबालिका तथा महिलाहरुलाई मनोसामाजिक सेवामा निरन्तरता दिने ।	महिला तथा बालबालिका प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था
साता देखि १ महिना भित्र	●बालमैत्री सुरक्षित स्थल निर्माण र उपयोग गर्ने । ●कानूनी तथा मनोसामाजिक सेवामा निरन्तरताका साथै बिशेष प्रकृतिका मुद्दाहरुलाई जिल्ला सेवा केन्द्र तथासम्बन्धित निकायहरुमा रिफर गर्ने । ●अस्थाई आवासमा सम्भावित हिंसा बिरुद्धसचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका प्रमुख	नगरपालिका	संघसंस्था

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
	●विपद्बाट प्रभावितहरुको अभिलेख राख्ने । ●नियमित बैठकहरु र समिक्षा गर्ने । ●अनुगमन तथा प्रतिबेदन तयार गर्ने ।			

३.३.७ खानेपानी तथा सरसफाई विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

तालिका ४२: खानेपानी तथा सरसफाई विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
०–१ घण्टा भित्र	सूचना आदान-प्रदान गर्ने गराउने	भौतिक पुर्वधार समिति	नगरपालिका	संघसंस्था
२–७ घण्टा भित्र	सूचनाको आधारमा विपद् प्रभाविद क्षेत्रमा सहयोग पुयाँउनमा मद्दत गर्ने गराउने ।	भौतिक पुर्वधार समिति	नगरपालिका	संघसंस्था
८–२४ घण्टा भित्र	विपद् प्रभावित क्षेत्रमा स्थानिय तहका प्रतिनिधिह, स्थानिय उद्धारकर्ताहरु सँग समन्वय गरी पिउने पानी शुद्धिकरण गर्नको लागी वाटर गार्ड/प्यूस ब्यवस्था गर्ने ।	भौतिक पुर्वधार समिति	नगरपालिका	संघसंस्था
२४–४८ घण्टा भित्र	●विपद् प्रभावित क्षेत्रमा अस्थायी खानेपानी तथा चर्पी निर्माण गर्न सहयोग गर्ने ।	भौतिक पुर्वधार समिति	नगरपालिका	संघसंस्था

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
४८–७२ घण्टा भित्र	● खानेपानी शुद्धिकरण गर्न सामाग्रीहरु वितरण गर्ने । ● सरसफाई पानीजन्य रोगको बारे सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	भौतिक पुर्वधार समिति	नगरपालिका	संघसंस्था
४८–७२ घण्टा भित्र	ङ्सरसफाई पानीजन्य रोगको बारे सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	भौतिक पुर्वधार समिति	नगरपालिका	संघसंस्था
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	● िःॠ र सरोकारहरूको सहकार्यमा बैठक बसी खानेपानी सम्बन्धी कार्यक्रम संचालनका लागि गरिएका सूचना संकलन गर्ने । ● आश्रय स्थालहरुमा अस्थाई चर्पि र खानेपानीको धारा निर्माणमा सहयोग गर्ने ।	भौतिक पुर्वधार समिति	नगरपालिका	संघसंस्था
७दिन देखि २ साता भित्र	नपुग भएको सामाग्रीहरुको उपलब्धता गर्ने र बितरण गर्ने	भौतिक पुर्वधार समिति	नगरपालिका	संघसंस्था
२ साता देखि १ महिना भित्र	अनुगमन तथा निरिक्षण कार्यलाई निरन्तरता दिने । सरोकारहरूसंग बैठक, पूर्व तयारी कार्य योजनाको समिक्षा गर्ने	भौतिक पुर्वधार समिति	नगरपालिका	संघसंस्था

३.३.८ शिघ्र पूर्नलाभ विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

तालिका ४३: शिघ्र पूर्नलाभ विषयगत क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
पहिलो दिन देखि पहिलो हप्ता सम्म	नगरापालिकाका मार्फत घर,जग्गाजमिन, पशुहरुको क्षतिको प्रारम्भिक तथ्यांक संकलन गर्ने	भौतिक पुर्वधार समिति	नगरपालिका	संघसंस्था
दोश्रो हप्ता	• विस्तृत सर्वेक्षण पश्चात पूर्ण क्षति भएका र आंशिक क्षति भएका घरधुरीको जानकारी लिने • राहत प्रदान गर्नको लागि तथ्यांक अनुसार लगत इस्टिमेट तयार गर्ने • राहतका लागि स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिमा सिफारिस गर्ने • आवासको लागी सामुदायिक वनहरुबाट • सहुलियत वा निशुल्क काठहरु उपलव्ध गराउने • सार्वजनिक सेवाहरु (विजुली, टेलिफोन, यातायात) सुचारु गर्ने • पुर्ननिर्माणका सामाग्रीहरु उपलव्ध गराउने • विग्रे भत्केका संरचनाहरुको भग्नावशेष हटाउन कार्य गर्ने • क्षतिभएका पूर्वाधारहरुको विस्तृत विवरण तयार गर्ने • खेतिवाली पूर्ण वा आंशिक रुपमा नष्ट भएका परिवारहरुलाई कृषि कार्यालय सँग समन्वय गरी सहुलियत रुपमा विउविजन उपलव्ध गराउने • छिटो उत्पादन हुने प्रजातीका विउविजनहरु उपलब्ध गराउने	भौतिक पुर्वधार समिति	नगरपालिका	संघसंस्था

समय अवधि	प्रमुख गतिविधिहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था	
			आन्तरिक	बाह्य
	● पूर्वाधारहरु पुनःनिर्माण गर्न आवश्यक विस्तृत प्राविधिक इष्टिमेट गर्ने र सम्वन्धित कार्यालयमाप्रतिवेदन पठाउने ● वालीविमा गरेको भए क्षतिपूर्ति दिने			
दोस्रो र तेश्रो महिना	● उपलव्ध वजेटको आधारमा विग्रेका, भत्केका पूर्वाधारहरु पुर्न निर्माण प्रक्रियालाई अगाडि बढाउने । ● नगर विकासको वार्षिक योजनामा समावेश गराउने ● मनोसामाजिक समस्या आउन नदीन कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने	भौतिक पुर्वधार समिति	नगरपालिका	संघसंस्था

परिच्छेद ४ : आवश्यकताको लेखाजोखा

४.१ आवश्यकताको लेखाजोखा
कुनै पनि प्रकोपको कारण हुने विपद्जन्य घटनामा सम्बन्धित विषयगतक्षेत्रबाट वितरण गरिने राहत सामग्रीहरू र तत्काल सेवा पुऱ्याउनका लागि चाहिने सरसामानहरू उपलब्ध भएबमोजिम समावेश गरिएको छ ।

४.२ विषयगत स्रोत साधनको आाकलन

तालिका ४४: विषयगत स्रोत साधनको आाकलन

बिषयगत क्षेत्र	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्या वा परिमाण	भण्डारण स्थल, स्थान	सम्पर्क व्यक्ति तथा सम्पर्क नं.
समन्वय, सुचना तथा खोज,उद्धार	दमकल			
	एम्बुलेन्स	२	न.पा.	
संरक्षण				
स्वास्थ्य तथा पोषण	Microscope	४	सवै स्वास्थ्य चौकि	
	Hospital Bed	१६	सवै स्वास्थ्य चौकि	
	Delivery Bed	८	सवै स्वास्थ्य चौकि	
	Firstroment Trolley	४	सवै स्वास्थ्य चौकि	
	Coloriment	४	सवै स्वास्थ्य चौकि	
खानेपानी तथा सरसफाई	टिपर	१	न.पा.	
	बेल्चा	१५	न.पा.	
	पञ्जा	१०	न.पा.	
	फरुवा	१०	न.पा.	
खाद्यन्न तथा कृषि			न.पा.	
शिघ्र पुर्नलाभ	खानेपानी ट्याङ्कि	२०	न.पा.	
	बेल्चा	१५	न.पा.	
	डोरी	५	न.पा.	
आपतकालिन शिक्षा तथा सर्वेक्षण			न.पा.	
आपतकालिन आवास तथा गैरखाद्य	कम्बल	२०	न.पा.	

४.३ बन्दोबस्तीका सामानको आंकलन
विपद प्रतिकार्यका लागि ठाकुरवावा नगरपालिकासंग उपलब्ध बन्दोबस्तीका सामानहरुको विवरण निम्न अनुसार रहेको छ :

तालिका ४५: बन्दोबस्तीका सामानको आंकलन

क्र.स.	विवरण	इकाई	संख्या	अवस्था	भण्डारण रहेको स्थान	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नंम्बर
१	रेस्क्यु डोरी	रोल			न.पा		
२	लाइफ ज्याकेट	थान			न.पा		
३	ह्याण्ड माईक	थान			न.पा		
४	गम बुट	जोडी			न.पा		
५	टर्च	थान			न.पा		
६	दमकल	थान			न.पा		
७	Heavy air left bag	थान			न.पा		
८	Fire fighting suit	थान			न.पा		
९	Fighting Boot	जोडा			न.पा		
१०	Fighting Gloves	जोडा			न.पा		
११	Foldable Almunius ladder	थान			न.पा		
१२	Escap smoke Hood (mask)	थान			न.पा		
१३	Saftey helmet	थान			न.पा		
१४	टि.भीं	थान			न.पा		
१५	दराज	थान			न.पा		
१६	कम्प्युटर	थान			न.पा		
१७	एम्बुलेन्स	थान			न.पा		

स्रोतः ठाकुरवावा नगरपालिकावाट प्राप्त विवरण अनुसार

४.४ अन्य आवश्यकताहरु

ठाकुरावावा नगरपालिका अर्न्तगत विपद प्रतिकार्यका लागि थप आवश्यक पर्ने सामग्रीको विवरण निम्न अनुसार उल्लेख गरिएकोछ :

तालिका ४६: विपद प्रतिकार्यका लागि थप आवश्यक पर्ने सामग्रीको आवश्यकता सुची

क्र.स.	आवश्यक सामग्रीको विवरण	इकाई	आवश्यक संख्या	कैफियत
१	रबर बोट	सेट	१	
२	सिटि	सेट	२	
३	हाते माइक	सेट	१	
४	साइरेन	सेट	१	
५	स्ट्रेचर	सेट	५	
६	ईमर्जेन्सी टर्च लाईट	वटा	१५	

क.स.	आवश्यक सामग्रीको विवरण	इकाई	आवश्यक संख्या	कैफियत
७	रवरको पञ्जा	सेट	१०	
८	थ्रो व्याग	वटा	५	
९	प्राथमीक उपचार किट (सानो)	सेट	१०	
१०	खन्ती (सव्वल)	वटा	१०	
११	वेल्चा	वटा	१०	
१२	गैंती	वटा	१०	
१३	एयर लिफ्ट् व्याग	वटा	१०	
१४	सेफ्टी भेष्ट	वटा	५०	
१५	हेड लाईट	वटा	१५	
१६	त्रिपाल	वटा	५०	
१७	रवर म्याट्रेस	वटा	५०	
१८	वाल्टी	वटा	१५	
१९	सेल्टर किट	वटा	१०	
२०	शववाहान	वटा	१	
२१	ईन्धनवाट चल्ने ज्याकह्याम्मर	वटा	१०	
२२	खानेपानि ट्यांकी (५००० लिटर)	वटा	१०	
२३	ईन्धनबाट चल्ने आरा	वटा	१०	
२४	फ्लोरिस्सेन्ट ज्याकेट	वटा	१५	
२५	आगो निभाउने यन्त्र	वटा	१०	
२६	घन	वटा	२०	
२७	फरुवा	वटा	२०	
२८	हँसिया	वटा	२०	
२९	व्हील चेएर	वटा	१०	
३०	तस्ला	वटा	२०	
३१	एक्साभेटर (जेशीवी)	वटा	१	

४.५ अनुमानित लागत

तालिका ४७: लागत अनुमान

क.स.	आवश्यक सामग्रीको विवरण	इकाई	आवश्यक संख्या	अनुमानितलागत रु.
१	रबर बोट	सेट	१	१००००
२	सिटि	सेट	२	४०००
३	हाते माइक	सेट	१	१२००
४	साइरेन	सेट	१	५०००
५	स्ट्रेचर	सेट	५	१२,५००
६	ईमर्जेन्सी टर्च लाईट	वटा	१५	१५,०००
७	रवरको पञ्जा	सेट	१०	५०००
८	थ्रो व्याग	वटा	५	५०००
९	प्राथमीक उपचार किट (सानो)	सेट	१०	६०,०००
१०	खन्ती (सव्वल)	वटा	१०	१०,०००
११	वेल्चा	वटा	१०	५०००
१२	गैंती	वटा	१०	१०,०००
१३	एयर लिफ्ट व्याग	वटा	१०	१५,०००
१४	सेफ्टी भेष्ट	वटा	५०	२५,०००
१५	हेड लाईट	वटा	१५	२२,५००
१६	त्रिपाल	वटा	५०	७५,०००
१७	रवर म्याट्रेस	वटा	५०	५०,०००
१८	वाल्टी	वटा	१५	७,५००
१९	सेल्टर किट	वटा	१०	८०,०००
२०	शववाहान	वटा	१	२,५००,०००
२१	ईन्धनवाट चल्ने ज्याक ह्याम्मर	वटा	१०	२००,०००
२२	खानेपानि ट्यांकी (५००० लि.)	वटा	१०	७००,०००
२३	ईन्धनबाट चल्ने आरा	वटा	१०	२५०,०००
२४	फ्लोरिस्सेन्ट ज्याकेट	वटा	१५	३७,५००
२५	आगो निभाउने यन्त्र	वटा	१०	५०,०००
२६	घन	वटा	२०	१०,०००
२७	फरुवा	वटा	२०	१०,०००

क्र.स.	आवश्यक सामग्रीको विवरण	इकाई	आवश्यक संख्या	अनुमानितलागत रु.
२८	हँसिया	वटा	२०	१०,०००
२९	व्हील चेएर	वटा	१०	१५०,०००
३०	तस्ला	वटा	२०	१०,०००
३१	एक्साभेटर (जेशीवी)	वटा	१	५,०००,०००

४.६ आर्थिक श्रोत र उपलब्ध हुने विधि र संयन्त्र

विपद व्यवस्थापनमा आईपर्ने खर्चहरुका लागी नगरपालिकामा विपद व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिएको छ । विषयगत क्षेत्रहरुले विपद पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागी पेश गरेको योजना स्वीकृत भएपछि स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति मार्फत बजेट रकम माग गरिनेछ। योजना कार्यान्वयन गर्न नगरपालिकाको वार्षिक बजेट वा विपद व्यवस्थापन कोषवाट वडाको हकमा सम्बन्धीत वडा कार्यालय मार्फत र नगर स्तरीय विषयगत कार्यसमूहको हकमा सम्बन्धीत संयोजक निकाय, कार्यालय मार्फत विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागी रकम उपलब्ध गराउने। नगरपालिकाको क्षमताले नभ्याउने कामको लागी लूम्बिनी प्रदेश सरकार वा जिल्ला प्रशासन कार्यालय मार्फत संघिय सरकारसँग अनुरोध गरिनेछ। साथै विपद व्यवस्थापन कोष वृद्धिका लागी विभिन्न मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकाय, संघसंस्था तथा निजी क्षेत्रहरुसँग सहकार्य गरी सहयोग आदानप्रदान गरिनेछ।

परिच्छेद ५ : अनुगमन, मुल्या□न तथा सिकाई योजना

५.१ लक्ष्य र सूचकह□

यस योजनाको कार्यान्वयन मार्फत तपशिलमा उल्लेख गरिए अनुसारको सुचकहरु तय गरि त्यसका लागी न्युनतम आधार रेखा तयार गरि लक्ष्य समेत निर्धारण गरिएको छ :

तालिका ४८: अनूगमन, मुल्यांकनका न्यूनतम आधार रेखा तथा लक्ष्य

सि.नं.	सूचक	आधार रेखा (Baseline)	लक्ष्य
१.	**जिल्ला स्तरमा विपद्‌बाट हुने मृत्यु दर उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने**		
१.१	विपद्‌बाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या (सडक दुर्घटना बाहेक)		
१.२	सडक दुर्घटनाबाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या		
२.	**जिल्ला स्तरमा विपद्‌बाट प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने**		
२.१	विपद्‌बाट प्रत्यक्ष प्रभावित हुने परिवारहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.२	विपद्‌बाट घाईते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.३	सडक दुर्घटनाबाट घाईते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.४	विपद्‌बाट क्षति हुने घरहरूको वार्षिक औसत संख्या		
३.	**जिल्लास्तरमा कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा विपद्‌को कारण हुने वार्षिक औसत प्रत्यक्ष आर्थिक क्षति**		
४.	संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरू र सरोकारवालाहरू बीच अन्तर तथा परस्पर समन्वय र साझेदारी अभिबृद्धि गर्न संयन्त्र विकास गर्ने (प्रतिशत)		
५.	**बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली र विपद् जोखिम सूचना तथा आंकलनको उपलब्धता र पहुँचमा उल्लेख्य बृद्धि गर्ने**		
५.१	कूल क्षेत्रफलको अनुपातमा बहुप्रकोप अनुगमन तथा पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना र संचालन भएको क्षेत्रफलको प्रतिशत		
५.२	विपद् प्रभावित क्षेत्रको जनसंख्याको अनुपातमा स्थानीय वा राष्ट्रिय सूचना प्रणाली मार्फत पूर्वसूचना प्राप्त गर्ने जनसंख्याको प्रतिशत		
५.३	विपद् जोखिमयुक्त क्षेत्रहरूमा पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी कार्यविधि लागु भएका स्थानीय तहहरूको प्रतिशत		
५.४	स्थानीय स्तरमा उपयोगी विपद् जोखिमसम्बन्धी सूचना तथा जानकारी एवं आंकलन जनसमुदायलाई उपलब्ध गराउन सक्ने स्थानीय तहहरूको प्रतिशत		

सि.नं.	सूचक	आधार रेखा (Baseline)	लक्ष्य
५.५	पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि विपद् प्रभावित क्षेत्रबाट सुरक्षित स्थानमा सारिएका जनसंख्याको प्रतिशत		

५.२ अनुगमन, मुल्या□न तथा सिकाई संयन्त्र

नगर विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई हरेक मनसुन पश्चात समिक्षा गरिने छ उक्त समिक्षावाट प्राप्त पृष्ठपोषण र मार्गदर्शनका आधारमा योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ साथै हरेक वर्ष पुर्व मनसुन अवधिमा योजनाको अध्यावधिक गरी नगर विपद व्यवस्थापनको विपद पैतिकार्य योजनको प्रभावकारीता बृद्धि गरिनेछ ।

५.३ अनुगमन तथा मुल्या□न कार्ययोजना

यस नगरपालिका अर्न्तगत योजना कार्यान्वयनको क्रममा नियमित अनुगमन र मूल्यांकन गर्न अधिकार प्राप्त अनुगमन समिति गठन गरिनेछ उक्त समिति मार्फत योजना कार्यान्वयनको उपलब्धी र आवधिक प्रगती मूल्यांकन गरी प्राप्त सुझाव अनुसार योजनाको परिमार्जन गरिनेछ । यस योजनाको पुनरावलोकन तथा पृष्ठपोषण संकलन तलको तालिका बमोजिम हुनेछ :

तालिका ४९: अनूगमन तथा मूल्या□कन कार्ययोजना

पुनरावलोकन गरिने अवधि	जिम्मेवार निकाय	गर्नुपर्ने मुख्य कार्य	समय
हरेक वर्ष वैशाख महिना	स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	योजना कार्यान्वयनको समिक्षा वैठक	महिनाको अन्तिम हप्ता
हरेक वर्ष मंसिर महिना	स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति	योजना कार्यान्वयनको समिक्षा वैठक	महिनाको अन्तिम हप्ता

५.४ क्षमता विकास

विपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नका लागि दक्ष व्यक्ति तथा सस्थाहरुको सहयोगमा देहायका क्रियाकलापहरु गरिनेछ ।

- विषयगत क्षेत्रहरुसंग सम्बन्धीत आवश्यक अभिमुखीकरण, तालीम, अभ्यास गर्ने ।
- वडा स्तरका विपद् व्यवसथापन समितिलाई विपद व्यवस्थापन तालीम प्रदान गर्ने ।
- विपद प्रतिकार्य समुह (खोज तथा उद्धार, प्राथमिक उपचार र पुर्वसुचना), जल तथा बर्षा मापकहरु र सरोकारवालाहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने
- नगरपालिका विपद व्यवसथापन कोषको प्रभावकारी सँचालन गर्ने ।
- विपद प्रभावित स्थानमा रहेका विद्यालयहरु र स्थानीय स्वयंसेवकहरुलाई विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी
- तालीम प्रदान गर्न विषयगत क्षेत्रको क्षमता विकास गर्ने ।
- बन्दोबस्तीका सामान तथा औजारहरु व्यवस्थापनका लागी विषयगत क्षेत्रहरुको क्षमता विकास गर्ने ।

- मनसुन पुर्व बिषयगत क्षेत्रको क्षमता अभिवृद्धि र आपतकालिन अवस्थाको पुर्वतयारीका लागी बर्षको एक पटक नमुना अभ्यासहरु संचालन गर्ने ।

५.५ विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पूनरावलोकन र पृष्ठपोषण

स्थानीय विपद पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई प्रत्येक बर्ष मनसुन भन्दा अगावै पुनरावलोकन र अद्यावधिक गरिने छ। यसरी अद्यावधीक गर्दा विगतका सिकाई तथा असल अभ्यासलाई समेत दस्तावेजीकरण गरिनेछ ।

तालिका ५०: विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पूनरावलोकन र पृष्ठपोषण

योजना पुनरावलोकन गरिने समय अवधि	जिम्मेवार निकाय	गर्नु पर्ने मुख्य कार्य (बैठक, वजेट व्यवस्था आदि)	योजना पुनरावलोकन वा अध्यावधिक समय	योजना पुनरावलोकनको क्रममा प्राप्त गरेका पृष्ठपोषण
१ /१ वर्षमा	नगर वा वडा प्रमुख	बैठक गर्ने, बजेट व्यवस्थापन गर्ने, सामाग्रिको उचित भण्डारण गर्ने	प्रत्येक आर्थिक वर्ष अन्तिममा	

परिच्छेद ६: विविध

६.१. अन्य निकायह□सागको समन्वय र सहकार्य

विपदको समयमा ठाकुरवावा नगरपालिकाले छिमेकी पालिकाहरुसँग सहयोग आदानप्रदान गर्नेछ। विशेषगरी बाढी, भूकम्प र आगलागीको समयमा प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागी दमकल, एम्बुलेन्स, तथा अत्यावश्यक मानवीय सहायता आदान प्रदान गर्न सक्नेछ। सहयोग आदान प्रदान गर्न आवश्यक लिखित समझदारी, सम्झौता गरिने छ। प्रदेश सरकार तथा जिल्ला स्थीत सरकारी कार्यालयहरुवाट समेत प्रतिकार्यको लागि स्रोत, साधनहरु प्राप्त हुने अपेक्षा गरिएको छ। जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति साथै विभिन्न निकायसँगको सहयोग र समन्वयलाई थप मजबुत गरिनेछ। जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रसँग बाढी तथा अन्य विपद् सम्बन्धी सूचना आदान प्रदान हुने गर्दछ। यसको साथै नेपाल रेडक्रस लगायत बिकास साझेदारहरुसंग सहयोग, समन्वय र सहकार्यमा वृद्धि गरिनुका साथै विपद प्रतिकार्यमा निजी तथा सार्वजनिक क्षेत्रलाई समेत समन्वय र सहकार्य गरिनेछ जसबाट विपद प्रतिकार्य प्रभावकारी र परिणाममुखी साबित हुने अपेक्षा गरिएको छ।

६.२. लैंग□क समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिले विपद प्रतिकार्यलाई समावेशी र प्रतिकार्यका लागि गरिने सम्पुर्ण क्रियाकलापहरुमा लैंङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई उच्च महत्व दिएर प्रतिकार्यको पुर्वतयारीका गतिविधी देखि नै समावेशीकरणका लागि सबैको समान सहभागीता सुनिश्चित गरिनेछ। विशेष गरि संरक्षण विषयगत क्षेत्रलाई प्रभावकारी तुल्याईनेछ भने राहत वितरण तथा आवास व्यवस्थापनका कार्यहरु संचालन गर्दा लैससासलाई सुनिश्तिता गरिनेछ।

अनुसूचिहरू

अनूसूची १: स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिको विवरण

क्र.स.	नम	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	तिलक राम लम्साल	सँयोजक	नगर प्रमख ठाकुरवावा नगरपालिका	९८५८०८२१३३
२	विना कुमारी भट्टराई	सदस्य	नगर उपप्रमुख ठाकुरवावा नगरपालिका	९८४८०७०८३०
३	निमराज खनाल	सदस्य	ठाकुरवावा नगरपालिका वडा नं. १	९८५८०२७९३०
४	कमल प्रसाद चपाई	सदस्य	ठाकुरवावा नगरपालिका वडा नं. २	९८४८०६१३१०
५	श्रीकृष्ण थारु	सदस्य	ठाकुरवावा नगरपालिका वडा नं. ३	९८४८०४६९९९
६	अमिन थारु	सदस्य	ठाकुरवावा नगरपालिका वडा नं. ४	९८४८१७९०७७
७	सम्भु प्रसाद थारु	सदस्य	ठाकुरवावा नगरपालिका वडा नं. ५	९८६८३४००९९
८	जय प्रसाद पौडेल	सदस्य	ठाकुरवावा नगरपालिका वडा नं. ६	९८५८०६६५६०
९	कलम बहादुर बिष्ट	सदस्य	ठाकुरवावा नगरपालिका वडा नं. ७	९८६८०१७१६२
१०	टेक बहादर बडुवाल सिजापति	सदस्य	ठाकुरवावा नगरपालिका वडा नं. ८	९८५८०२६५१५

११	राधा चौधरी	सदस्य	ठाकुरवावा नगरपालिका वडा नं. ९	९८५८०७९५९१
१२	ईन्द्र बहादुर राजवंशी	सदस्य	स्वस्थ्य सेवा शाखा	९८५८०२५००२
१३	धुर्वराज बम	सदस्य	कृषि सेवा शाखा	९८५८०४३४९२
१४	अमर बहादुर शाही	सदस्य	पशु सेवा शाखा	९८४४८८७९६२
१४	सिता कमारी भण्डारी	सदस्य	शिक्षा सेवा शाखा	९८४८१३२७४७
१६	गोगनसरा आचार्य	सदस्य	महिला तथा वालवालिका सेवा शाखा	९८४८०७०४४९
१७	यज्ञ नेपाल	सदस्य	नेपाल रेडक्रस	९८५८०३०१२४

अनुसुची २: ठाकुरवावा नगरपालिका स्तरमा विपद प्रतिकार्य तालिम प्राप्त जनशक्ति

क्र सं	नाम	ठेगाना	सर्म्पक नम्बर	तालिम
१	प्रवेश गौतम	ठाकुरद्धारा ,७	९८४१७९९९२९	DDRT Tot
२	काशिराम पोखेल	ठाकुरद्धारा ,३	९७४८००४०७५	DDRT Tot , CBDRR , CBERT
३	धर्मराज रिजाल	ठाकुरद्धारा		DDRT Tot
४	हरिवंश पाण्डे	ठाकुरद्धारा	९८४८०३३६१४	DDRT ToT , CBDRR, CBERT
५	नवराज ढुंगाना	ठाकुरद्धारा	९८५८०२६६१५	First Aid ToT , CBERT
६	शान्ति शर्मा	ठाकुरद्धारा	९८४८०६७०८५	First Aid ToT , CBERT
७	कृष्ण बाहादुर थापा	ठाकुरद्धारा	९८५८०६३८७०	First Aid ToT , CBERT
८	कुमार प्रशाद सापकोटा	ठाकुरद्धारा	९८५८०२६५०१	CBDRR
९	बाशुदेव भट्राई	ठाकुरद्धारा ,९	९७४८०१८८५०	HIV and Aids ToT
१०	धर्मराज घर्ति मगर	ठाकुरबाबा , २	९८४८१३२१००	IRA Training
११	मदन कुमार चुनारा	ठाकुरबाबा , ७	९८४८०८४४९१	IRA Training
१२	शुवास चौधरी	ठाकुरबाबा , ४	९८६६२३२८६४	IRA Training
१३	मनोज थारु	ठाकुरबाबा , २	९८१२४१५०८९	IRA Training
१४	उमा कुमारी चौधरी	ठाकुरबाबा , २	९८१५५१७९५६	IRA Training
१५	रविना थारु	ठाकुरबाबा , ५	९८००५५६३२७	IRA Training
१६	गणेश थारु	ठाकुरबाबा , २	९८१५५४६८५५	IRA Training

१७	शुश्मा थारु	ठाकुरबाबा , १	९८२६५९३४०२	IRA Training
१८	रबिना थारु	ठाकुरबाबा	९८००५५६३२७	IRA ,PGI Training
१९	राजेश धामि	ठाकुरबाबा	९८६८५४१३७५	IRA ,PGI Training
२०	रिता लिम्बु	ठाकुरबाबा	९८६८२६३२१४	IRA ,PGI Training
२१	यज्ञ प्रशाद नेपाल	ठाकुरबाबा , १	९८५८०३०१२४	CBERT /First Aid
२२	बिजय खनाल	ठाकुरबाबा , ५	९८६८२१८७७०	CBERT , PSSA / Emergency shelter kit
२३	परियोजन थारु	ठाकुरबाबा , ४	९८४८१७२२४०	CBERT
२४	शुभास चौधरी	ठाकुरबाबा , ३	९८१४६८६६६४	CBERT , PSSA / Emergency shelter kit
२५	राजिप देवकोटा	ठाकुरबाबा , ३	९८६४७३३४४४	CBERT
२६	प्रदिप भण्डारी	ठाकुरबाबा , ३	९८४८०९०८९१	CBERT
२७	विश्वनाथ योगी	ठाकुरबाबा , ३	९८४८१३५१५३	CBERT
२८	जनार्धन योगी	ठाकुरबाबा , ३	९८४८०२०९८९	CBERT
२९	पुष्पराज बझगाई	ठाकुरबाबा , ९	९८४८०५५२९०	CBERT
३०	रमिला गिरी	ठाकुरबाबा , ९	९८४८०७०८२८	Safe house
३१	बिना भण्डारी	ठाकुरबाबा , १	९८४८०७०८३०	CBERT
३२	तिलक प्रशाद गर्नौला	ठाकुरबाबा	९८४८०६३४३३	First Aid
३३	बबिता न्यौपाने	ठाकुरबाबा , ५	९८१९५०२८९१	PSSA/ Emergency Shelter
३४	अर्जुन प्रशाद थारु	ठाकुरबाबा , ५	९८०३०८२२६१	PSSA/ Emergency Shelter kit
३५	कल्पना थारु	ठाकुरबाबा , ३	९८२२४१७५६३	PSSA/ Emergency Shelter kit
३६	शान्ति थारु	ठाकुरबाबा , ४	९८२४५३६८३६	PSSA/ Emergency Shelter kit
३७	सरस्वति शर्मा	ठाकुरबाबा , १	९८५८०३९५४३	IRA
३८	रुपकला कुमारी कार्की	ठाकुरबाबा , ३	९८६८०९६०८५	Search and Rescue
३९	लहनु थारु	ठाकुरबाबा , ३	९८४८०६७९६३	Search and Rescue
४०	रमैया थारु	ठाकुरबाबा , ५	९८४८१३०४९१	Search and Rescue
४१	बाशु थारु	ठाकुरबाबा , ५	९८१५५९६७५४	Search and Rescue
४२	धर्म राज रिजाल	ठाकुरबाबा , ८	९८४१८८५८८४	Rapid Response
४३	मंगु थारु	ठाकुरबाबा , ८	९८४८७३४७६२	Rapid Response

अनूसूची ३: ठाकूरवावा नगरपालिका तथा वडाहरुमा विपद सम्पर्क व्यक्तिहरुको विवरण

क्र.स.	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	निमराज खनाल	वडा अध्यक्ष	ठाकुरवावा - १	९८५८०२७९३०
२	कमल प्रसाद चपाई	वडा अध्यक्ष	ठाकुरवावा - २	९८४८०६१३१०
३	श्रीकृष्ण थारु	वडा अध्यक्ष	ठाकुरवावा - ३	९८४८०४६९९९
४	अमिन थारु	का. वा. वडा अध्यक्ष	ठाकुरवावा - ४	९८४८१७९०७७
५	सम्भु प्रसाद थारु	वडा अध्यक्ष	ठाकुरवावा - ५	९८६८३४००९९
६	जय प्रसाद पौडेल	वडा अध्यक्ष	ठाकुरवावा - ६	९८५८०६६५६०
७	कलम बहादुर बिष्ट	वडा अध्यक्ष	ठाकुरवावा - ७	९८६८०१७१६२
८	टेक बहादर बडुवाल सिजापति	वडा अध्यक्ष	ठाकुरवावा - ८	९८५८०२६५१५
९	राधा चौधरी	वडा अध्यक्ष	ठाकुरवावा - ९	९८५८०७९५९१

सन्दर्भ सामग्रीहरू

नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालय (२०७६), विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६: नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालय, काठमाण्डौ ।

नेपाल सरकार, कानून सेवा आयोग (२०७५), जनस्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७५ र नेपाल स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०७५: नेपाल सरकार, कानून सेवा आयोग, काठमाण्डौ ।

नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालय (२०७५), विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८ - २०३०: नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालय, काठमाण्डौ।

नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालय (२०७५), विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति २०७५: नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालय, काठमाण्डौ।

नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालय (२०७३), गोरखा भूकम्प -२०७२ अनुभव र सिकाई: नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालय, काठमाण्डौ ।

नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालय (२०७६), राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा, २०७० (प्रथम संशोधन २०७५): नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालय, काठमाण्डौ ।

नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालय (२०६७), विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७ (प्रथम संशोधन २०७६): नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालय, काठमाण्डौ ।

नेपाल सरकार, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय (२०७४), स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४: नेपाल सरकार, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय, काठमाण्डौ ।

नेपाल सरकार, संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय (२०७१), विपद् व्यवस्थापन दिग्दर्शनः नेपाल सरकार, संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, काठमाण्डौ ।

नेपाल सरकार, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय (२०७५), विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (नमुना): नेपाल सरकार, संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, काठमाण्डौ ।

वर्दिया जिल्ला विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९ (बारौ संशोधन)

वर्दिया जिल्ला मनसुन पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९

ठाकुरवावा नगरपालिकको स्थानीय विपद तथा जलवायु उत्थानशील योजना २०७६

ठाकुरवावा नगरपालिकाको गुरुयोजना २०७५

सुस्तामा बाढी तथा डुबानः पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७

ठाकुरवावा नगरपालिकाको स्थानीय अनुकुलन कार्ययोजना, २०७६

नगर विपद जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७६

<u>**आज्ञाले**</u>

रामहरि रिजाल

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत